

Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet

Centar za istraživanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

Zbornik sažetaka

Kompetencije odgojitelja: izazovi, prakse i
perspektive

Petrinja, rujan 2025.

ISBN 978-953-380-034-9

Nakladnik / Publisher

Sveučilište u Zagrebu,
Učiteljski fakultet

prof. dr. sc. Blaženka Filipan-Žignić

Uredništvo / Editorial Board

prof. dr. sc. Anka Jurčević Lozančić

doc. dr. sc. Edita Rogulj

Borna Nemet, asistent

Recenzenti zbornika / Reviewers

prof. dr. sc. Anka Jurčević Lozančić,

Benita Brooks, PhD, UNLV, USA

izv. prof. dr. sc. Alenka Mikulec

doc. dr. sc. Edita Rogulj

Božica Vuić

Ivana Golik

Fotografije / Photographs

doc. dr. sc. Edita Rogulj

Oblikovanje naslovnice i grafičko oblikovanje /

Cover and Graphic Design

Borna Nemet, asistent

Jezična obrada / Proofreading

Za jezičnu i pravopisnu ispravnost teksta na hrvatskom i engleskom
jeziku odgovara autor rada.

ISBN 978-953-380-034-9

3. dani dječjih vrtića Sisačko-moslavačke županije

Znanstveno-stručni skup:
Kompetencije odgojitelja: izazovi, prakse i perspektive

Scientific-professional Conference:
Educator Competencies: Challenges, Practices and Perspectives

Zbornik sažetaka

Book of Abstracts

Uredništvo / Editorial board

prof. dr. sc. Anka Jurčević Lozančić
doc. dr. sc. Edita Rogulj
Borna Nemet, asistent

Petrinja, rujan 2025.

Uvodnik / Editorial

Znanstveno-stručnom skupu Kompetencije odgojitelja: izazovi, prakse i perspektive okuplja stručnjake, znanstvenike, studente i praktičare iz područja ranog i predškolskog odgoja s ciljem razmjene znanja, iskustava i ideja koje oblikuju kvalitetu odgojno-obrazovnog rada.

Današnje obrazovanje, a posebno odgoj i obrazovanje najmlađih, odvija se u vremenu brzih društvenih, tehnoloških i kulturnih promjena. Uloga odgojitelja pritom postaje sve složenija i zahtjevnija – od prenošenja znanja do uloge kreatora poticajnog okružja, partnera roditeljima i aktivnog sudionika u zajednici. Kompetencije odgojitelja nisu više statične, nego se stalno razvijaju i prilagođavaju novim potrebama djece i društva.

Zbornih sažetaka daje prikaz 66 primjera pedagoške prakse i inovativnih pristupa koji mogu biti potvrda vlastite kvalitete ili poticaj za unaprijeđivanje odgojno-obrazovne prakse. Poseban naglasak stavljen je na izazove s kojima se odgojitelji suočavaju, na mogućnosti profesionalnog razvoja te na perspektive koje otvaraju nove tehnologije, interkulturalni pristupi i inkluzivne politike.

Zajedničko promišljanje, otvoreni dijalog i međusobno učenje doprinijet će ne samo profesionalnom rastu svakog pojedinca, nego i umrežavanju te jačanju kvalitete sustava ranog i predškolskog odgoja u cjelini.

doc. dr. sc. Edita Rogulj

Sadržaj

Kada suradnja postane učenje – eTwinning kao prostor profesionalnog razvoja odgojitelja Željka Požgaj	10-11
Nit koncentracije: šivanje kao aktivnost za poticanje pažnje u ranom djetinjstvu Zrinka Hrzić i Iva Milković	12-13
Izazovi i kompetencije odgojitelja u poticanju znatiželje i istraživačkog duha Tajana Zorić i Martina Zrinski	14-15
Suradnja s roditeljima putem suvremenih medija Snježana Kovačiček	16-17
Svaki dan zdrav i aktivan Anabela Kunert i Maja Latin	18-19
Kompetencije odgojitelja u cjelodnevnom sportskom programu dječjeg vrtića Vjeverica Zvezdana Braje i Petra Morić	20-21
Ravnopravno i komplementarno partnerstvo s obitelji i zajednicom Jasmina Rašo i Katarina Kučiš Buhin	22-23
Kompetencije odgojitelja - od ranih osjetilnih iskustava do Montessori pristupa Ivana Šebalj Kosorić i Vedrana Jukić	24-25
Tjelesne aktivnosti djece rane i predškolske dobi u kontekstu svakodnevnog vrtićkog odgojno-obrazovnog rada Vesna Jurić i Violeta Sabljčić	26-27
Kompetencije odgojitelja za glazbene aktivnosti u svjetlu tjeloglazbe Gorana Benić-Huđin	28-29
Pejsažna umjetnost u aktivnostima djece rane i predškolske dobi Marina Ovčariček	30-31
Integracija STEM obrazovanja u predškolski program ranog učenja engleskog jezika Mihaela Jukić i Iva Rončević	32-33
Ljetovanje djece – kompetencije odgojitelja i stručne službe prilikom organizacije i provedbe Ana Božić	34-35
Što sve igračka može biti? Dubravka Topolovec Krkalo i Iva Belošević Petek	36-37

Kompetentni odgojitelj u ulozi plesnog pedagoga u ranom odgoju i obrazovanju

Romana Rod 38-39

Odgojitelj u suradnji sa zajednicom – kreator obogaćenog kurikuluma i dječjeg iskustvenog učenja

Antonia Habijan Tominac i Ana Valentić Rimay 40-41

Jačanje otpornosti djece rane i predškolske dobi organiziranim sportskim aktivnostima u dječjem vrtiću

Suzana Gojsević i Slavica Trčak 42-43

Senzomotorika u službi razvoja djeteta

Silvija Čović i Ana Lončar 44-45

Kompetencije odgojitelja u razvoju partnerstva s roditeljima: izazovi, iskustva i učinci na dobrobit djeteta

Sanja Džida i Kristina Kaliman 46-47

Uloga odgojitelja u digitalnom svijetu

Sanja Sajko 48-49

Od korijena do krošnje: kako tijekom istraživanja stabala razvijamo svijest o okolišu i digitalnu pismenost

Valentina Glavica 50-51

Poticanje dječjeg stvaralaštva u glazbenim igrama i istraživanju zvuka

Elena Vasik i Josipa Vlaisović 52-53

Digitalne kompetencije - veza između slikovnice i suvremenosti

Adrijana Gajski 54-55

Kreativnost i stvaralaštvo u ranom učenju engleskog jezika

Valentina Škrapec i Mirjana Vrbanić 56-57

Glazba kao izazov u praksi

Snježana Petej i Gita Bagarić 58-59

Osobni resursi odgojitelja – kako ih iskoristiti u radu s djecom

Natalija Malić i Marija Srakec 60-61

Dvojezičnost u ranom djetinjstvu: mogućnosti i izazovi u vrtićkom kontekstu

Martina Hlišić i Jelena Pleša Prištof 62-63

Od ideje do istraživačke igre: senzorni stol u rukama kompetentnog odgojitelja

Katarina Šeravić Lovrak i Andreja Fabio 64-65

Kompetencije odgojitelja za partnerstvo s roditeljima

Sanja Basta 66-67

Jačanje kompetencija odgojitelja u području glazbeno-scenske umjetnosti

Renata Karaman i Valentina Benotić 68-69

Škole za Afriku – veliko srce malih Tratinčica

Sanja Dragaš i Tajana Mandić 70-71

Ritam kao glazbeni element u razvoju djece rane i predškolske dobi – kompetencije odgojitelja u praksi

Irena Cesarec 72-73

Emocije u pokretu: Projektna praksa u duhu NMK 1

Anita Zečević 74-75

Razvoj govorne sigurnosti u ranom učenju stranog jezika

Renata Marinković Krvavica i Marijana Dvorski 76-77

STEAM u ranom i predškolskom odgoju – kompetencije odgojitelja za poticanje dječje znatiželje i istraživanja

Tihana Barać i Sanja Zadrović 78-79

***Dodir koji govori*- kompetencije odgojitelja u prepoznavanju i podršci djeci s izazovima senzorne integracije**

Nikolina Šimić i Stela Požar 80-81

Klikni, istraži, nauči

Ivana Turković 82-83

Glazba i glazbala u dječjim očima

Nives Božić 84-85

Moje tijelo - senzomotorika za najmlađe

Marija Vukelić i Sandra Grđan 86-87

Različiti smo, ali su nam srca ista

Marija Vukelić i Sandra Grđan 88-89

Likovnost unutar i izvan dječjeg vrtića

Ivana Sertić i Marija Matijašević 90-91

Imaš spretne ruke

Katarina Dodig 92-93

Godina s *Bistrićima* - praksa i izazovi

Vlatka Kušec 94-95

Suvremene strategije učenja u poticanju razvoja istraživačke aktivnosti djece vrtićke dobi

Biljana Treskanica i Ksenija Kirinčić 96-97

Upotreba osjetila u igri - senzomotoričke radionice

Marija Dekanić Duvandžija i Luna Berendika 98-99

Skupina Stonoge u suradnji s prirodom

Monika Kostanjevac i Nikolina Marđetko 100-101

**Društvenim igrama do cjelovitog razvoja djeteta
predškolske dobi**

Ivana Vičić 102-103

**Projekt Afrika: Putovanje u srce kontinenta na Montessori
način**

Stela Martinović, Snježana Rakoš i Biserka Bunčić 104-105

Urbani vrtovi u zatvorenom prostoru

Jasna Arko i Sandra Helbet Kocijan 106-107

Robotika u RPOO – iskustva Dječjeg vrtića Siget

Nikolina Humić, Nikolina Kantolić i Sonja Srebačić 108-109

**Radionice s roditeljima – alat za jačanje suradnje roditelja i
vrtića**

Marija Johović i Ana Kovačević 110-111

**Slikovnica kao element u razvoju govorno – jezičnih
kompetencija**

Maja Mesar i Barbara Radaković 112-113

Snaga igre u praksi: 50 godina vrtića

Dijana Kadliček 114-115

Razvoj matematičkih kompetencija u igri na otvorenom

Bernarda Gilja i Paula Kocijan 116-117

Projekt: Moje tijelo

Lovorka Buotić i Andrijana Rožić 118-119

Teta, trebam pomoć; emocionalni razvoj i jačanje grupe

Tara Ančić i Iva Brandeis 120-121

**Likovno izražavanje točkom: poticaj cjelovitom razvoju
djeteta**

Ivana Sedak 122-123

Equip – kako profesionalno rasti iz dana u dan

Darija Drviš i Tijana Vidović 124-125

**Korištenje umjetne inteligencije kao didaktičkog sredstva u
rješavanju izazova dječjeg ponašanja**

Alen Ptičar 126-127

Super moćni u nošenju s izazovima odrastanja

Ilka Dumbović i Nela Pezer 128-129

**Ritmom riječi i pjesme: tradicijske igre kao temelj rane
pismenosti**

Narcisa Jagnjić, Ljiljana Atlija i Katarina Šain 130-131

**Promišljanje kompetencija odgojitelja u praksi: integracija
plesne umjetnosti u sportske aktivnosti djece u dječjem
vrtiću**

Vanja Šuško i Vlatka Novak 132-133

Igra bez igračaka

Monika Javornik 134-135

Aktivnosti koje doprinose preusmjeravanju nepoželjnih ponašanja djece

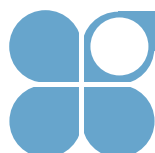
Valentina Opčić, Ivona Bajsić i Laura Khera 136-137

Kompetencije odgojitelja i razvoj ustanove u kontekstu suvremenih izazova

Melita Jurič i Željka Požgaj 138-139

Izazovi, prepreke i perspektiva razvoja matematičke kompetencije u odgojno-obrazovnoj skupini

Mirjana Lipić i Nataša Novak 140-141

Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet
Centar za istraživanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

University of Zagreb, Faculty of Teacher Education
Center for Early Childhood Research and Preschool Education

CIRPOO

Kada suradnja postane učenje – eTwinning kao prostor profesionalnog razvoja odgojitelja

Željka Požgaj

DV Mali princ, Zagreb

Sažetak

U suvremenom kontekstu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, uloga odgojitelja sve je više usmjerena na kontinuirano učenje, suradničku praksu i razvoj kompetencija koje nadilaze lokalni okvir rada. eTwinning platforma, putem međunarodnih projektnih suradnji, pruža odgojiteljima autentično i dinamično okruženje za profesionalni razvoj. Rad prikazuje na koji način sudjelovanje u eTwinning projektima doprinosi jačanju različitih skupina kompetencija odgojitelja: digitalnih, interkulturalnih, refleksivnih, suradničkih te kompetencija za inovativno i istraživačko djelovanje u odgojno-obrazovnom procesu. Analizom iskustava odgojitelja i primjera dobre prakse rasvjetljava se kako TwinSpace i međunarodna suradnja postaju poticajni prostori učenja – ne samo za djecu, već i za same odgojitelje. Poseban naglasak stavlja se na razvoj profesionalnog identiteta i osnaživanje odgojitelja kao aktivnih sudionika u europskom obrazovnom prostoru. Predstavljeni primjeri pružaju smjernice za integraciju eTwinning projekata u svakodnevnu praksu dječjeg vrtića te njihovo korištenje kao resursa za trajno unaprjeđenje kvalitete odgojno-obrazovnog rada i razvoj suvremenih profesionalnih kompetencija. Kada suradnja postane učenje, a međunarodni prostori postanu naši prostori profesionalnog rasta, tada kompetencije odgojitelja dobivaju novu dimenziju – onu koja nadilazi lokalne granice i unaprjeđuje kvalitetu svakodnevnog rada s djecom.

Ključne riječi: cjeloživotno učenje, digitalna pismenost, interkulturalna suradnja, pedagoške inovacije, profesionalni identitet

When Collaboration Becomes Learning – eTwinning as a Space for Professional Growth

Željka Požgaj

DV Mali princ, Zagreb

Abstract

In the contemporary context of early childhood education and care, the role of the educator is increasingly focused on continuous learning, collaborative practice, and the development of competencies that transcend the local scope of work. The eTwinning platform, through international project-based collaborations, provides educators with an authentic and dynamic professional setting for growth. This paper highlights how participation in eTwinning projects contributes to strengthening various groups of professional competencies among educators: digital, intercultural, reflective, and collaborative competencies, as well as competencies for innovative and research-based practices in early childhood education. By analyzing educators' experiences and examples of good practice, the paper sheds light on how TwinSpace and international cooperation become inspiring learning spaces—not only for children but also for educators themselves. Special emphasis is placed on the development of professional identity and the empowerment of educators as active participants in the European educational area. The presented examples offer guidelines for integrating eTwinning projects into the daily practices of kindergartens and using them as a resource for the ongoing improvement of educational quality and the development of contemporary professional competencies. When collaboration becomes learning, and international spaces become shared spaces of professional growth, educators' competencies acquire a new dimension—one that goes beyond local boundaries and enriches the quality of everyday work with children.

Keywords: lifelong learning, digital literacy, intercultural collaboration, pedagogical innovation, professional identity

Nit koncentracije: šivanje kao aktivnost za poticanje pažnje u ranom djetinjstvu

Zrinka Hržić i Iva Milković

DV Ivane Brlić Mažuranić, Zagreb

Sažetak

Razvoj pažnje i koncentracije u djece rane i predškolske dobi predstavlja temeljnu komponentu kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Ovaj rad istražuje šivanje kao didaktičku i razvojno poticajnu aktivnost koja doprinosi oblikovanju usmjerene pažnje, fine motorike i samoregulacije kod djece predškolske dobi. Uporabom igle i konaca, dijete ne razvija samo motoričke vještine, već i sposobnost planiranja, strpljenja i održavanja fokusa. Teorijski okvir temelji se na pedagoškim pristupima Marije Montessori, koja ističe važnost rada rukama za razvoj voljnih funkcija, te na konstruktivističkim principima Vigotskoga, koji naglašava ulogu odraslog u učenju unutar zone proksimalnog razvoja. Empirijski nalazi podupiru ovu perspektivu – brojna istraživanja potvrđuju povezanost fine motorike s razvojem pažnje i izvršnih funkcija. Kompetencije odgojitelja u provedbi aktivnosti poput šivanja baziraju se na motoričkim, kognitivnim, socijalnim, emocionalnim vještinama koje pak dovode do kreativnosti i maštovitosti, razumijevanja i poštivanja rada i truda djece, a posebno vode k razvoju samostalnosti i odgovornosti djece. Ovim aktivnostima odgojitelj ne samo da potiče razvoj raznih kompetencija kod djece, već i jača njihovu kreativnu i emocionalnu stabilnost, što je ključno za njihov cjelokupni razvoj u ranoj dobi. Zaključno, šivanje se pokazuje kao učinkovita, često zanemarena metoda za poticanje koncentracije i emocionalne stabilnosti kod djece. Uključivanje ove aktivnosti u rane obrazovne kontekste može pridonijeti cjelovitom razvoju djeteta, osobito u vremenu sve većih kognitivnih izazova povezanih s digitalnim podražajima.

Ključne riječi: dijete, fina motorika, igla, konac, koncentracija

The thread of concentration: sewing as a tool for developing attention in early childhood

Zrinka Hržić i Iva Milković

DV Ivane Brlić Mažuranić, Zagreb

Abstract

The development of attention and concentration in early childhood is a fundamental component of cognitive, emotional and social development. This paper explores sewing as a didactic and developmentally stimulating activity that contributes to the formation of focused attention, fine motor skills and self-regulation in preschool children. Through needle and thread, the child develops not only motor skills, but also the ability to plan, be patient and maintain focus. The theoretical framework is based on the pedagogical approaches of Maria Montessori, who emphasizes the importance of working with hands for the development of volitional functions, and on the constructivist principles of Vygotsky, who emphasizes the role of adults in learning within the zone of proximal development. Empirical findings support this perspective - numerous studies confirm the connection between fine motor skills and the development of attention and executive functions. The competences of educators in implementing activities such as sewing are based on motor, cognitive, social, emotional skills, which in turn lead to creativity and imagination, understanding and respect for children's work and effort, and especially lead to the development of children's independence and responsibility. Through these activities, the educator not only encourages the development of various competences in children, but also strengthens their creative and emotional stability, which is crucial for their overall development at an early age. In conclusion, sewing proves to be an effective, often overlooked method for stimulating concentration and emotional stability in children. Including this activity in early educational contexts can contribute to the holistic development of the child, especially in a time of increasing cognitive challenges associated with digital stimuli.

Keywords: child, concentration, fine motor skills, needle, thread

Izazovi i kompetencije odgojitelja u poticanju znatiželje i istraživačkog duha

Tajana Zorić i Martina Zrinski

DV Grigora Viteza, Zagreb

Sažetak

Projekt radi u dvije odgojne skupine, jasličkoj i starijoj vrtićkoj skupini, proveden je u okviru natječaja Prirodoslovno-matematičkog fakulteta s temama Planeti u pokretu i Lov na vjetar, usmjeren na razvoj dječje znatiželje, opažanja i istraživačkih kompetencija. Iako su aktivnosti realizirane unutar zasebnih skupina, projekt je oblikovan kao primjer među vrtićke suradnje tijekom zajedničkog predstavljanja i razmjenu profesionalnih praksi. U vrtićkoj skupini djeca su istraživala osnovne karakteristike Sunčeva sustava i gibanja nebeskih tijela. Tijekom strukturiranih i samoinicirajućih istraživačkih aktivnosti, usmjerenih na opažanje razlika u kretanju planeta, razvijala su prostorno-vremensku orijentaciju, sposobnost uspoređivanja i izražavanja zaključaka. Poseban naglasak stavljen je na učenje u pokretu i aktivno sudjelovanje u modeliranim situacijama. Gradeći znanja tijekom doživljaja, eksperimenta i timske suradnje. Istraživački proces uključivao je različite materijale, simboličku igru i motoričke zadatke prilagođene dobi i interesima djece. U jasličkoj skupini provodile su se aktivnosti senzornog istraživanja prirodnog fenomena vjetra. Izradom jednostavnih rekvizita, manipulacijom laganim materijalima i promatranjem promjena u okolišu, djeca su koristila osjetila i pokret kao alat za istraživanje. Pritom su razvijala koordinaciju, pažnju, ranu komunikaciju te sposobnost razlikovanja intenziteta vjetra. Djeca su spontano izražavala svoja opažanja verbalno i neverbalno te interpretirala doživljaje u igri. U oba projekta posebno su se istaknuli izazovi i kompetencije odgojitelja: planiranje istraživačkih aktivnosti, prilagodba sadržaja dobi i interesima djece, fleksibilnost u procesu te stvaranje poticajnog okružja za učenje. Suradnja među skupinama pridonijela je razvoju profesionalne refleksije i obogaćivanju pedagoške prakse. Projekt potvrđuje važnost ranog poticanja znanstvene pismenosti i ulogu međuvrtićke suradnje u unapređenju profesionalne prakse.

Ključne riječi: istraživačko učenje, jasličari, međuvrtićka suradnja, odgojiteljske kompetencije, sunčev sustav

Challenges and Competencies of Early Childhood Educators in Fostering Curiosity and an Investigative Spirit

Tajana Zorić i Martina Zrinski

DV Grigora Viteza, Zagreb

Abstract

A project-based approach was implemented in two educational groups—a nursery group and an older kindergarten group—as part of the Faculty of Science competition, exploring the themes Planets in Motion and Chasing the Wind. The project focused on developing children's curiosity, observation skills, and investigative competencies. Although activities were carried out within separate groups, the project was structured as an example of inter-kindergarten collaboration through joint presentations and the exchange of professional practices. In the kindergarten group, children explored the basic characteristics of the Solar System and the movement of celestial bodies. Through structured and self-initiated investigative activities focused on observing differences in planetary motion, children developed spatial-temporal orientation, comparison skills, and the ability to draw conclusions. Special emphasis was placed on learning through movement and active participation in modelled situations—building knowledge through experiences, experimentation, and teamwork. The investigative process included various materials, symbolic play, and motor tasks adapted to the children's age and interests. In the nursery group, sensory-based activities explored the natural phenomenon of wind. By creating simple props, manipulating light materials, and observing changes in the environment, children used their senses and movement as tools for investigation. They developed coordination, attention, early communication, and the ability to differentiate wind intensity. Children spontaneously expressed their observations both verbally and nonverbally and interpreted their experiences through play. Across both projects, specific challenges and competencies of educators emerged: planning investigative activities, adapting content to the children's developmental level and interests, maintaining flexibility, and creating a stimulating learning environment. Collaboration between groups contributed to professional reflection and enriched pedagogical practice. The project highlights the importance of early encouragement of scientific literacy and the role of inter-kindergarten collaboration in advancing professional practice.

Keywords: inquiry-based learning, toddlers, inter-kindergarten collaboration, educator competencies, solar system

Suradnja s roditeljima putem suvremenih medija

Snježana Kovačiček

DV Remetinec, Zagreb

Sažetak

Od suvremenog odgojitelja očekuju se različite kompetencije, pa tako i one vezane za kvalitetnu suradnju s roditeljima. Suradnja i partnerstvo s roditeljima i širom zajednicom jedno je od načela Nacionalnog kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Kvalitetna suradnja između roditelja i odgojitelja ima višestruke pozitivne utjecaje na roditelje, odgojitelje i djecu. Roditeljima kvalitetna suradnja daje osjećaj pouzdanosti i podrške te im se pruža mogućnost proširivanja znanja o dječjem razvoju te implementaciji znanja u vlastitom domu. Informacije o djetetu do kojih odgojitelji dolaze suradnjom, ključne su za individualan pristup djetetu. U novije vrijeme osim tradicionalnih oblika suradnje kao što su individualni razgovori, roditeljski sastanci, zajednička druženja te kutić za roditelje, koriste se i suvremeniji oblici suradnje. Izazovi u suradnji s roditeljima je i korištenje tehnologije koja danas nudi različite mogućnosti suradnje između odgojitelja i roditelja. U suvremene oblike komunikacije između roditelja i odgojitelja ubrajaju se web stranice, servisi za komunikaciju, digitalni alati npr., padlet, book creator canva, jigsaw, learnnig app i sl., te društvene mreže. To omogućuje pravovremenu razmjenu informacija, olakšava komunikaciju s roditeljima te roditelje transparentno informira o procesu odgojno-obrazovnog rada u skupini i vrtiću. Ono što roditelji dobivaju su korisni edukativni i kvalitetni sadržaji koji im mogu pomoći u odgoju i razumijevanju njihove djece, slikama si mogu bolje predočiti što njihovo dijete radi u vrtiću tokom dana te kakvi su im ponuđeni sadržaji brzo dolaze do temeljnih informacijama, te lako stupaju u kontakt s odgojiteljima i ostalim roditeljima. Uz sve ove pozitivne strane, postoji i ono loše što dolazi s ovakvom vrstom komunikacije. Može se dogoditi da tokom komunikacije, odnosno komentiranja, dođe do krivog shvaćanja poruke, jer se napisane riječi mogu krivo shvatiti, a to je jedan od mogućih izazova u suradnji s roditeljima za koje kompetentan odgojitelj može pravovremeno naći rješenje i prevenirati različita mišljenja i neshvaćanja.

Ključne riječi: digitalni alati, informacije, kvalitetna suradnja

Cooperation with Parents Through Modern Media

Snježana Kovačiček

DV Remetinec, Zagreb

Abstract

Modern educators are expected to possess a variety of competencies, including those related to effective collaboration with parents. Cooperation and partnership with parents and the wider community is one of the key principles of the National Curriculum for Early Childhood and Preschool Education. High-quality cooperation between parents and educators has numerous positive effects on parents, educators, and children. For parents, effective collaboration provides a sense of reliability and support, and offers opportunities to expand their knowledge about child development and to implement that knowledge in their own homes. The information about the child that educators gain through collaboration is essential for taking an individualized approach to each child. In addition to traditional forms of collaboration—such as individual meetings, parent-teacher conferences, group gatherings, and parent information corners—more modern forms of collaboration are increasingly being used. One of the challenges in working with parents is the use of technology, which today offers various opportunities for communication and collaboration between educators and parents. Modern methods of communication include websites, communication services, and digital tools such as Padlet, Book Creator, Canva, Jigsaw, Learning Apps, and similar platforms, as well as social media. These tools enable timely information exchange, simplify communication with parents, and ensure transparent updates about the educational process in the classroom and preschool. Parents benefit by receiving useful, educational, and high-quality content that can assist them in raising and understanding their children. Visual content helps them better imagine what their child does in kindergarten throughout the day and what kind of activities are offered. They can quickly access essential information and easily get in touch with educators and other parents. Despite all these positive aspects, there are also some drawbacks associated with this type of communication. Misunderstandings may arise during communication, particularly in written comments, as messages can be misinterpreted. This is one of the possible challenges in parent collaboration that a competent educator can address in a timely manner by finding appropriate solutions and preventing disagreements or misunderstandings.

Keywords: digital tools, information, quality cooperation

Svaki dan zdrav i aktivan

Anabela Kunert i Maja Latin

DV Petrinjčica, Petrinja

Sažetak

Tjelesna aktivnost ima ključnu ulogu u zdravom razvoju djece jer osim na tjelesno, utječe i na kognitivno, emocionalno i socijalno područje njihova razvoja. Redovito kretanje i vježbanje poboljšava motoričke i funkcionalne sposobnosti te smanjuje rizik od kroničnih bolesti i pretilosti. Djeca koja od najranije dobi razviju navike bavljenja sportskim aktivnostima češće ih zadržavaju i u odrasloj dobi. Kineziološkim aktivnostima potiče se tjelesni rast, razvoj koordinacije, kondicije i motoričkih vještina poput trčanja, skakanja ili bacanja, ali i kognitivne funkcije poput koncentracije, učenja i samoregulacije. Rano i predškolsko razdoblje posebno je važno jer djeca tada brzo usvajaju motoričke obrasce, a igra ima važnu ulogu u poticanju tjelesnoga razvoja. Aktivnosti u projektu Svaki dan zdrav i aktivan provodili smo u dvorani, sobi dnevnoga boravka ili na otvorenom, a uključivale su prirodne oblike kretanja i vježbe za razvijanje i usavršavanje motoričkih vještina. Uloga roditelja u formiranju zdravih navika je iznimna - zajedničko vježbanje potiče emocionalnu povezanost i razvija pozitivan stav prema zdravlju. Odgojitelji imaju zadatak osigurati poticajno, sigurno i raznoliko okruženje za kretanje i tjelesno vježbanje, surađivati s roditeljima i poticati ih na aktivno provođenje slobodnoga vremena. Različitim aktivnostima u projekt uključena je šira društvena zajednica s ciljem jačanja svijesti o dobrobiti redovitoga vježbanja. Motoričke igre i aktivnosti, između ostaloga, poboljšavaju mentalno zdravlje, jačaju samopouzdanje i pomažu u razvijanju socijalnih vještina, čineći djecu psihički stabilnijima, otpornijima i spremnijima za izazove u odrasloj dobi. Projektom se naglašava važnost tjelesnih aktivnosti za djetetov razvoj u aktivnu i zdravu odraslu osobu s pozitivnim stavovima i vrijednostima, a zadatak je odgojitelja i roditelja osigurati potrebne uvjete, usmjeravati ih, pružati im podršku i motivaciju.

Ključne riječi: motoričke igre, tjelesna aktivnost, suradnja s roditeljima, zdravlje

Active and Healthy Every Day

Anabela Kunert i Maja Latin

DV Petrinjčica, Petrinja

Abstract

Physical activity plays a crucial role in the healthy development of children, as it influences both their physical and cognitive, emotional, and social development. Moreover, participating in regular movement and exercise enhances motor and functional abilities while reducing the risk of chronic diseases and obesity. Children who develop the habit of engaging in sports activities from an early age are more likely to maintain these habits into adulthood. Kinesiology activities promote physical growth, coordination, fitness, and motor skills such as running, jumping, and throwing, as well as enhancing cognitive functions like concentration, learning, and self-regulation. The early childhood preschool years are particularly important as children quickly acquire motor patterns during this period, and play has a significant role in fostering their physical development. Within the "Active and Healthy Every Day" project the activities were conducted in different gymnasiums, kindergarten classroom, and outdoor settings. These included natural forms of movement and exercises aimed at developing and refining children's motor skills. It is also important to stress the role parents play in fostering healthy habits – exercising together with their children strengthens emotional bonds between them and fosters a positive attitude toward health. Preschool teachers play an important role as they provide a stimulating, safe, and diverse environment that supports movement and physical exercise, collaborate with parents, and encourage them to spend active leisure time with their children. The project also involved the broader community through various activities aimed at raising awareness about the benefits of regular physical exercise. In conclusion, motor games and activities provide numerous benefits, including improved mental health, increased self-confidence, and enhanced social skills. These activities help children become more psychologically stable, resilient, and prepared to face any challenges in adulthood. This project emphasizes the importance of physical activity in shaping children into active and healthy adults with positive attitudes and values as well as the shared responsibility of teachers and parents in ensuring the necessary conditions, guidance, support and motivation.

Keywords: motor games, physical activity, collaboration with parents, health

Kompetencije odgojitelja u cjelodnevnom sportskom programu dječjeg vrtića *Vjeverica*

Zvezdana Braje i Petra Morić

DV Vjeverica, Zagreb

Sažetak

Cjelodnevni sportski program dječjeg vrtića *Vjeverica* postoji i razvija se već 30 godina, zajedničkim promišljanjem, planiranjem i evaluiranjem stručnjaka iz područja ranog i predškolskog odgoja, kineziologije, pedagogije i psihologije s ciljem poticanja optimalnog cjelovitog razvoja djeteta. Suradnja odgojitelja i kineziologa omogućuje planiranje i provođenje motoričkih aktivnosti prilagođenih razvojnim potrebama i interesima djece pri čemu kineziolog doprinosi stručnim znanjem o tjelesnom razvoju i pravilnoj izvedbi vježbi dok odgojitelj osigurava zadovoljenje psihofizičkih uvjeta razvoja, pedagoški kontinuitet i emocionalnu podršku. Stručni suradnici dodatno doprinose individualizaciji Cjelovitog sportskog programa, prepoznavanju posebnih potreba djece te praćenju njihova razvoja. Integrativnost je jedna od najvećih osobitosti i posebnosti ovog Programa. Odgojitelji i kineziolozi zajedno s djecom promišljaju, planiraju, realiziraju i evaluiraju različite aktivnosti kako u sobi dnevnog boravka odgojne skupine tako i u sportskoj dvorani. Odgojno-obrazovni procesi sobe dnevnog boravka i sportske dvorane međusobno su isprepleteni i uvijek povezani. Ovakav pristup omogućava istovremeno poticanje razvoja djeteta na svim područjima i stvaranje kvalitetnog preduvjeta integrativnog poučavanja. Timskim radom i međusobnom komunikacijom stvaraju se uvjeti za sigurno, poticajno i razvojno primjereno okruženje koje podupire zdrav način života, cjeloviti razvoj i stvaranje pozitivnih stavova prema tjelesnoj aktivnosti od najranije dobi. Od izuzetne važnosti za kvalitetu daljnjeg razvoja Cjelodnevnog sportskog programa je cjeloživotno učenje, stručno usavršavanje odgojitelja, refleksija i samorefleksija u kontekstu stalnih promjena u društvu, tehnologiji i obrazovnim zahtjevima. Uloga odgojitelja kao istraživača i sudionika u stvaranju kurikuluma potvrđuje potrebu za raznolikim i složenim kompetencijama koje mora posjedovati.

Ključne riječi: holistički pristup, integracija, interdisciplinarni pristup

Teacher Competences in the All-Day Sports Program of the *Vjeverica* Kindergarten

Zvezdana Braje i Petra Morić

DV Vjeverica, Zagreb

Abstract

The all-day sports program of the kindergarten „Vjeverica“ has existed and been developed for 30 years through joint reflection, planning and evaluation by experts in the fields of early and preschool education, kinesiology, pedagogy and psychology with the aim of encouraging the optimal holistic development of the child. The collaboration between preschool teachers and kinesiologists enables the planning and implementation of motor activities tailored to the developmental needs and interests of children, with the kinesiologist contributing expert knowledge about physical development and proper execution of exercises, while the preschool teacher ensures that psychophysical development conditions are met as well as the pedagogical continuity and emotional support. Professional associates additionally contribute to the individualization of the Program, the recognition of children's special needs and the monitoring of their development. Integrativeness is one of the greatest characteristics of the All-day Sports Program. Preschool teachers and kinesiologists, together with children, think about plan, implement and evaluate various activities both in the day room of the educational group and in the sports hall. The educational processes of the day room and the sports hall are intertwined and always connected. This approach allows for the simultaneous stimulation of the child's development in all areas and the creation of a quality prerequisite for integrative teaching. Through teamwork and mutual communication conditions are created for a safe, stimulating and developmentally appropriate environment that supports a healthy lifestyle, holistic development and the creation of positive attitudes towards physical activity from an early age. Of utmost importance for the quality of further development of the All-Day Sports Program is lifelong learning, professional development, reflection and self-reflection in the context of constant changes in society, technology and educational requirements. The role of preschool teachers as researchers and participants in curriculum creation confirms the need for diverse and complex competencies that must be possessed.

Keywords: holistic approach, integration, interdisciplinary approach

Ravnopravno i komplementarno partnerstvo s obitelji i zajednicom

Jasmina Rašo i Katarina Kučiš Buhin

DV Kutina, Kutina

Sažetak

Ravnopravni i komplementarni partnerski odnos između obitelji, odgojitelja i lokalne zajednice ključan je za postizanje kvalitetnog odgojno-obrazovnog procesa u kojem će biti osigurani optimalni uvjeti za cjeloviti razvoj djeteta. Odgovornost je odgojitelja graditi odnose temeljene na povjerenju, uzajamnom poštovanju i otvorenoj komunikaciji što zahtijeva specifične kompetencije. Svrha rada je prikazati one kompetencije odgojitelja koje su omogućile uključenost obitelji i šire lokalne zajednice kao ravnopravnih dionika u odgoju i obrazovanju djeteta ranog i predškolskog uzrasta. Rad sadržava opis i fotografije različitih oblika suradnje s obitelji i lokalnom zajednicom tijekom koje su odgojitelji razvijali i nadograđivali komunikacijske, socio-emocionalne, stručno-pedagoške, inkluzivne te organizacijske kompetencije. Obitelj se uz stručno-pedagošku podršku, otvorenu i podržavajuću komunikaciju te organizacijske sposobnosti odgojitelja uključivala u rad dječjeg vrtića u razne oblike suradnje i time postala aktivni sukreator odgojno-obrazovnog procesa. Ostvarena je suradnja s užom i širom lokalnom zajednicom od Grada Kutine, Eko Moslavine, Moslavine d.o.o, Pučkog otvorenog učilišta, Knjižnice i čitaonice grada Kutine, Doma zdravlja Kutina, Galerije i Muzeja Moslavine Kutina, Turističke zajednice grada Kutine, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, osnovnih i srednjih škola, Zavoda za zapošljavanje do Erste banke te udruga Faun i Terakota. U planiranje, organiziranje i provođenje često su se uključivali i roditelji čime je stvorena percepcija međusobno povezanih sustava u stalnoj interakciji i međudjelovanju što i je indikator partnerstva. Postizanje kvalitetnog odnosa između ova tri sustava moguće je ukoliko odgojitelji posjeduju odgovarajuće profesionalne i osobne kompetencije, a poglavito spremnost na njihovo daljnje usavršavanje prema konceptu cjeloživotnog učenja.

Ključne riječi: kompetencije odgojitelja, lokalna zajednica, obitelj, partnerstvo

Early-Childhood Educator Competencies Required for Building an Equal and Complementary Partnership with Families and the Local Community

Jasmina Rašo i Katarina Kučič Buhin

DV Kutina, Kutina

Abstract

An equal and complementary partnership between families, educators, and the local community is essential for achieving a high-quality educational process that ensures optimal conditions for the holistic development of the child. It is the educator's responsibility to build relationships based on trust, mutual respect, and open communication, which requires specific competencies. The purpose of this paper is to present the educator competencies that have enabled the inclusion of families and the wider local community as equal stakeholders in the education and upbringing of preschool children. The paper includes descriptions and photographs of various forms of collaboration with families and the local community, through which educators developed and enhanced their communication, socio-emotional, professional-pedagogical, inclusive, and organizational competencies. With the support of expert pedagogical guidance, open and supportive communication, and the organizational skills of educators, families became actively involved in the preschool's work through various forms of cooperation and thus became co-creators of the educational process. Collaboration was established with both the immediate and wider local community, including the City of Kutina, Eko Moslavina, Moslavina d.o.o., the Public Open University, the City Library, the Kutina Health Center, the Kutina City Museum, the Tourist Board of the City of Kutina, the Croatian Institute of Public Health, elementary and secondary schools, the Employment Office, Erste Bank, and associations such as Faun and Terakota. Parents were often involved in planning, organizing, and implementing activities, creating a perception of interconnected systems in constant interaction and mutual influence—an indicator of true partnership. Achieving a high-quality relationship between these three systems is possible only if educators possess the appropriate professional and personal competencies, especially a readiness for continuous improvement through the concept of lifelong learning.

Keywords: early-childhood educators competencies, local community, family, partnership

Kompetencije odgojitelja - od ranih osjetilnih iskustava do Montessori pristupa

Ivana Šebalj Kosorić i Vedrana Jukić

DV Bajka, Zagreb

Sažetak

Djeca u najranijoj dobi spontano uče tijekom kretanja, uporabom osjetila, ponavljanjem i samostalnim istraživanjem. Podrška takvog pristupa pokazuje profesionalne kompetencije odgojitelja, koje se razvijaju i usavršavaju osluškivanjem i podrškom tim procesima. Unutar dvaju različitih, ali razvojno povezanih pedagoških pristupa – senzomotorike i Montessori pedagogije, a oslanjajući se na razvojno primjeren pristup, kompetentni odgojitelj prepoznaje važnost osjetilnih podražaja kao temeljnih za kognitivni i socio - emocionalni razvoj djeteta. Prikazat će se povezane aktivnosti iz dvije skupine – jasličke, koja provodi poseban program rane stimulacije osjetila i senzorne integracije (1–3 godine) i vrtičke, koja radi prema alternativnom programu koncipiranom prema načelima Marije Montessori (3–7 godina). Fokus je na senzornim iskustvima kao temelju za kasniju djetetovu samostalnost, koncentraciju i funkcionalno učenje, ali i na prijelazu iz nesvjesnog učenja prema strukturiranim oblicima znanja. Prikazat će se aktivnosti iz senzomotorike temeljene na osjetilnim podražajima, koje se povezuju s odgovarajućim primjerima iz Montessori prakse unutar pet područja: vježbi svakodnevnog života, osjetilnosti, jezika, matematike i kozmičkog odgoja. Istaknut će se kako pažljivo promatranje i fleksibilna podrška odgojitelja osiguravaju djetetovu ravnotežu između slobodnog istraživanja i usmjerene aktivnosti. Zaključno, izlaganje pokazuje kako se senzomotorika i Montessori pristup oslanjaju na slična pedagoška načela te kako se prethodno spomenute kompetencije odgojitelja nadograđuju tijekom kontinuirane prakse, bez gubitka osjetljivosti za razvojne potrebe svakog djeteta.

Ključne riječi: dječja samostalnost, kompetencije odgojatelja, osjetilna, integracija, senzomotorika

Educators' Competencies – From Early Sensory Experiences to the Montessori Approach

Ivana Šebalj Kosorić i Vedrana Jukić

DV Bajka, Zagreb

Abstract

Children in the earliest stages of development learn spontaneously through movement, the use of their senses, repetition, and independent exploration. Supporting such an approach demonstrates the professional competencies of educators, which are developed and refined through attentive observation and support of these processes. Within two different yet developmentally interconnected pedagogical approaches - sensory-motor activities and Montessori pedagogy—and relying on a developmentally appropriate perspective, competent educators recognize the importance of sensory stimuli as fundamental to the child's cognitive and socio-emotional development. This paper will present related activities from two groups: the nursery group, which implements a special program for early sensory stimulation and sensory integration (ages 1 - 3), and the kindergarten group, which follows an alternative program designed according to the principles of Maria Montessori (ages 3 - 7). The focus is on sensory experiences as the foundation for later child autonomy, concentration, and functional learning, as well as on the transition from unconscious learning to more structured forms of knowledge. Activities from sensory-motor practice based on sensory stimuli will be presented and linked to corresponding examples from Montessori practice in five areas: practical life exercises, sensory perception, language, mathematics, and cosmic education. The paper will emphasize how careful observation and flexible support by educators ensure a balance between free exploration and guided activity. In conclusion, the presentation demonstrates that sensory-motor approaches and the Montessori method are grounded in similar pedagogical principles, and that the aforementioned educator competencies are continuously developed through practice without losing sensitivity to each child's developmental needs.

Keywords: child autonomy, educator competencies, sensory integration, sensory-motor development

Tjelesne aktivnosti djece rane i predškolske dobi u kontekstu svakodnevnog vrtićkog odgojno-obrazovnog rada

Vesna Jurić i Violeta Sabljčić

DV Vrapče, Zagreb

Sažetak

Tjelesna aktivnost u najranijoj dobi ključna je za zdrav rast, razvoj i cjelokupnu dobrobit djeteta. Prikazane su mogućnosti planiranja i provođenja motoričkih i kinezioloških aktivnosti u jasličkoj i vrtićkoj skupini djece na temelju primjera dobre prakse iz rada u heterogenim skupinama. Naglasak je stavljen na važnost tjelesnog vježbanja u razdoblju ranog djetinjstva kada se postavljaju temelji za razvoj motoričkih vještina, koordinacije, ravnoteže i snalaženja u prostoru. U jasličkoj dobi naglasak je na spontanom kretanju i stvaranju uvjeta za nestrukturiranu igru koja odgovara prirodnim potrebama djece dok se kod djece predškolske dobi aktivnosti sve više planski strukturiraju i prilagođavaju njihovim sposobnostima. Uloga odgojitelja je pritom višestruka, od ponavljanja i praćenja motoričkog razvoja do aktivnog osmišljavanja sadržaja koji djecu motiviraju na kretanje. Korištenjem svih unutarnjih i vanjskih prostora dječjeg vrtića moguće je organizirati raznovrsne aktivnosti koje djeci omogućuju svakodnevno zadovoljenje potrebe za kretanjem. Prikazane su i mogućnosti uključivanja djece u kraći, obogaćeni i integrirani sportski program. Sadržaji programa temelje se na osnovnoj aktivnosti djece - igri. Integracija roditelja u aktivnosti pokazala se učinkovitom metodom za jačanje svijesti o važnosti tjelesne aktivnosti i poticanje zajedničkog provođenja vremena. Sustavna briga o motoričkom razvoju već od jasličke dobi pridonosi stvaranju zdravih životnih navika i jača cjelokupni odgojno obrazovni proces.

Ključne riječi: integracija, okruženje, sadržaji, senzibilizacija

Physical Activities of Early and Preschool Age Children in the Context of Everyday Kindergarten Environment

Vesna Jurić i Violeta Sabljčić

DV Vrapče, Zagreb

Abstract

Physical activity at an early age is crucial for healthy growth, development and overall well-being of a child. The possibilities of planning and implementing motor and kinesiological activities in a nursery and kindergarten group of children are presented, based on examples of good practice from working in heterogeneous groups. The emphasis is placed on the importance of physical exercise in early childhood, when the foundations for the development of motor skills, coordination, balance and spatial orientation are laid. In nursery age, the emphasis is on spontaneous movement and creating conditions for unstructured play that meets the natural needs of children, while in preschool age, activities are increasingly structured and adapted to their abilities. The role of the educator is multifaceted, from repeating and monitoring motor development to actively designing content that motivates children to move. By using all the indoor and outdoor spaces of the kindergarten, it is possible to organize a variety of activities that enable children to satisfy their daily need for movement. The possibilities of including children in a shorter, enriched and integrated sports program are also presented. The program content is based on the basic activity of children - play. Integrating parents into activities has proven to be an effective method for raising awareness of the importance of physical activity and encouraging spending time together. Systematic care for motor development from nursery age contributes to the creation of healthy lifestyle habits and strengthens the entire educational process.

Keywords: content, environment, integration, sensitization

Kompetencije odgojitelja za glazbene aktivnosti u svjetlu tjeloglazbe

Gorana Benić-Huđin

DV Budućnost, Zagreb

Sažetak

Kompetencije odgojitelja u aktivnostima glazbe s naglaskom na tjeloglazbu predstavljaju važan aspekt profesionalnog djelovanja odgojitelja u ranom i predškolskom odgoju. Glazbene aktivnosti, a posebno tjeloglazba, odnosno korištenje tijela kao glazbenog instrumenta (npr. pljeskanje, lupkanje, tapšanje, udaranje dlanom o bedro ili prsa) – doprinose cjelovitom razvoju djeteta i zahtijevaju specifične kompetencije odgojitelja. Tijelo je djeci instrument koji je uvijek dostupan. Glazba poziva na pokret, on je u glazbi stalno prisutan. Provođenje aktivnosti s djecom vezanih uz tjeloglazbu vrlo je jednostavno. Aktivnosti ne zahtijevaju posebnu opremu, poseban prostor ni glazbeno predznanje već se mogu provoditi bilo kada i bilo gdje. Djeca od najranije dobi, već od jaslaca mogu izvoditi tjeloglazbu. Ona izaziva radost, osobnu i zajedničku, bilo da je pratnja uz glazbu ili potiče na skladanje vlastitih melodija i pokreta. Može se izvoditi kao pratnja brojalicama, recitacijama, pjesmama ili klasičnoj glazbi, tj. svemu što ima naglašen ritam, a može biti i vlastita kreacija novih ritmova i melodija. U izlaganju će biti riječi o poticanju djece ranog i predškolskog uzrasta u aktivnostima tjeloglazbe, odnosno tjelesno-glazbene aktivnosti. Prepoznavanju osnovnih glazbenih elemenata (ritam, tempo, dinamika), sposobnosti održavanja ritma i tempa tijekom pokreta te upotreba tijela kao instrumenta. Primjeri u praksi istaknut će suvremeni način rada odgojitelja u primjeni tjeloglazbe koja omogućuje jednostavan i zanimljiv način i pritom razvija brojne razvojne i glazbene sposobnosti djece. Kontinuirano stručno usavršavanje odgojitelja i otvorenost prema glazbenom eksperimentiranju dodatno pridonose kvaliteti rada u ovom području.

Ključne riječi: dijete, glazba, kompetencije, pokret, ritam

Professional Competencies of Early Childhood Educators in the Domain of Body Music

Gorana Benić-Huđin

DV Budućnost, Zagreb

Abstract

Educators' competencies in music activities, with an emphasis on body music, represent an important aspect of professional engagement in early childhood and preschool education. Music activities - particularly body music, which involves using the body as a musical instrument (e.g., clapping, tapping, patting, slapping thighs or chest) - contribute to the holistic development of the child and require specific educator competencies. The body is an instrument that is always available to children. Music invites movement, and movement is inherently present in music. Implementing activities related to body music with children is very simple. These activities do not require special equipment, designated spaces, or prior musical knowledge, and they can be carried out anytime and anywhere. Children from a very early age - even those in nursery groups - can engage in body music. It evokes joy, both individual and shared, whether as an accompaniment to existing music or as inspiration for creating their own melodies and movements. Body music can accompany chants, rhymes, songs, or classical music - essentially anything with a pronounced rhythm - and it can also serve as a foundation for inventing new rhythms and melodies. This presentation will focus on encouraging children of early and preschool age to participate in activities involving music, rhythm, and movement, with a special emphasis on body music, that is, body-based musical activities. It will explore the recognition of basic musical elements (rhythm, tempo, dynamics), the ability to maintain rhythm and tempo through movement, and the use of the body as an instrument. Through practical examples, the presentation will highlight contemporary approaches used by educators in the application of body music, which offers a simple and engaging way to support a wide range of developmental and musical abilities in children. Continuous professional development and openness to musical experimentation further contribute to the quality of pedagogical practice in this area.

Keywords: child, competencies, music, movement, rhythm

Pejsažna umjetnost u aktivnostima djece rane i predškolske dobi

Marina Ovčariček

DV Popovača, Popovača

Sažetak

Pejsažna umjetnost (engl. Land art) predstavlja umjetnički pravac koji koristi prirodne materijale kao što su kamen, drvo, lišće, voda i tlo za stvaranje umjetničkih djela na otvorenom prostoru. Ova umjetnička praksa pruža mogućnost integriranja prirode u obrazovne aktivnosti, čime djeca stječu dublje razumijevanje okoliša te razvijaju kreativne i motoričke vještine. U odgoju i obrazovanju djece rane i predškolske dobi, Land art se može koristiti kao vrlo koristan alat za poticanje dječje mašte, emocionalne izražajnosti kao i socijalnih vještina grupne aktivnosti. Zbog svoje interaktivnosti i veze s prirodom, Land art omogućava djeci da aktivno sudjeluju u procesu stvaranja, čime se potiče njihovo kritičko razmišljanje i sposobnost rješavanja problema. S obzirom na to da djeca rane i predškolske dobi često najbolje uče tijekom igre i izravnoj interakciji s okolišem. Primjena Land arta u svakodnevnim aktivnostima u vrtiću omogućava djeci da igrajući se uče o ekološkim pitanjima, o značaju očuvanja prirode te da razvijaju poštovanje prema okolišu. Upravo u vrtićima, gdje je razvoj kreativnosti i socijalnih vještina ključan, Land art može poslužiti kao izvrstan alat za grupne projekte. Zajedničke aktivnosti u prirodi, omogućavaju djeca razvoj suradničkih vještina, učenje o važnosti timskog rada, dijeljenju resursa i međusobnoj podršci. U tom kontekstu, odgojitelji igraju ključnu ulogu u osiguravanju uvjeta da aktivnosti budu sigurne, poticajne i usmjerene na razvoj djeteta. Korištenje prirodnih materijala u procesu umjetničkog stvaranja također omogućava djeci da razvijaju prostornu i fine motoričke vještine, kao i sposobnost prepoznavanja simetrije i proporcija u umjetničkim djelima. Land art može tako postati most između umjetnosti, ekologije i svakodnevnog života, što čini ovu metodu vrijednim dodatkom obrazovnim praksama u vrtiću.

Ključne riječi: ekološki odgoj, igra, kreativnost, pejzažna umjetnost, priroda

Land Art in Preschool Children's Activities

Marina Ovčariček

DV Popovača, Popovača

Abstract

Land art is an art form that uses natural materials such as stone, wood, leaves, water and soil to create works of art in open spaces. This artistic practice provides the opportunity to integrate nature into educational activities, allowing children to gain a deeper understanding of the environment and develop creative and motor skills. In the education of early and preschool children, Land art can be used as a very useful tool for stimulating children's imagination, emotional expressiveness and social skills of group activities. Due to its interactivity and connection to nature, Land art allows children to actively participate in the creative process, which stimulates their critical thinking and problem-solving abilities. Given that early and preschool children often learn best during games and direct interaction with the environment. The use of Land art in everyday activities in kindergarten allows children to learn about environmental issues, the importance of nature conservation, and to develop respect for the environment through play. In kindergartens, where the development of creativity and social skills is crucial, Land art can serve as an excellent tool for group projects. Joint activities in nature allow children to develop collaborative skills, learn about the importance of teamwork, sharing resources, and mutual support. In this context, educators play a key role in ensuring that the activities are safe, stimulating, and focused on the child's development. The use of natural materials in the process of artistic creation also allows children to develop spatial and fine motor skills, as well as the ability to recognize symmetry and proportions in works of art. Land art can thus become a bridge between art, ecology, and everyday life, which makes this method a valuable addition to educational practices in kindergarten.

Keywords: creativity, ecological education, landscape art, nature, play

Integracija STEM obrazovanja u predškolski program ranog učenja engleskog jezika

Mihaela Jukić i Iva Rončević

DV Grigora Viteza, Zagreb

Sažetak

Napredak u znanosti i tehnologiji danas raste nevjerojatnom brzinom, te unosi promjene u svijet u kojem živimo. Znanstvena pismenost započinje već u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, prvoj stepenici odgojno-obrazovne vertikale Republike Hrvatske. Stoga je implementacija STEM obrazovanja u kurikulumu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja od iznimne važnosti. Iza navedenog akronima kriju se znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika (engl. science, technology, engineering, mathematics). Cilj ovog rada je prikaz dobrobiti implementacije STEM sadržaja u projektni rad unutar predškolskog programa ranog učenja engleskog jezika. STEM obrazovanje stavlja pred djecu zadatke koji potiču istraživačko učenje djece, suradničko učenje, inovativnost i kritičko mišljenje djece. Odgojitelji s druge strane trebaju posjedovati kompetencije za formiranje okruženja za učenje. Neke kompetencije koje odgojitelj treba posjedovati za provođenje STEM aktivnosti su: poznavanje osnovnih STEM koncepata, planiranje i provođenje razvojno primjerenih STEM aktivnosti, poticati dječju znatiželju, pitanja, opažanja i zaključivanja, ovladavanje jednostavnim tehnologijama i digitalnim alatima. Ove kompetencije uključuju sklonost na samostalno unošenje promjena i novina, ali i mogućnost prihvaćanja, podržavanja i prilagođavanja inovacija od strane vanjskih čimbenika. Stvaranjem sigurnog, poticajnog, inkluzivnog i podržavajućeg okruženja, profesionalnim vještinama uvažavat će potrebe svakog djeteta. Suvremeni pristup obrazovanju upravo je usmjeren razvoju vještina i usvajanju znanja koja su neophodna za odrastanje u svijetu brzih promjena i izazovne budućnosti, a upravo takav holistički razvoj omogućuje STEM obrazovanje.

Ključne riječi: inženjerstvo u vrtiću, kodiranje, suvremeni pristup obrazovanju

Integration of STEM Education into Early Preschool English Language Learning

Mihaela Jukić i Iva Rončević

DV Grigora Viteza, Zagreb

Abstract

Scientific and technological advancements have accelerated at an unprecedented pace in recent times, significantly changing the world we live in today. Scientific literacy already begins to manifest at the earliest stages of the educational system. Therefore, implementing STEM education into preschool curricula is of utmost importance. The acronym STEM represents: science, technology, engineering and mathematics. The main goal of this article is to illustrate the benefits of implementing various STEM concepts and subject matter through project work within early english learning programs at the preschool level. STEM tasks put in front of children encourage them to use their inquisitive and innovative minds, to think critically and co-operate with one another. Educators, on the other hand, need to possess the competences to form a learning environment. Some of the competences that an educator needs to possess to implement STEM activities are: knowledge of basic STEM concepts, planning and implementing developmentally appropriate STEM activities, encouraging children's curiosity, questions, observations and conclusions, mastering simple technologies and digital tools. These competences include the tendency to independently introduce changes and innovations, but also the ability to accept, support and adapt innovations from external factors. Modern teaching methods emphasize the development of knowledge and skills which are essential for children to grow up in a world of rapid change and challenging future, and STEM education offers the exact tools necessary to achieve this objective.

Keywords: coding, engineering in kindergarten, modern teaching methods

Ljetovanje djece – kompetencije odgojitelja i stručne službe prilikom organizacije i provedbe

Ana Božić

DV Duga Resa, Duga Resa

Sažetak

Djeca tijekom pohađanja dječjeg vrtića, odnosno ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, usvajaju znanja, razvijaju kreativnost, spoznaju svoj identitet te osvješćuju autonomiju i odgovornost, što ih vodi prema humanizmu i toleranciji. Upravo su to vrijednosti Nacionalnog kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS, 2015) koje se ostvaruju uz pomoć načela fleksibilnosti odgojno-obrazovnog procesa, partnerstva, kontinuiteta i otvorenosti za učenje te doprinose postizanju ciljeva dobrobiti za svako dijete. Svako dijete na svom putu treba ostvariti osobnu, emocionalnu, tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit. U tom smislu, smatra se da je svako dijete u godini prije polaska u osnovnu školu, odnosno na završetku pohađanja dječjeg vrtića, spremno ostvariti samostalan boravak na ljetovanju bez roditelja i emocionalno povezanih skrbnika. Isto se može odnositi na zimovanje u kalendarski hladnijim mjesecima. Organizirano ljetovanje djece specifičan je oblik odgojno-obrazovnog rada s djecom. Ostvaruje se na mjestu različitom od mjesta stanovanja, najčešće na moru. Djeca Dječjeg vrtića Duga Resa tradicionalno ljetuju u kvarnerskom mjestu Selce u Dječjem odmaralištu Karlovac s djecom drugih vrtića Karlovačke županije. Prije polaska moraju biti planirani i ostvareni čimbenici sigurnosno- zaštitnih mjera i preventivnih programa, sukladno vremenskim uvjetima. Kompetencije koje moraju posjedovati pratitelji djece na ljetovanju uključuju spremnost na poduzimanje svih mjera sigurnosti boravka na plaži, u moru, tijekom šetnji, ali i odmora. Važno je osigurati da se kod djece ispune sve njihove fizičke, zdravstvene i prehrambene potrebe. Na to se nadovezuje iskustvo samostalnosti bez roditelja i prilika da dijete kroz iskustvo sve prolazi sa svojim vršnjacima u ozračju radosti i veselja. Dokumentiranje aktivnosti djece na ljetovanju predstavlja završni segment uspomene za dijete i cijelu obitelj.

Ključne riječi: kompetencije, ljetovanje djece, samostalnost

Children's Summer Vacation – The Competences of Educators and Professional Services During Organization and Implementation

Ana Božić

DV Duga Resa, Duga Resa

Abstract

During attendance at early childhood and preschool education institutions, our children acquire a wide spectrum of knowledge; they develop creativity and explore their own identity. They also become aware of autonomy and responsibility, which leads them toward humanism and tolerance. All of these skills represent the values of the National Curriculum for Early Childhood and Preschool Education (MZOS, 2015), which are realized with the help of the principles of flexibility in the educational process, partnership, continuity, and openness to learning, leading to the achievement of well-being for every child. Every child, on their own path, should achieve personal, emotional, physical, educational, and social well-being. Accordingly, it is considered that every child in the year before starting primary school, or at the end of attending kindergarten, is fully ready to independently spend a summer holiday without parents and emotionally connected guardians. Of course, this is also true for the winter period in the colder months of the calendar. Organized summer vacations are a specific form of educational work with children, as they are carried out in a place different from their place of residence, such as seaside areas, and without parents. Children from the Duga Resa Kindergarten traditionally spend their summer camp holidays in the Kvarner village of Selce in the Karlovac Children's Resort, together with children from other kindergartens in Karlovac County. Before departure, safety and protective measures and preventive programs, must be planned and implemented according to weather conditions. The competencies that children's summer vacation companions must possess include the willingness to take all safety measures during their stay on the beach, in the sea, during walks and during rest periods. It is important to meet all of the children's physical, health and nutritional needs. This is complemented by the experience of independence without parents and the opportunity for the child to experience everything with their peers in a radiant atmosphere of joy and happiness. Documenting children's summer activities is the final segment of memories for the child and the entire family.

Keywords: competences, children's summer vacation, independence

Što sve igračka može biti?

Dubravka Topolovec Krkalo i Iva Belošević Petek

DV Đurmanec, Đurmanec

Sažetak

Korištenje prirodnih i pedagoški neoblikovanih materijala sve se više primjenjuje u suvremenom ranom odgoju. Ovi materijali nemaju unaprijed određenu funkciju, već omogućuju i potiču djecu na istraživanje, slobodnu igru, izražavanje kreativnosti i korištenje mašte. Slična načela njeguje Reggio pristup koji glasi: „*Kad djeci date stvari koje mogu koristiti na sto načina – otvarate im vrata prema tisuću ideja.*“ Također, ovakvi materijali omogućuju djeci da razvijaju i druge vještine: matematičke pojmove, jezik i govor, konstrukcijske sposobnosti te socijalne vještine poput suradnje i dogovaranja. Istovremeno, tijekom kontakta s prirodnim materijalima razvijaju se osjetilne i motoričke sposobnosti te ekološka osviještenost. Početna ideja, smjer aktivnosti i oblikovanja prostora bilo je korištenje pedagoški neoblikovanih i prirodnih materijala u radu te uključivanje djece u kreiranje različitih igračaka i pomagala. Usmjerenost na zajedničko planiranje, eksperimentiranje, konstruiranje i kreativno izražavanje produbilo je pažnju i interes djece. Igračke su se svakodnevno koristile za igru i učenje te stvorile temelj za primjer dobre prakse *Ručice stvaralice*. U projektu su sudjelovala sva djeca iz skupine i njihove obitelji. Djeca su s roditeljima izrađivala igračku kod kuće i potom je predstavljala skupini. Navedenim se aktivnostima poticao govorni razvoj, samopouzdanje i osjećaj pripadnosti. Projekt je obogaćen radionicama, a završen izložbom u vrtiću i gradskoj knjižnici. Pedagoški neoblikovani i prirodni materijali trebali bi biti dostupni u svim prostorima dječjeg boravka jer uz podršku odgojitelja postaju snažan alat za iskustveno učenje i razvoj cjeloživotnih vještina. U ovome radu naglašavamo koliko je važno djetetu pružiti priliku da igrajući se uči, istražuje i stvara koristeći jednostavne i lako dostupne materijale. Tako se razvijaju ne samo ključne razvojne vještine, već se i gradi dublja povezanost s prirodom, drugima te samim sobom.

Ključne riječi: ekološka svijest, istraživanje, kreativnost, simbolička igra, suradnja

What Can all Become a Toy?

Dubravka Topolovec Krkalo i Iva Belošević Petek

DV Đurmanec, Đurmanec

Abstract

The use of natural and pedagogically unshaped materials is increasingly being used in modern early childhood education. These materials do not have a predetermined function, but rather enable and encourage children to explore, play freely, express creativity and use of their imagination. Similar principles are fostered by the Reggio approach, which states: *"When you give children things that they can use in a hundred ways - you open the door to a thousand ideas."* Also, such materials enable children to develop other skills: mathematical concepts, language and speech, constructional skills and social skills such as cooperation and negotiation. At the same time, during contact with natural materials, sensory and motor skills and ecological awareness are developed. The initial idea, guidance for activities and space design was the use of pedagogically unshaped and natural materials in work and the involvement of children in the creation of various toys and aids. The focus on joint planning, experimentation, construction and creative expression deepened the children's attention and interest. The toys were used daily for play and learning and created the foundation and the good practice example which we called *"Creative Small Hands"*. All children from the group and their families participated in the project. The children made a toy at home with their parents and then presented it to the group. Mentioned activities encouraged speech development, self-confidence and a sense of belonging. The project was enriched with workshops and concluded with an exhibition in the kindergarten and the city library. Pedagogically unshaped and natural materials should be available in all areas where the children stay because, with the support of kindergarten teachers, they become a powerful tool for experiential learning and the development of lifelong skills. In this paper, we emphasize how important it is to provide children with the opportunity to learn through play, explore and create using simple and easily accessible materials. In that way not only key developmental skills are developed, but also a deeper connection with nature, others and themselves is build.

Keywords: ecological awareness, research, creativity, symbolic play, cooperation

Kompetentni odgojitelj u ulozi plesnog pedagoga u ranom odgoju i obrazovanju

Romana Rod

Plesni Klub Feel Varaždin, Varaždin

Sažetak

Uvođenje plesa kao umjetničke discipline u rad s djecom rane i predškolske dobi iznimno je vrijedno za njihov cjelokupan razvoj. Uloga plesnog pedagoga nadilazi podučavanje plesnih koraka – odgojitelj potiče kreativnu i poticajnu atmosferu u kojoj djeca razvijaju motoričke sposobnosti, samopouzdanje, socijalne vještine i estetsku osjetljivost. Ključ uspješne plesne aktivnosti leži u kompetencijama odgojitelja koji razumije razvojne faze djeteta i zna sadržaj prilagoditi njihovim sposobnostima i interesima. Također mora imati sposobnost jasne verbalne i neverbalne komunikacije, dobru koordinaciju i osjećaj za ritam. U praksi se često postavlja pitanje kako s djecom rane i predškolske dobi osmisliti jednostavnu, zanimljivu i izvedivu plesnu koreografiju. Učinkoviti pristupi uključuju korištenje ritmičnih stihova, poznatih pojmova i simboličke igre koja motivira djecu. Koreografije trebaju biti kratke, tematski privlačne i u skladu s dječjim mogućnostima. Plesni prostor mora omogućiti slobodno izražavanje i sigurno kretanje. Tijekom plesa djeca ne uče samo izražavati se, već razvijaju motoričke, kognitivne i emocionalne sposobnosti. Pedagoški pristup mora biti fleksibilan i individualiziran, a ples postaje sredstvo učenja i razumijevanja svijeta. Plesno obrazovanje u ranom djetinjstvu temelji se na izvođenju, stvaranju, reagiranju i povezivanju – procesima koji potiču znatiželju i izražajnost djeteta.

Ključne riječi: dijete, glazba, koreografija, odgojitelj, ples

A Competent Educator as a Dance Pedagogue in Early Childhood Education

Romana Rod

Plesni Klub Feel Varaždin, Varaždin

Abstract

Introducing dance as an artistic discipline in early childhood education is extremely valuable for a child's overall development. The role of a dance pedagogue goes beyond teaching dance steps – the educator fosters a creative and stimulating environment where children develop motor skills, self-confidence, social abilities, and a sense of aesthetics. The key to successful dance activities lies in the educator's competencies: understanding the child's developmental stages and adapting content to suit their abilities and interests. The educator must also communicate clearly, both verbally and nonverbally, and possess good coordination and a sense of rhythm. One common question in practice is how to design simple, fun, and feasible choreography for young children. Effective approaches include using rhythmic rhymes, familiar concepts, and symbolic play that motivates children. Choreographies should be short, thematically engaging, and suitable for children's capabilities. The dance space should allow for free expression and safe movement. Through dance, children not only learn to express themselves but also develop motor, cognitive, and emotional skills. The pedagogical approach must be flexible and individualized, with dance becoming a tool for learning and understanding the world. Dance education in early childhood is based on performing, creating, responding, and connecting – processes that encourage curiosity and expressiveness.

Keywords: choreography, dance, educator, music

Odgojitelj u suradnji sa zajednicom – kreator obogaćenog kurikulumu i dječjeg iskustvenog učenja

Antonia Habijan Tominac i Ana Valentić Rimay

DV Županijski dječji vrtić Zvezdice, Sisak

Sažetak

Suradnja vrtića sa zajednicom, lokalnom ali i onom širom, od velikog je značaja za kvalitetan odgojno-obrazovni proces te općenito za život ljudi unutar zajednice. Djeca se razvijaju u društvenoj zajednici upijajući vrijednosti različitosti. Uključivanje članova zajednice u rad vrtića kao odgojno-obrazovne ustanove nesumnjivo podiže prijeko potrebnu svijest javnosti o ulozi odgoja i obrazovanja. Svi sudionici ostvaruju mnogobrojne dobrobiti koje potom svrhovito implementiraju u međusobnom djelovanju. Niz zajedničkih aktivnosti, koje uključuju razmjenu kreativnih i inovativnih ideja te metoda, obogaćuje iskustva djece i odraslih te stvara podržavajuće okruženje koje omogućuje optimalan razvoj i pripremu za nadolazeće odgojne i obrazovne izazove. Dugoročno, izgrađuju se zajednički interesi i ciljevi unutar ohrabrujuće atmosfere u kojoj svatko pronalazi za sebe motivirajuću i povezujuću nit. Naglasak prikaza prakse će biti na suradnji realiziranoj od strane odgojiteljica s Narodnom knjižnicom i čitaonicom Vlado Gotovac Sisak, Narodnom knjižnicom i čitaonicom Lekenik i Kulturno-povijesnim centrom Sisačko-moslavačke županije. Odgojiteljice su, vođene intrinzičnom motivacijom i spoznajom da je upravo na njima promoviranje suradnje te osiguravanje prilika za aktivno sudjelovanje u različitim događanjima unutar zajednice, tijekom dužeg vremenskog razdoblja kontinuirano surađivale s navedenim ustanovama koje su im pak pružale podršku za profesionalni rast i razvoj na način da su uvažavale i nadopunjavale njihove ideje, a djeci predstavljale mjesto novog iskustva i učenja temeljenog na istom. Razne radionice kreativnog i edukativnog karaktera te izložbe dječjeg likovnog i govornog stvaralaštva su privlačile velik broj kako djece tako i odraslih.

Ključne riječi: dijete, knjižnica, Kulturno-povijesni centar, odgojiteljice, suradnja

The Educator in Collaboration with the Community – A Creator of an Enriched Curriculum and Experiential Learning for Children

Antonia Habijan Tominac i Ana Valentić Rimay

DV Županijski dječji vrtić Zvezdice, Sisak

Abstract

The collaboration between kindergarten and the community—both local and broader—is of great importance for the quality of the educational process and for the general well-being of people within the community. Children develop within a social context, absorbing the values of diversity. Involving community members in the work of kindergartens as educational institutions undoubtedly raises much-needed public awareness of the role of education. All participants benefit in various ways, and these benefits are purposefully implemented through mutual interaction. A series of joint activities—including the exchange of creative and innovative ideas and methods—enhances the experiences of both children and adults, creating a supportive environment that fosters optimal development and prepares them for future educational challenges. In the long term, shared interests and goals are built within an encouraging atmosphere in which everyone can find motivating and connecting elements.

This presentation of practice focuses on the collaboration established by preschool educators with Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak, Narodna knjižnica i čitaonica Lekenik and Kulturno – povijesni centar Sisačko – moslavačke županije. Driven by intrinsic motivation and the awareness that it is precisely their role to promote collaboration and ensure opportunities for active participation in various community events, the educators worked continuously over an extended period with these institutions. In turn, the institutions supported their professional growth and development by respecting and complementing their ideas, while offering children a space for new experiences and learning. Various creative and educational workshops, along with exhibitions of children's visual and spoken expression, attracted a large number of both children and adults.

Keywords: child, collaboration, educators, library

Jačanje otpornosti djece rane i predškolske dobi organiziranim sportskim aktivnostima u dječjem vrtiću

Suzana Gojsević i Slavica Trčak

DV Potočnica, Zagreb

Sažetak

Jačanje otpornosti djece rane i predškolske dobi organiziranim sportskim aktivnostima u dječjem vrtiću. U ranoj i predškolskoj dobi djeca prolaze ključne faze razvoja koje snažno utječu na njihovu emocionalnu, socijalnu i tjelesnu otpornost. Jedan od učinkovitih načina za poticanje tog razvoja su organizirane sportske aktivnosti u dječjem vrtiću. Igrom, pokretom i timskim radom, djeca razvijaju samopouzdanje, upornost i vještine suočavanja s izazovima. Sport u dječjem vrtiću ne podrazumijeva natjecateljski pristup, već strukturirane aktivnosti prilagođene dobi djece koje potiču razvoj motorike, koordinacije i svijesti o tijelu. Redovite sportske igre, djecu uče kako upravljati emocijama, prihvatiti pobjedu i poraz te graditi zdrave odnose s vršnjacima. To doprinosi razvoju psihološke otpornosti – sposobnosti prilagodbe na stres i promjene. Osim toga, tjelesna aktivnost pozitivno utječe na zdravlje, povećava energiju i smanjuje razinu stresa, što je važno i za najmlađe. Redovito sudjelovanje u sportskim aktivnostima u sigurnom i poticajnom okružju dječjeg vrtića jača osjećaj pripadnosti i sigurnosti, što dodatno osnažuje otpornost djece. Uključivanje organiziranih sportskih aktivnosti u svakodnevni vrtićki program ima višestruke koristi – ne samo za tjelesni razvoj djece, već i za izgradnju njihove emocionalne i socijalne stabilnosti. Time se stvaraju temelji za zdrav i uravnotežen razvoj u kasnijem djetinjstvu i životu.

Ključne riječi: emocionalni razvoj, igra, socijalni razvoj

Strengthening the Resilience of Early and Preschool Children through Organized Sports Activities in Kindergarten

Suzana Gojsević i Slavica Trčak

DV Potočnica, Zagreb

Abstract

During early and preschool years, children go through crucial developmental stages that significantly influence their emotional, social, and physical resilience. One effective way to support this development is through organized sports activities in kindergarten. Through play, movement, and teamwork, children build self-confidence, perseverance, and coping skills. Sports in kindergarten do not involve a competitive approach but rather structured activities adapted to the child's age that promote the development of motor skills, coordination, and body awareness. Through regular sports games, children learn how to manage emotions, accept both winning and losing, and build healthy peer relationships. This contributes to the development of psychological resilience – the ability to adapt to stress and change. In addition, physical activity has a positive effect on health, increases energy levels, and reduces stress, which is important even for the youngest children. Regular participation in sports activities in a safe and encouraging kindergarten environment strengthens the sense of belonging and security, which further enhances children's resilience. In conclusion, incorporating organized sports activities into the daily kindergarten program offers multiple benefits – not only for children's physical development but also for building their emotional and social stability. This lays the foundation for healthy and balanced growth in later childhood and life.

Keywords: emotional development, game, resilience

Senzomotorika u službi razvoja djeteta

Silvija Čović i Ana Lončar

DV Lekenik, Lekenik

Sažetak

Aktivnosti kojima je prioritetna uloga stimulacija pojedinih osjetilnih sustava nazivamo aktivnostima senzorne integracije. Taj proces razvija se od djetetova rođenja i najbrži razvoj događa se tijekom prvih sedam godina djetetova života. Senzorna igra stimulira dječja osjetila i važna je za kognitivno sazrijevanje djeteta, pomaže i u izgradnji neuronskih veza podržavajući kreativnost i učenje, razvoj fine i grube motorike, rješavanje problema, razvoj jezika i socijalnu interakciju. S pomoću senzorne igre, koja se još naziva i engl. messy play, djeca istražuju i uče tijekom procesa senzorne integracije. Tijekom tog procesa djeca obrađuju osjetilne informacije s pomoću osjetila za kretanje: vestibularni, proprioceptivni i interoceptivni, taktilni dodir te četiri funkcionalna osjetila; vid, sluh, njuh, okus. Često djeca i samostalno izabiru igre koje stimuliraju pojedini osjet, a da mi odrasli to ni ne primjećujemo. Ona to čine na nesvjesnoj razini jer njihov mozak šalje impulse za izvođenjem pojedinih radnji koje su mu potrebne za daljnji razvoj. Iako senzorne igre znaju stvarati nered, važno je što više poticati djecu da se njima bave. Zato je od presudne važnosti da naročito u najranijoj dobi budu izložena što većem broju zvukova, različitih boja, predmeta s različitim teksturama i različitim mirisima i okusima. Ponavljanjem istih aktivnosti na različite načine naš mozak dobiva informacije koje interpretira i pohranjuje za usporedbu sa sličnim podražajima u budućnosti. Na taj način ujedno dobivamo i širu sliku te dublje znanje o našoj okolini, tako rastemo i dalje se razvijamo. Prostorno – materijalno okruženje daje igri ključnu ulogu u poticanju senzorne integracije. Djeca istražuju u interakciji s bogatstvom i različitosti materijala što postaje temelj uspješnog cjeloživotnog učenja. Interakcija tijekom igre pomaže djeci u razvijanju empatije, razumijevanju tuđih osjećaja, ponašanja te izgradnji prijateljstva. Dijete istražujući uči, objašnjava, uspoređuje, procjenjuje, a samim time razvija samokritičko i kritičko mišljenje. Uloga odgojitelja ključna je u svim aktivnostima jer odgojitelj usmjerava dijete i potiče na istraživanje svijeta oko sebe.

Ključne riječi: istraživačka igra, messy play, osjetilni sustavi, senzorna integracija

Sensorimotor skills in the service of child development

Silvija Čović i Ana Lončar

DV Lekenik, Lekenik

Abstract

Activities that prioritize the stimulation of specific sensory systems are referred to as sensory integration activities. This process begins at birth and develops most rapidly during the first seven years of a child's life. Sensory play stimulates children's senses and is essential for their cognitive development. It also helps the formation of neural connections, encouraging creativity and learning, development of fine and gross motor skills, problem-solving, language development, and social interaction. Through sensory play, also known as “messy play”, children explore and learn through the process of sensory integration. During this process, children process sensory information using their movement-related senses: vestibular, proprioceptive, and interoceptive systems, as well as the tactile (touch) sense and the four functional senses (sight, hearing, smell, and taste). Often, children independently choose activities that stimulate a particular sense, without adults even noticing. They do this on a subconscious level, as their brain send impulses to engage in actions necessary for their further development. Although sensory play can be messy, it is important to encourage children to engage in it as much as possible. That is why, especially in early childhood, it is crucial for them to be exposed to a wide variety of sounds, colors, textures, smells, and tastes. By repeating the same activities in different ways, our brains receive information that is interpreted and stored for comparison with similar stimuli in the future. This way, we gain a broader perspective and deeper understanding of our surroundings, which contributes to our growth and ongoing development. The spatial-material environment plays a key role in encouraging sensory integration. Children explore through interaction with a variety of rich materials, which forms the foundation for successful lifelong learning. During play interaction helps children develop empathy, understand other people's feelings and behaviors, and build friendships. Through exploration, a child learns, explains, compares, evaluates, and in doing so, develops both critical and self-critical thinking. The role of the educator is crucial in all activities, as they guide the child and encourage exploration of the world around them.

Keywords: exploratory play, messy play, sensory integration, sensory systems

Kompetencije odgojitelja u razvoju partnerstva s roditeljima: izazovi, iskustva i učinci na dobrobit djeteta

Sanja Džida i Kristina Kaliman

DV Različak, Zagreb

Sažetak

Kvalitetan rani i predškolski odgoj i obrazovanje nezamislivi su bez aktivnog partnerstva između vrtića i obitelji. Izgradnja takvog odnosa zahtijeva od odgojitelja niz kompetencija - od komunikacijskih i socijalnih, do organizacijskih i emocionalnih. U suvremenim okolnostima, obilježenima ubrzanom načinom života, nedostatkom vremena i često smanjenom uključenosti roditelja, ove kompetencije dolaze posebno do izražaja. Prikaz prakse temelji se na iskustvu planiranja i provedbe niza jednostavnih, roditeljima zanimljivih aktivnosti koje su potaknule jačanje odnosa povjerenja, suradnje i uzajamnog razumijevanja između obitelji i odgojitelja. Aktivnosti su bile prilagođene individualnim mogućnostima i interesima roditelja, a njihov glavni cilj bio je povezati odrasle u zajedničkoj brizi za dijete. Time su se stvorili uvjeti u kojima dijete doživljava dosljedno, podržavajuće i emocionalno sigurno okruženje, što je ključno za njegov cjelovit razvoj. Naglasak je na refleksiji vezanoj za profesionalne izazove s kojima se odgojitelji susreću u razvoju partnerstva, od teškoća u motiviranju roditelja do nošenja s vlastitim emocijama i očekivanjima. Prikaz ističe važnost kontinuiranog razvoja odgojiteljskih kompetencija koje omogućuju prilagodbu različitim obiteljskim kontekstima, razvoj empatije i stvaranje inkluzivnog ozračja. Kada se roditelji i odgojitelji ujedine u zajedničkom cilju da naprave ono najbolje i najviše što je u njihovoj moći za dobrobit svakog djeteta, djeca više ne vide granicu između odgoja i obrazovanja u vrtiću/ustanovi i onog u obitelji; jedino što osjećaju je sigurnost, prihvaćenost i ljubav, a upravo su ti osjećaji temelj rasta i napretka svakog živog bića.

Ključne riječi: inkluzivno okruženje, profesionalni razvoj odgojitelja, refleksivna praksa, suradnja vrtića i obitelji

Educator Competencies in Building Partnerships with Parents: Challenges, Practices and Impact on Child Wellbeing

Sanja Džida i Kristina Kaliman

DV Različak, Zagreb

Abstract

Successful early childhood education and care is unthinkable without active and meaningful collaboration between kindergartens and families. Establishing such partnerships requires educators to demonstrate a wide range of competencies - including communication, social, emotional, and organizational skills. In today's fast-paced society, marked by time constraints, reduced parental involvement, and increasing expectations, these competencies become even more critical. This presentation is based on the implementation of a series of simple, parent-friendly activities designed to foster trust, cooperation, and mutual understanding between educators and families. The activities were adapted to the individual capacities and interests of parents and aimed to unite adults around their shared responsibility for the child. As a result, children experienced a consistent, supportive, and emotionally safe environment - an essential foundation for their holistic development. The presentation also reflects on the professional challenges educators face when building partnerships, including difficulties in motivating parents, managing their own emotional responses, and meeting diverse expectations. Emphasis is placed on the ongoing development of educator competencies that enable adaptation to various family contexts, the cultivation of empathy, and the creation of an inclusive atmosphere. When parents and educators come together with the shared intention of doing the best they can for each child, children no longer perceive a divide between "education at kindergarten" and "learning at home." What they experience instead is a sense of safety, belonging, and love - feelings that form the foundation of growth and development for every human being.

Keywords: collaborative preschool-family relationships, inclusive environment, professional development of educators, reflective practice

Uloga odgojitelja u digitalnom svijetu

Sanja Sajko

DV Utrina, Zagreb

Sažetak

Uloga odgojitelja u suvremenom društvu sve je složenija i zahtijeva kontinuirano prilagođavanje novim tehnologijama i digitalnom okruženju u kojem djeca odrastaju. Digitalne kompetencije postaju sastavni dio profesionalnog profila svakog odgojitelja. Ne radi se samo o tehničkoj osposobljenosti za korištenje digitalnih alata, već o široj sposobnosti primjene tehnologije na način koji je pedagoški promišljen, siguran, svrhovit i prilagođen razvojnim potrebama djece rane i predškolske dobi. Digitalna kompetencija uključuje razumijevanje digitalnih medija, kritičku evaluaciju izvora informacija, zaštitu privatnosti i osobnih podataka, kao i odgovorno ponašanje u digitalnom prostoru. U kontekstu ranog i predškolskog odgoja, to znači znati prepoznati kada i kako koristiti digitalnu tehnologiju kao podršku igri, učenju, komunikaciji i suradnji, ali i znati kada je ona nepotrebna ili može biti štetna. U ovom izlaganju prikazuju se različiti aspekti razvoja digitalnih kompetencija kod odgojitelja – od uvođenja osnovnih digitalnih alata u odgojno-obrazovni rad, preko sudjelovanja u online oblicima stručnog usavršavanja, do razvoja refleksivne i etičke prakse u digitalnom kontekstu. Također, sadrži primjere dobre prakse u razvoju digitalne pismenosti odgojitelja. Naglašava se važnost sustavne podrške i kontinuiranog profesionalnog razvoja kao ključnih preduvjeta za kvalitetnu i odgovornu digitalnu transformaciju u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Cilj rada je osvijestiti važnost digitalnih kompetencija kao dijela profesionalnog identiteta odgojitelja te potaknuti razvoj digitalno kompetentne pedagoške prakse.

Ključne riječi: digitalna pismenost, odgojitelj, profesionalni razvoj

The Role of Preschool Teachers in the Digital Age

Sanja Sajko

DV Utrina, Zagreb

Abstract

The role of preschool teachers in modern society is becoming increasingly complex and demands continuous adaptation to new technologies and the digital environment in which children grow up. Digital competencies are becoming an integral part of every teacher's professional profile. It is not only about technical proficiency in using digital tools, but also about the broader ability to apply technology in a pedagogically thoughtful, safe, purposeful, and developmentally appropriate way for preschool-aged children. Digital competence includes understanding digital media, critical evaluation of information sources, protection of privacy and personal data, as well as responsible behavior in digital environments. In the context of early childhood education, this means recognizing when and how to use digital technology to support play, learning, communication, and collaboration, as well as knowing when it is unnecessary or potentially harmful. This presentation explores various aspects of developing digital competencies among preschool teachers – from the introduction of basic digital tools into educational practice, participation in online forms of professional development, to fostering reflective and ethical practices in digital contexts. It also includes examples of good practice in developing educators' digital literacy. Systemic support and ongoing professional development are essential for a quality digital transformation in early childhood education. The aim of this presentation is to raise awareness of the importance of digital competencies as a part of the professional identity of preschool teachers and to encourage the development of digitally competent pedagogical practices.

Keywords: digital literacy, preschool teacher, professional development

Od korijena do krošnje: kako tijekom istraživanja stabala razvijamo svijest o okolišu i digitalnu pismenost

Valentina Glavica

DV Duga, Zagreb

Sažetak

Temom su objedinjene dvije ključne dimenzije profesionalnih kompetencija odgajatelja u 21. stoljeću - održivi razvoj i digitalnu pismenost. Predstavljajući ih djeci na konkretan, prihvatljiv i blizak način u kontekstu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Prikazana praksa temelji se na eTwinning projektima, provedenima u radu s djecom rane i predškolske dobi, a usmjerena je na razvijanje svijesti o važnosti zaštite okoliša, povezanosti života ljudi sa biljnim i životinjskim svijetom, te primjenu digitalnih alata u aktivnostima. Aktivnosti istraživanja pčela, stabala, biljaka i životinja, omogućila su djeci da na iskustven i istraživački način, upoznaju prirodni svijet, promišljala o ulozi biljaka i životinja u ekosustavu, te razvijala razumijevanje međuovisnosti čovjeka i prirode. Aktivnosti su uključivale sadnju biljaka, promatranje, bilježenje, izradu digitalnih sadržaja i međunarodnu suradnju s partnerskim vrtićima. Na taj su način djeca istovremeno razvijala komunikacijske, socijalne i digitalne vještine te osjećaj odgovornosti prema okolišu i zajednici. U središtu izlaganja su i kompetencije odgajatelja kao nositelja promjena. Njegove sposobnost da inicira i vodi projekt, integrira digitalne alata u svakodnevnu praksu. Potičući dječju radoznalosti i stvaranja poticajnog okružja za učenje tijekom igre, istraživanje i stjecanje iskustva. Izlaganjem će predstaviti konkretni primjeri aktivnosti, dječji radovi i digitalni uradak. S naglaskom na osobnu refleksiju o ulozi i profesionalnom razvoju odgajatelja u suvremenom obrazovnom kontekstu.

Ključne riječi: digitalne pismenost djece, eTwinning projekti, istraživačko učenje, održivi razvoj

From Roots to Canopy: How Tree Exploration Encourages Environmental Awareness and Digital Literacy

Valentina Glavica

DV Duga, Zagreb

Abstract

This topic brings together two key dimensions of early childhood educators' professional competencies in the 21st century – sustainable development and digital literacy – presenting them through a concrete, feasible, and child-centered context of preschool education. The practice described is based on eTwinning projects (*Be Like a Bee, Sun for Breakfast, What the Tree Tells Me*) implemented with preschool children and focused on developing awareness of environmental protection, the interconnectedness of human life with plant and animal life, and the purposeful use of digital tools in educational activities. Through the exploration of bees, trees, plants, and animals, children engaged with the natural world in an experiential and investigative way, thinking critically about the roles of plants and animals in ecosystems and developing an understanding of the interdependence between humans and nature. Activities included planting, observing, documenting, creating digital content, and collaborating internationally with partner kindergartens. In this way, children simultaneously developed communication, social, and digital skills, along with a growing sense of responsibility toward the environment and their community. At the core of this presentation are also the educator's competencies as an agent of change – the ability to initiate and lead projects, integrate digital tools into everyday practice, foster children's curiosity, and create a stimulating environment for learning through play, exploration, and hands-on experience. The presentation will include concrete examples of activities, children's work, digital creations, as well as a personal reflection on the educator's role and professional development in the context of contemporary early childhood education.

Keywords: children's digital literacy, eTwinning projects, inquiry-based learning, sustainable development

Poticanje dječjeg stvaralaštva u glazbenim igrama i istraživanju zvuka

Elena Vasik i Josipa Vlajsović

DV Kutina, Kutina

Sažetak

Kvalitetna odgojno-obrazovna praksa u dječjem vrtiću temelji se na profesionalnim kompetencijama odgojitelja koje uključuju razumijevanje dječjih potreba i interesa te poticanje cjelokupnog razvoja. U području glazbenog izražavanja, odgojitelj je moderator koji povezuje djetetovu urođenu glazbenu radoznalost s poticajnim okružju kako bi se dječji interes za glazbu što više razvijao i obogaćivao. Kompetencije koje omogućuju uspješan razvoj glazbenog područja uključuju: sposobnost opažanja spontanih dječjih inicijativa, kreativnost u oblikovanju prostornih i sadržajnih poticaja, glazbenu pismenost i senzibilitet, razumijevanje glazbenih elemenata - ritam, tempo, dinamika, sposobnost refleksije o vlastitoj praksi i otvorenost za cjeloživotno učenje. Stečeno iskustvo, samoinicijativno učenje i kreativna prilagodba sadržaja, pridonose razvijanju praktične strategije koje uz korištenje jednostavnih instrumenta, pjevanje bez instrumentalne pratnje i uz ritam tijela, improvizaciju i suradnju s djecom, stvaraju poticajno okružje. Rad prikazuje kompetencije odgojitelja koji prepoznaje vrijednost spontanih dječjih izraza glazbom, stvarajući okruženje i ozračje koje djecu potiče na slušanje i samoinicijativno stvaranje i kreativno glazbeno izražavanje. Glazbena komunikacija u svakodnevnom životu skupine postaje sredstvo komunikacije i povezivanja te potiče emocionalni, socijalni i kognitivni razvoj djece. Odgojiteljev entuzijazam, pedagoška osjetljivost i sposobnost integracije glazbe u svakodnevne aktivnosti čine ključnim čimbenicima uspješnog rada u području glazbenog odgoja. Komunikacijske vještine odgojitelja značajno su utjecale na ostvarenje suradničkih odnosa s djecom, obitelji, lokalnom zajednicom i vrtićkim okružjem, a zajedničkom sinergijom proizašle su mnogobrojne glazbene aktivnosti, obogaćivao se glazbeni centar te ostvarivale raznovrsne posjete i suradnje.

Ključne riječi: djeca, glazba, kompetencije, odgojitelj

High-Quality Educational Practice in Kindergarten – The Role of Music Education

Elena Vasik i Josipa Vlajsović

DV Kutina, Kutina

Abstract

High-quality educational practice in kindergarten is based on the professional competencies of educators, which include understanding of children's needs, interests and also encouraging their overall wellbeing. In the field of musical expression, the educator acts as a facilitator who connects the child's inner musical curiosity with a stimulating surroundings to further develop and enrich the child's interest in music. Competencies that support successful development in the area of music include: the ability to observe children's spontaneous initiatives, creativity in designing spatial and content-based stimuli, musical literacy and sensitivity, understanding of musical elements (rhythm, tempo, dynamics), the ability to reflect on one's own practice, and openness to lifelong learning. Developed experience, self-directed learning, and creative adaptation of content, contribute development of practical strategies. These strategies, which include the use of simple instruments, singing without instrumental accompaniment, body rhythm, improvisation, and cooperation with children, help create a stimulating surroundings. This work emphasizes the competencies of an educator who is able to recognize the value of children's spontaneous musical expressions, creating an atmosphere and surroundings that encourages not only listening but also self-directed creation and creative musical expression. Musical communication, in the daily life of the group, becomes a tool for connection and interaction, and also supporting children's emotional, social, and cognitive wellbeing. The educator's enthusiasm, pedagogical sensitivity, and ability to integrate music into everyday activities are key factors in successful work in the field of musical education. Effective communication skills of educators have had a significant impact on building cooperative relationships with children, their families, the local community, and the kindergarten surroundings. As a result of this synergy, numerous musical activities were developed, the music center was enriched, and various visits and cooperations have been successfully realized.

Keywords: children, music, competencies, early childhood educator

Digitalne kompetencije - veza između slikovnice i suvremenosti

Adrijana Gajski

DV Tratinčica, Koprivnica

Sažetak

U suvremenom društvu uloga odgojitelja podrazumijeva niz kompetencija koje obuhvaćaju znanje, vještine, stavove i vrijednosti na kojima svakodnevno gradi temelje budućih generacija ujedno oplemenjujući svoju profesiju. Kompetencije zahtijevaju autentičnost, prilagodljivost i stalni rast, a svrstavaju se u pedagoško-didaktičke, komunikacijske i socijalne, interkulture i inkluzivne, refleksne i istraživačke te digitalne i etičke. Svijet brzih promjena u kojem novi naraštaji odrastaju okruženi digitalnim medijima i ekranima od najranije dobi, traži od odgojitelja odgovornost u povezivanju djece s modernim tehnologijama na ispravan, mudar, siguran i svrsishovit način. Aktivnost *Djevojčica i čarobna ploča*, u kojoj slikovnica predstavlja tradicionalni odgojno obrazovni alat povezana s digitalnim sadržajima i implementacijom sobe za bijeg (engl. Escape room) na otvorenom. Korištenjem elemenata algoritamskog mišljenja, zvučnih efekata, glazbe i digitalnog putovanja u virtualnom prostoru. Djeca timski rješavaju zadatke povezane s narativom slikovnice, što potiče suradničko učenje, logično razmišljanje i razvoj digitalnih vještina uporabom teksta koji skriva trag u kojem slijed priče postaje dio zagonetke. Svako dijete intuitivno pronalazi svoju ulogu u timu, a otkriveno rješenje vodi u novu avanturu. Sadržaj je smješten u djeci poznati prostor parka čime se postiže sigurnost i opuštenost te fokus na kretanje i njihov aktivni angažman. Ova aktivnost potvrđuje da digitalni alati mogu biti kvalitetno integrirani u svakodnevni rad s djecom te da slikovnica i dalje ostaje moćan medij za razvoj mašte, emocija i jezika. *Djevojčica i čarobna ploča* je primjer kreativne integracije digitalnih alata u poticajnom i inovativnom okružju namijenjeno učenju, a odgojitelj ovdje postaje poveznica između dječjeg svijeta i izazova digitalnog doba.

Ključne riječi: escape room, integracija tehnologije u vrtiću

Digital Competences - the Connection Between Picture Books and Modernity

Adrijana Gajski

DV Tratinčica, Koprivnica

Abstract

In today's society, the role of the early childhood educator entails a wide range of competencies, including knowledge, skills, attitudes, and values that form the foundation for future generations, while also enriching the educator's own professional identity. These competencies require authenticity, adaptability, and continuous development, and are categorized as pedagogical-didactic, communicative and social, intercultural and inclusive, reflective and research-based, as well as digital and ethical. In a rapidly changing world where new generations grow up surrounded by digital media and screens from an early age, educators carry the responsibility of connecting children with modern technologies in a correct, wise, safe, and meaningful way. The activity *The Little Girl and the Magic Board* links a traditional educational tool the picture book with digital content and the implementation of an outdoor escape room. It incorporates elements of algorithmic thinking, sound effects, music, and a digital journey through virtual space. Children work in teams to solve tasks connected to the narrative of the picture book, which encourages collaborative learning, logical thinking, and the development of digital skills through the use of a text that hides clues where the storyline becomes part of the puzzle. Each child intuitively finds their role within the team, and the discovered solution leads to a new adventure. The activity takes place in a familiar park setting, ensuring a sense of safety and relaxation while encouraging movement and active engagement. This activity demonstrates that digital tools can be meaningfully integrated into everyday work with children, while the picture book remains a powerful medium for the development of imagination, emotions, and language. *The Little Girl and the Magic Board* is an example of creative integration of digital tools within a stimulating and innovative learning environment, where the educator becomes a bridge between the world of the child and the challenges of the digital age.

Keywords: escape room, technology integration in kindergarten

Kreativnost i stvaralaštvo u ranom učenju engleskog jezika

Valentina Škrapec i Mirjana Vrbanić

DV Sesvete, Sesvete

Sažetak

Učenje engleskog jezika u ranom djetinjstvu najučinkovitije je kada se odvija u igri, pokretu, izražavanju i osobno iskustvo. Umjesto klasičnih metoda, prednost se daje integrativnom i fleksibilnom pristupu koji povezuje svakodnevne rutine, pričanje priča, pjesme, dramske igre i likovno stvaralaštvo. Kreativnost se pri tome ne shvaća kao dodatak programu, već kao temeljni način rada – ona potiče motivaciju, povezuje jezik s emocijama i omogućuje djeci izražavanje na različite načine. Metode poput Potpuni tjelesni odgovor, TPR (engl. Total Physical Response), glazbe i pokreta, igara uloga i dramatizacije omogućuju spontano i prirodno usvajanje jezika tijekom ostvarenih iskustva koja su djeci bliska i razumljiva. Djeca najbrže uče ako su aktivno uključena – bilo u dramatizaciju ili pjesmicu, koja se pretvara u zabavnu interaktivnu dramsku igru. Sadržaji se oblikuju prema interesima djece, bez unaprijed zadanih vremenskih okvira. Time se stvara poticajno i sigurno okruženje u kojem svako dijete ima priliku razvijati svoje potencijale vlastitim tempom. Poseban naglasak stavlja se na suradnju s roditeljima koji aktivno sudjeluju u pripremi scenografije, izradi kostima i zajedničkim kreativnim radionicama. Takvo partnerstvo dodatno osnažuje dječju motivaciju, doprinosi zajedništvu i stvara pozitivnu atmosferu u vrtiću. Kreativnost i stvaralaštvo nisu dodatak učenju jezika, oni su njegova osnova jer omogućuje djeci da učenje ne doživljavaju kao zadatak, već kao sredstvo izražavanja, komuniciranja i zajedničke radosti.

Ključne riječi: dramatizacija, fleksibilnost, individualizacija, suradnja

Creativity and creation in early English language learning

Valentina Škrapec i Mirjana Vrbanić

DV Sesvete, Sesvete

Abstract

Learning English in early childhood is most effective when it takes place through play, movement, expression, and personal experience. Instead of traditional methods, an integrative and flexible approach is preferred—one that connects daily routines, storytelling, songs, dramatic play, and visual arts. In this context, creativity is not seen as an addition to the program but as a fundamental way of working. It fosters motivation, links language with emotions, and allows children to express themselves in various ways. Methods such as TPR (Total Physical Response), music and movement, role-playing, and dramatization support spontaneous and natural language acquisition through experiences that are familiar and meaningful to children. Children learn best when they are actively engaged—whether through dramatization or a song that becomes an enjoyable, interactive drama game. Content is shaped according to the children's interests, without pre-set time limits. This creates a stimulating and safe environment in which each child has the opportunity to develop their potential at their own pace. Special emphasis is also placed on collaboration with parents, who actively participate in preparing stage sets, creating costumes, and joining in creative workshops. This kind of partnership further enhances children's motivation, fosters a sense of community, and contributes to a positive atmosphere in the kindergarten. Creativity and artistic expression are not an addition to language learning—they are its foundation, as they allow children to experience learning not as a task, but as a means of expression, communication, and shared joy.

Keywords: dramatization, flexibility, individualization

Glazba kao izazov u praksi

Snježana Petej i Gita Bagarić

DV Sesvete, Seвете

Sažetak

Važnost provođenja glazbe u dječjem vrtiću u posljednje vrijeme nepravедno je zapostavljena. Brojalice, dječje pjesme, igre s pjevanjem, razne tradicijske igre, Orffov instrumentarij, poticanje likovnog i glazbenog stvaralaštva, klasična glazba, suradnja s raznim glazbenicima i sastavima doprinosi jačanju ljubavi prema glazbi kao prema jednom fantastičnom mediju koji nas uveseljava i život čini mnogo ljepšim. Provođenjem glazbenih aktivnosti kod djece rane i predškolske dobi jačamo glazbene kompetencije koje postaju važan segment u stvaranju pozitivnog stava prema glazbi. Oživljavanje glazbe u dječjem vrtiću odgojiteljskim angažmanom kod djece potičemo kreativnost, timski duh i zajedništvo. Odgojitelji moraju biti posebno kreativni i zanimljivi kako bi u novo doba ekranizacije i digitalizacije djeci skrenuli pozornost s ekrana na kvalitetnu glazbu i glazbenu igru. To se može postići slušanjem klasične glazbe te oživljavanjem nekih zanimljivih tradicijskih igara i pjesama na nov i kreativan način koji će djeci biti zanimljiv i prihvatljiv. Takvim aktivnostima kod djece jačamo socijalne veze i zajedništvo, potičemo komunikaciju izgrađujući djecu koja nauče cijeniti i voljeti glazbu baš onakvu kakva ona je - organizirana u vremenu i prostoru. "Glazba daje dušu svemiru, krila umu, let mašti i život svemu što postoji." -Platon.

Ključne riječi: glazbena igra, kreativnost, suradnja

Music as a Challenge in Practice

Snježana Petej i Gita Bagarić

DV Sesvete, Seвете

Abstract

In recent times, the importance of music in kindergartens has been unfairly neglected. Nursery rhymes, children's songs, singing games, various traditional games, Orff instruments, encouraging visual and musical creativity, classical music, and cooperation with various musicians and ensembles all contribute to strengthening the love for music as a fantastic medium that brings joy and makes life much more beautiful. By engaging children of early and preschool age in musical activities, we enhance their musical competencies, which become an important part of fostering a positive attitude toward music. Reviving music in kindergartens through the active involvement of educators encourages creativity, teamwork, and a sense of community among children. Educators need to be especially creative and engaging in order to, in this new age of screens and digitalization, redirect children's attention from screens to quality music and musical play. This can be achieved by listening to classical music and reviving interesting traditional games and songs in new and creative ways that will be appealing and acceptable to children. Through such activities, we strengthen children's social bonds and sense of togetherness, promote communication, and help build children who learn to appreciate and love music just as it is – organized in time and space. "Music gives a soul to the universe, wings to the mind, flight to the imagination, and life to everything." – Plato

Keywords: collaboration, creativity, musical play

Osobni resursi odgojitelja – kako ih iskoristiti u radu s djecom

Natalija Malić i Marija Srakec

DV Sesvete, Sesvete

Sažetak

Uz kompetencije stečene obrazovanjem, svaki pojedinac ima i neke svoje osobne resurse. Ljubav i interes za određena područja uz dodatne edukacije i usavršavanja mogu biti dobar potencijal za stvaranje poticajnog okružja u kojem će dijete imati prilike za sazrijevanje, učenje i stvaranje u svim razvojnim područjima. U izlaganju biti će pokazano na koji način se koriste osobni resursi spodručja folklornog stvaralaštva i dramskog odgoja u integriranom etno-dramski programu. Oba područja povezuje zajednička aktivnost – igra, koja uključuje sve elemente na kojima se temelji djetetov razvoj - pokret, zvuk, komunikacija i umjetnost. Spoj tradicijske i suvremene kulture, djeci ne daje samo prilike za sticanje novih znanja, već im pomaže i u izgradnji identiteta, osobnosti, osnažuje njihove socioemocionalne, komunikacijske i druge kompetencije koje će im u budućnosti koristiti za život, kao i za akademski uspjeh. Odgojitelj može, koristeći svoje resurse stvarati prilike za situacijsko učenje i međuvršnjačko poučavanje. Interakcije u kojima dijete uči o svijetu koji ga okružuje, o sebi i o drugima. Osiguravajući okružje u kojem će dijete biti aktivno, slobodno i sretno i u kojem će ostvariti svoj kreativni i stvaralački potencijal. Uz osobne kompetencije odgojitelja i poticajno okružje, izuzetno je važno kontinuirano njegovati suradnju s roditeljima i svim odraslima koji sudjeluju u procesu odgoja i obrazovanja, osiguravajući tako djetetu maksimalnu podršku i crpeći iz tih odnosa nove ideje i motivaciju.

Ključne riječi: dijete, drama, folklor, resursi

Educators' Personal Resources – How to Use Them in Working with Children

Natalija Malić i Marija Srakec

DV Sesvete, Sesvete

Abstract

In addition to the competencies acquired through education, each individual also has some of their own personal resources. Love and interest in certain areas, along with additional education and training, can be a good potential for creating a stimulating environment in which a child will have opportunities to mature, learn and create in all areas of development. The presentation will show how personal resources from the areas of folklore creativity and drama education are used in an integrated ethno-drama program. Both areas are connected by a common activity - play, which includes all the elements on which a child's development is based - movement, sound, communication and art. The combination of traditional and modern culture not only gives children opportunities to acquire new knowledge, but also helps them build their identity, personality, strengthens their socio-emotional, communication and other competencies that will be useful to them in life in the future, as well as for academic success. The educator can, using their resources, create opportunities for situational learning and peer teaching. Interactions in which the child learns about the world around him, about himself and about others. Providing an environment in which the child will be active, free and happy and in which he will realize his creative and inventive potential. In addition to the personal competences of the educator and a supportive environment, it is extremely important to continuously cultivate cooperation with parents and all adults who participate in the upbringing and education process, thus ensuring the child maximum support and drawing new ideas and motivation from these relationships.

Keywords: child, development, drama, folklore, resources

Dvojezičnost u ranom djetinjstvu: mogućnosti i izazovi u vrtićkom kontekstu

Martina Hlišć i Jelena Pleša Prištof

DV Sesvete, Sesvete

Sažetak

Dvojezičnost u ranom djetinjstvu sve je prisutnija u suvremenim dječjim vrtićima, osobito u programima ranog učenja stranog jezika. Najčešće je to engleski jezik, koji postaje sastavni dio kurikuluma ustanova za rani i predškolskih odgoj i obrazovanje. Djeca rane i predškolske dobi posjeduju prirodnu sposobnost usvajanja jezika tijekom igre, interakcije i svakodnevnih aktivnosti, čime se omogućuje spontani razvoj komunikacijskih vještina na dva jezika. Dvojezičnost pridonosi kognitivnim prednostima poput fleksibilnijeg mišljenja, razvijenijih sposobnosti rješavanja problema, bolje koncentracije te više razine metajezične svijesti. Osim toga, odrastanje u dvojezičnom okružju potiče socijalni razvoj djece, jača empatiju, toleranciju i otvorenost prema različitim kulturama te doprinosi razvoju interkulturalnih kompetencija koje su važne u sve globaliziranijem društvu. Unatoč brojnim prednostima, dvojezičnost u vrtićkom kontekstu nosi i niz izazova. Moguće su jezične barijere koje kod djece mogu izazvati nesigurnost u izražavanju, neravnomjeran razvoj materinskog i stranog jezika te povremene poteškoće u socijalnoj interakciji s vršnjacima i odraslima. Ključan izazov predstavlja potreba za kontinuiranom edukacijom i stručnim usavršavanjem odgojitelja, jer rad u dvojezičnom okružju zahtijeva dodatne kompetencije, razumijevanje složenosti jezičnog razvoja i osjetljivost na individualne potrebe svakog djeteta. Kontinuirano usavršavanje omogućava odgojiteljima primjenu učinkovitih strategija, uključujući igre, pjesme, priče, dramatizacije, vizualne materijale, jezične rituale i svakodnevnu komunikaciju na oba jezika. Suradnja s roditeljima, stručnim suradnicima i lokalnom zajednicom, kao i razmjena iskustava među odgojiteljima, dodatno pridonose stvaranju kvalitetnog, inkluzivnog, sigurnog i poticajnog vrtićkog okružja u kojem svako dijete ima priliku za cjelovit razvoj i uspješno usvajanje oba jezika.

Ključne riječi: dvojezično okružje, edukacija odgojitelja, individualne potrebe djeteta, jezični razvoj

Bilingualism in early childhood: opportunities and challenges in the kindergarten context

Martina Hlišć i Jelena Pleša Prištof

DV Sesvete, Sesvete

Abstract

Bilingualism in early childhood is becoming increasingly present in modern kindergartens, especially in early foreign language learning programs. Most commonly, this is the English language, which becomes an integral part of the curriculum in early childhood education institutions. Children of early and preschool age have a natural ability to acquire language through play, interaction, and everyday activities, which enables the spontaneous development of communication skills in two languages. Bilingualism contributes to cognitive advantages, including more flexible thinking, enhanced problem-solving skills, better concentration, and a higher level of metalinguistic awareness. In addition, growing up in a bilingual environment fosters children's social development, strengthens empathy, tolerance, and openness to different cultures, and contributes to the development of intercultural competencies, which are essential in an increasingly globalized society. Despite its numerous benefits, bilingualism in the preschool context also presents several challenges. Language barriers may arise, causing children to feel insecure when expressing themselves, which can lead to uneven development of their native and foreign languages, as well as occasional difficulties in social interaction with peers and adults. A key challenge is the need for continuous education and professional development of early childhood educators, as working in a bilingual environment requires additional competencies, an understanding of the complexity of language development, and sensitivity to the individual needs of each child. Ongoing professional training enables educators to apply effective strategies, including games, songs, stories, dramatizations, visual materials, language rituals, and everyday communication in both languages. Collaboration with parents, expert associates, and the local community, as well as the exchange of experiences among educators, further contributes to creating a high-quality, inclusive, safe, and stimulating preschool environment in which every child has the opportunity for holistic development and successful acquisition of both languages.

Keywords: bilingual environment, early childhood education, individual needs of the child, language development

Od ideje do istraživačke igre: senzorni stol u rukama kompetentnog odgojitelja

Katarina Šeravić Lovrak i Andreja Fabrio

DV Ciciban, Velika Gorica

Sažetak

U suvremenom kurikulumu rani i predškolski odgoj temelje se na djetetovoj aktivnoj ulozi, istraživanju i učenju tijekom igre. Upravo senzorni stol (engl. Tuff tray) kao didaktički alat postaje moćan prostor za osmišljavanje bogatih, razvojno primjerenih i integriranih aktivnosti. Senzorni stol, naizgled jednostavna plastična plitica, u rukama kompetentnog odgojitelja postaje snažan alat za poticanje dječje igre, istraživanja i cjelovitog razvoja. Proces koji započinje promišljanjem o dječjim interesima i potrebama nastavlja se osmišljavanjem okružja i poticajnih materijala, a kulminira u bogatoj, istraživačkoj igri. Konkretnim primjerima iz prakse predstavlja se upotreba senzornog stola. Senzorni je stol višefunkcionalan i može se upotrebljavati u različitim kontekstima – senzornoj igri, simboličkoj igri, predmatematičkim i prirodoslovnim aktivnostima, likovnom izražavanju te u poticanju komunikacije i suradnje među djecom. Odgojitelj kao refleksivni praktičar upotrebom senzornog stola može poticati dječju radoznalost, suradnju, istraživački duh i stvaralaštvo, a provedenim aktivnostima profesionalno razvijati i vlastite kompetencije u planiranju, vrednovanju i dokumentiranju procesa učenja. Senzorni stol pritom se promatra kao sredstvo koje omogućuje integraciju više razvojnih područja, ali i kao prostor u kojem se ogledaju kreativnost, fleksibilnost i pedagoška osjetljivost odgojitelja. Prezentacija će posebno istaknuti važnost pedagoškoga promišljanja o organizaciji prostora i materijalima, važnost promatranja kao temelja za oblikovanje aktivnosti te uloge odgojitelja kao podrške u dječjem istraživanju i učenju. Cilj je inspirirati sudionike na upotrebu senzornog stola ne samo kao sredstva za igru već i kao alata za osobni i profesionalni rast, utemeljenog na suvremenim pristupima ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju.

Ključne riječi: dječje istraživanje, igra, profesionalni rast, refleksivni praktičar

From Idea to Exploratory Game; Tuff Tray in the Hands of a Competent Kindergarten Teacher

Katarina Šeravić Lovrak i Andreja Fabrio

DV Ciciban, Velika Gorica

Abstract

In the modern curriculum, early and preschool education is based on the child's active role, exploration and learning during play. The sensory table (Tuff tray) as a didactic tool becomes a powerful space for designing rich, developmentally appropriate and integrated activities. The Tuff tray, a seemingly simple plastic tray, in the hands of a competent educator becomes a powerful tool for encouraging children's play, exploration and holistic development. The process that begins with thinking about children's interests and needs, continues with the design of the environment and stimulating materials, and culminates in rich, exploratory play. The use of the sensory table is presented with concrete examples from practice. Its use is more functional and can be used in different contexts - sensory play, symbolic play, pre-mathematical and natural science activities, artistic expression and in encouraging communication and cooperation between children. The educator as a reflective practitioner using the Tuff tray can initiate the stimulation of children's curiosity, cooperation, investigative spirit and creativity, but also in a professional sense, through activities, develop their own competences in planning, evaluating and documenting the learning process. The Tuff tray is seen as a tool that enables the integration of multiple developmental areas, but also as a space in which the creativity, flexibility and pedagogical sensitivity of the educator are reflected. The presentation will particularly highlight the importance of pedagogically thoughtful organization of space and materials, observation as a basis for shaping activities and the role of the educator as support in children's research and learning. The goal is to inspire participants to use the Tuff tray not only as a means of play, but also as a tool for personal and professional growth, based on modern approaches to early and preschool education.

Keywords: children's research, play, professional growth, reflective practitioner

Kompetencije odgojitelja za partnerstvo s roditeljima

Sanja Basta

OŠ 22. lipnja, Sisak

Sažetak

Svakodnevni rad odgojitelja s djecom i suradnja s roditeljima dva su različita dijela odgojiteljske profesionalne uloge. Odgojitelji trebaju biti usmjereni prema kontinuiranom učenju i napredovanju kako bi se unaprijedila odgojno-obrazovna praksa i suradnja s roditeljima. Uspješan odgojitelj potiče kvalitetne odnose sa svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa, osobito s roditeljima, a razvijanje tog odnosa je izazovno, zahtjevno i kompleksno. Upravo partnerski odnos s djetetovom obitelji jedno je od temeljnih načela *Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014) o kojem je nužno promišljati kako bi se unaprijedila odgojno-obrazovna praksa svake ustanove. Brojne su dobrobiti partnerstva odgojitelja i roditelja, a najvažnija dobrobit za dijete je stvaranje okružja u kojem će biti zadovoljene sve djetetove potrebe. Odgojno-obrazovni proces se mijenja, raste i razvija, a u skladu s time odgojitelji uče, razvijaju se i stječu nove kompetencije. Postizanjem partnerstva između odgojitelja i roditelja stvara se kontinuitet u odgoju i obrazovanju koji svakom djetetu omogućuje razvoj u sredini u kojoj će se osjećati sigurno, sretno, voljeno, prihvaćeno i zadovoljno, u sredini koja će poticajno djelovati na razvoj svih njegovih potencijala i u kojoj će se skrbiti o djetetovim specifičnostima. Preduvjet ostvarivanja partnerstva svakako predstavljaju kompetencije odgojitelja od kojeg se očekuje posjedovanje kompetencija važnih za kvalitetnu i djelotvornu suradnju s roditeljima, odnosno profesionalne kompetencije koju čine spoj profesionalnih stavova, profesionalnih znanja, te razvoj profesionalnih vještina. Tijekom svog formalnog obrazovanja, budući odgojitelji bi, tijekom multidisciplinarnog obrazovanja, trebali steći spomenuta znanja, vještine i stavove, a zatim ih kontinuirano unaprjeđivati u refleksivnoj praksi i stručnom usavršavanju.

Ključne riječi: kontinuitet u odgoju i obrazovanju, profesionalne kompetencije odgojitelja, unaprijeđenje odgojno-obrazovne prakse

Competences of Educators for Partnership Cooperation with Parents

Sanja Basta

OŠ 22. lipnja, Sisak

Abstract

The everyday work of educators with children and cooperation with parents are two different aspects of the educator's professional role. Educators should be oriented toward continuous learning and advancement to improve both pedagogical practice and collaboration with parents. A successful educator promotes quality relationships with all participants in the educational process, especially with parents. Developing such a relationship is challenging, demanding, and complex. A partnership with the child's family is one of the fundamental principles of the National Curriculum for Early and Preschool Education (2014), and it is essential to reflect on this in order to enhance the educational practice of each institution. There are many benefits to the partnership between educators and parents, with the most important benefit for the child being the creation of an environment in which all of the child's needs are met. The educational process evolves, grows, and develops, and accordingly, educators learn, develop, and acquire new competencies. Establishing partnership-based cooperation between educators and parents creates continuity in upbringing and education, which allows each child to grow in an environment where they feel safe, happy, loved, accepted, and content—an environment that fosters the development of their full potential and takes care of their specific needs. The prerequisite for such a partnership is undoubtedly the competence of the educator. Educators are expected to possess the competencies necessary for high-quality and effective cooperation with parents. These professional competencies are a combination of professional attitudes, knowledge, and the development of professional skills. During their formal education, future educators should acquire these skills, attitudes, and knowledge through multidisciplinary education, and then continue to improve them through reflective practice and professional development.

Keywords: continuity in education and upbringing, improvement of educational practice, professional competencies of educators

Jačanje kompetencija odgojitelja u području glazbeno-scenske umjetnosti

Renata Karaman i Valentina Benotić

DV Budućnost, Zagreb

Sažetak

U suvremenim uvjetima, kompetencije odgojitelja podložne su stalnim promjenama i prilagodbama novim znanstvenim spoznajama, društvenim izazovima i tehnološkim inovacijama. Suočeni s brojnim izazovima, odgojitelji trebaju kontinuiranu podršku u razvoju svojih profesionalnih sposobnosti. Jedan vid podrške u jačanju profesionalnih kompetencija odgojitelja svakako je i suradnja s vanjskim institucijama kao ključno područje rada dječjeg vrtića *Budućnost* te bitna odrednica njegovog Kurikuluma. Prikazat će se pozitivna iskustva dječjeg vrtića *Budućnost* u jačanju profesionalnih kompetencija odgojitelja u području glazbeno-scenskog stvaralaštva tijekom suradnje s kulturnim institucijama poput kazališta i knjižnica. Ujedno će se prikazati specifični izazovi s kojima se susreću Montessori odgojitelji u radu s djecom rane dobi u području jezično-glazbenih aktivnosti. Profesionalni razvoj odgojitelja kontinuirani je i dinamični proces u kojem odgojitelji unapređuju svoje kompetencije, proširuju svoja znanja te produbljuju razumijevanje vlastite odgojne prakse čime se u konačnici doprinosi kvaliteti odgojno-obrazovnog procesa.

Ključne riječi: kurikulum, Montessori odgojitelj, stvaralaštvo, vanjske institucije

Enhancing Educators' Competencies in the Field of Musical and Performing Arts

Renata Karaman i Valentina Benotić

DV Budućnost, Zagreb

Abstract

In contemporary contexts, the competencies of early childhood educators are subject to continuous change and adaptation in response to new scientific insights, societal challenges, and technological innovations. Confronted with numerous demands, educators require ongoing support in developing their professional capacities. One significant form of such support is collaboration with external institutions, recognized as a key area of work at Kindergarten *Budućnost* and an essential component of its Curriculum. Positive experiences at Kindergarten *Budućnost* in enhancing educators' professional competencies in the field of musical and performing arts through collaboration with cultural institutions such as theatres and libraries. It will also highlight the specific challenges faced by Montessori educators working with young children in the area of language and music-related activities. Professional development is understood as a continuous and dynamic process through which educators refine their competencies, expand their knowledge, and deepen their understanding of educational practice—ultimately contributing to the overall quality of the educational process.

Keywords: creativity, external institutions, curriculum, Montessori educators

Škole za Afriku – veliko srce malih Tratinčica

Sanja Dragaš i Tajana Mandić

DV Petrinjčica, Petrinja

Sažetak

Djeca iz vrtićke skupine Tratinčice sudjelovala su u međunarodnom humanitarnom projektu *Škole za Afriku* u suradnji s UNICEF-om. Sudjelovanjem u raznolikim aktivnostima upoznivala su svakodnevnicu svojih vršnjaka u Etiopiji, učila o dječjim pravima, važnosti obrazovanja te razvijala empatiju i osjećaj solidarnosti. Za uspješnu provedbu projekta ključne su bile kompetencije odgojitelja. Interkulturalna i socijalna osjetljivost omogućila je promišljeno predstavljanje različitosti, komunikacijske vještine olakšale su vođenje razgovora s djecom, roditeljima, stručnim suradnicima, lokalnom zajednicom, a organizacijske sposobnosti bile su temelj koordinacije niza aktivnosti i događanja. Odgojitelji su primijenili kreativne i umjetničke kompetencije u vođenju likovnih, glazbenih i scenskih sadržaja, poticali su simboličku igru, osigurali pristup multimediji i slikovnim materijalima koristeći digitalnu pismenost te su kroz refleksivnu praksu pratili dječje reakcije i prilagođavali sadržaje interesima skupine. Kao završni dio projekta organizirana je glazbeno-scenska predstava pod nazivom *Afrička bajka* u maloj dvorani Hrvatskog doma u Petrinji. Uz šarolike kulise, glazbu i ples, prenijeli su publici dio onoga što su učili i doživjeli. Nakon predstave uslijedio je humanitarni izložbeno-prodajni sajam. Posjetitelji su mogli razgledati i kupiti radove koje su djeca izradila zajedno s roditeljima i odgojiteljima. Cijeli prihod prikupljen na sajmu donirao se UNICEF-u za školovanje djece u Etiopiji. Posebna vrijednost projekta bila je snažna uključenost lokalne zajednice – roditelja, članova obitelji i posjetitelja koji su se odazvali u velikom broju i svojim donacijama podržali misiju projekta. Ovaj primjer dobre prakse pokazuje kako uz stručne i predane odgojitelje te podršku roditelja i lokalne zajednice ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje mogu uspješno razvijati vrijednosti solidarnosti, humanosti i aktivnog građanstva kod djece od najranije dobi.

Ključne riječi: dječja prava, empatija, humanitarni projekt, lokalna zajednica, rani i predškolski odgoj i obrazovanje

Schools for Africa – The Big Heart of Little Tratinčica

Sanja Dragaš i Tajana Mandić

DV Petrinjčica, Petrinja

Abstract

Children from the preschool group Tratinčice participated in the international humanitarian project *Schools for Africa* in collaboration with UNICEF. By engaging in a variety of activities they learned about the everyday lives of their peers in Ethiopia, explored children's rights, the importance of education and developed empathy and a sense of solidarity. The successful implementation of the project relied heavily on the competencies of the educators. Intercultural and social sensitivity enabled thoughtful presentation of cultural diversity, communication skills facilitated meaningful interaction with children, parents, professional associates and the local community while organizational abilities provided the foundation for coordinating a wide range of activities and events. Educators applied their creative and artistic competencies in leading visual arts, music, and drama activities, encouraged symbolic play, provided access to multimedia and visual materials through the use of digital literacy and used reflective practice to observe children's reactions and adapt content to the group's interests. As the final part of the project a musical and theatrical performance titled *African Fairy Tale* was held at the small hall of the Croatian Cultural Center in Petrinja. Through colorful sets, music, and dance the children shared what they had learned and experienced. Following the performance a humanitarian art fair took place. Visitors could view and purchase items made by the children together with their parents and teachers. All proceeds from the fair were donated to UNICEF to support education for children in Ethiopia. A special value of the project was the strong involvement of the local community - parents, family members, and visitors who participated in large numbers and supported the project's mission through their donations. This example of good practice shows how, with the expertise and dedication of educators and strong support from families and the local community, early childhood education institutions can effectively nurture the values of solidarity, humanity, and active citizenship from the earliest years.

Keywords: children's rights, early childhood education, empathy, humanitarian project, local community

Ritam kao glazbeni element u razvoju djece rane i predškolske dobi – kompetencije odgojitelja u praksi

Irena Cesarec

DV Potočnica, Zagreb

Sažetak

Prikaz pedagoške prakse u skupini djece u dobi od tri do četiri godine usmjeren je na razvoj osjećaja za ritam u okviru glazbenih aktivnosti. Cilj aktivnosti bio je potaknuti spontano izražavanje ritma pomoću tijela, glasa i jednostavnih udaraljki, s posebnim naglaskom na važnost ritma kao glazbenog elementa u ranom razvoju djeteta. U radu se promatraju i reflektiraju ključne kompetencije odgojitelja, koje uključuju osjetljivost na glazbeni izraz djece, metodičku fleksibilnost, sposobnost promatranja i prilagodbe aktivnosti, kao i stvaranje sigurnog i poticajnog okružja. Naglašava se izazov rada s djecom rane dobi, osobito u kontekstu verbalne komunikacije, gdje se izražavanje prvenstveno odvija pokretom, zvukom i igrom. Glazbene aktivnosti uključivale su ponavljanje ritamskih obrazaca, izvođenje pokreta u skladu s ritmom, korištenje udaraljki, tjeloglazbe (korištenje tijela kao originalnog glazbenog instrumenta prilikom čega svaki dio tijela može postati udaraljka) i različitih zvučnih igara koje su poticale razvoj slušne pažnje, koordinacije pokreta i zajedničkog sudjelovanja. Videozapisi prikazuju konkretne situacije u kojima ritam postaje sredstvo komunikacije, povezivanja i emocionalnog izražavanja. Rad otvara perspektivu glazbenih aktivnosti kao temelja za cjelovit razvoj djeteta te donosi konkretne prijedloge za integraciju ritmičkih sadržaja u svakodnevnu praksu, u skladu sa zahtjevima suvremene profesionalne uloge odgojitelja.

Ključne riječi: auditivna percepcija, glazbene aktivnosti, neverbalno izražavanje, ritmička stimulacija, razvojne vještine

Rhythm as a Musical Element in the Development of Early and Preschool Age Children – Educators' Competences in Practice

Irena Cesarec

DV Potočnica, Zagreb

Abstract

An overview of the pedagogical practice with a group of three to four-year-old children, focusing on the development of rhythmic awareness through music activities. The activity aimed to encourage spontaneous expression of rhythm using the body, voice, and simple percussion instruments, with a particular emphasis on the importance of rhythm as a musical element in early childhood development. The work reflects on key educator competencies, including sensitivity to children's musical expression, methodological flexibility, the ability to observe and adapt activities, and the creation of a safe and stimulating environment. It highlights the challenge of working with very young children, especially in contexts where verbal communication is limited, and expression primarily occurs through movement, sound, and play. The music activities included repeating rhythmic patterns, moving in rhythm, using percussion instruments, body percussion (creating music and rhythms using only the human body as an instrument), and various sound games that encouraged the development of auditory attention, motor coordination, and group participation. The accompanying video recordings show situations where rhythm becomes a means of communication, connection, and emotional expression. The presentation opens up the perspective of music activities as a foundation for holistic child development and offers concrete proposals for integrating rhythmic content into everyday practice, in line with the demands of a competent and reflective educator's role.

Keywords: auditory perception, musical activities, non-verbal expression, rhythmic stimulation, developmental skills

Emocije u pokretu: Projektna praksa u duhu NMK 1

Anita Zečević

DV Ivane Brlić Mažuranić, Zagreb

Sažetak

Projekt *Emocije u pokretu* temelji se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te je usmjeren na poticanje socijalnih kompetencija djece u dobi od 6 do 7 godina putem izražavanja emocija pokretom, glazbom i igrom, u okviru međunarodnog projekta *Naša mala knjižnica 1*. Polazište projekta bile su izražene potrebe djece za neverbalnim izražavanjem emocija, učestali konflikti, teškoće u komunikaciji te snažan interes za kreativno izražavanje pokretom, plesom i glazbom. Aktivnosti kao što su čitanje slikovnica, razgovori, kreativni likovni i tjelesni izričaj, igre te zajednička priprema nastupa za karneval omogućile su djeci razvoj empatije, uvažavanje različitosti i suradničkih odnosa. Uloga odgojitelja bila je višestruka: prepoznavanje i promatranje emocionalnih potreba djece, osiguravanje poticajnog okruženja te refleksivno praćenje procesa. Projekt je uključivao aktivnu suradnju s obiteljima, radionice i zajedničke pripreme, čime se dodatno osnaživalo emocionalno povezivanje i komunikacija. Dokumentacija procesa (fotografije, videozapisi, dječje izjave i crteži) služila je kao temelj za profesionalnu refleksiju odgojitelja o napretku u području emocionalne stabilnosti, izražavanja emocija i zajedničkog učenja. Ova praksa pokazala je kako kompetentan odgojitelj, holistički pristup i suradnički odnos s djecom i obiteljima stvaraju siguran prostor za izražavanje emocija. Projekt je ujedno potvrdio važnost i primjenjivost NMK 1 u svakodnevnoj odgojno-obrazovnoj praksi. Iskustvo provedbe projekta pokazalo je da emocije mogu biti snažan pokretač učenja kada su povezane s igrom, pokretom i zajedništvom.

Ključne riječi: izražavanje emocija, pokret, refleksija odgojitelja, socijalne kompetencije, suradnja s obitelji

Emotions in Motion: A Project-Based Practice in the Spirit of Our Little Library 1

Anita Zečević

DV Ivane Brlić Mažuranić, Zagreb

Abstract

The *Emotions in Motion* project is grounded in the National Curriculum for Early and Preschool Education and focuses on fostering social competencies in children aged 6 to 7 by encouraging the expression of emotions through movement, music, and play, as part of the international Our Little Library 1 (*Naša mala knjižnica 1*) initiative. The project arose in response to children's pronounced need for non-verbal emotional expression, frequent interpersonal conflicts, communication difficulties, and a strong interest in creative expression through movement, dance, and music. By engaging in activities such as reading picture books, guided discussions, creative visual arts and physical activities, play, and collaborative preparations for a carnival performance, children were given opportunities to develop empathy, an appreciation of diversity, and cooperative relationships. The educator's role was multifaceted: recognizing and observing children's emotional needs, creating a supportive and stimulating environment, and engaging in reflective practice throughout the process. The project also involved active collaboration with families—through workshops and shared preparations—which further strengthened emotional bonds and communication. Documentation of the process (including photographs, video recordings, children's comments, and drawings) served as a foundation for professional reflection on children's progress in emotional stability, emotional expression, and collaborative learning. This project demonstrates how a competent educator, through a holistic approach and strong partnerships with children and families, can create a safe and nurturing environment for emotional expression. Furthermore, it affirms the relevance and applicability of the Our Little Library 1 (NMK 1) project in everyday educational practice. The experience of implementing the project highlights how emotions—when integrated with play, movement, and a sense of community—can become a powerful catalyst for learning.

Keywords: emotional expression, family collaboration, movement and play, reflective practice, social competencies

Razvoj govorne sigurnosti u ranom učenju stranog jezika

Renata Marinković Krvavica i Marijana Dvorski

DV Različak, Zagreb

Sažetak

Strah od govorenja često se javlja kod djece rane i predškolske dobi uključene u programe ranog učenja stranog jezika. Riječ je o emocionalnoj barijeri koja može značajno utjecati na djetetovu spremnost za verbalnu interakciju, izražavanje i učenje. Uloga odgojitelja pritom je ključna – potrebno je razvijati kompetencije koje omogućuju prepoznavanje i primjereno reagiranje na dječji strah, uz primjenu metoda koje potiču osjećaj sigurnosti i slobodu izražavanja. Dramska pedagogija pokazuje se kao iznimno koristan pristup jer djeci omogućuje izražavanje tijekom igre, improvizaciju i simboličke situacije, bez izravnog pritiska. Takav oblik komunikacije stvara prostor za spontano usvajanje jezika i smanjenje straha od pogrešaka. Uz to, humor je snažno sredstvo za stvaranje opuštenosti i podražavajuće atmosfere jer smanjuje napetost i povećava osjećaj sigurnosti. Posebno važan čimbenik u prevladavanju straha od govorenja jest i uloga vršnjaka. Djeca koja se osjećaju prihvaćeno i podržano od strane skupine lakše se uključuju u verbalnu komunikaciju. Vršnjačka solidarnost, uz poticajnu ulogu odgojitelja, može znatno doprinijeti razvoju govorne sigurnosti kod sramežljive djece i one koju muči trema. Za učinkovitu podršku djetetu u ranom učenju stranog jezika potrebno je uspostaviti emocionalno sigurnu okolinu, koristiti metode dramske pedagogije i humora te jačati kompetencije odgojitelja u području emocionalne i komunikacijske podrške.

Ključne riječi: humor, dramska pedagogija, kompetencije odgojitelja, strah od govorenja, vršnjačka podrška

Development of Speech Confidence in Early Foreign Language Learning

Renata Marinković Krvavica i Marijana Dvorski

DV Različak, Zagreb

Abstract

Fear of speaking is a common occurrence among preschool and early school-age children enrolled in early language learning programs. It is an emotional barrier that can significantly impact a child's readiness for verbal interaction, expression, and learning. The role of educators is crucial – they need to develop competencies that enable them to recognize and respond appropriately to children's fears, while using methods that foster a sense of security and freedom of expression. Drama pedagogy has proven to be an extremely useful approach because it allows children to express themselves through play, improvisation and symbolic situations, without direct pressure. This form of communication creates space for spontaneous language acquisition and reduces the fear of making mistakes. In addition, humor is a powerful tool for creating a relaxed and stimulating atmosphere because it reduces tension and increases the feeling of security. A particularly important factor in overcoming the fear of speaking is the role of peers. Children who feel accepted and supported by the group are more likely to engage in verbal communication. Peer solidarity, along with the encouraging role of educators, can significantly contribute to development of speech confidence in shy children and those who suffer from stage fright. To effectively support a child in early foreign language learning, it is necessary to establish an emotionally safe environment, use methods of drama pedagogy and humor, and strengthen the competencies of educators in the area of emotional and communication support.

Keywords: drama pedagogy, educators' competencies, fear of speaking, humor, peer support

STEAM u ranom i predškolskom odgoju – kompetencije odgojitelja za poticanje dječje znatiželje i istraživanja

Tihana Barać i Sanja Zadrović

DV Sisak Novi, Sisak

Sažetak

Akronim STEAM koji obuhvaća znanost, tehnologiju, inženjerstvo, umjetnost i matematiku (engl. science, technology, engineering, art and mathematics) sve više zauzima ključno mjesto u suvremenom obrazovanju jer razvija vještine koje su nužne za život i rad u 21. stoljeću. Riječ je o sposobnostima poput rješavanja problema, kritičkog i logičkog mišljenja, suradnje i kreativnosti. U kontekstu ranog i predškolskog odgoja, STEAM pristup ima osobitu vrijednost jer se oslanja na dječju prirodnu znatiželju, istraživački duh i potrebu za otkrivanjem svijeta oko sebe. Raznovrsnim svakodnevnim aktivnostima potiče se djecu na promišljanje, opažanje, postavljanje pitanja i eksperimentiranje. STEAM sadržaji povezivali su se tijekom igre i praktičnih zadataka koji su uključivali razna područja znanja, omogućujući djeci da uče na način koji im je blizak i smislen. Korišteni su senzorni materijali, laboratorijski kutci i digitalni alati, a osobito se vodilo računa o kvalitetnoj komunikaciji s djecom – aktivnom slušanju i postavljanju otvorenih pitanja koja potiču dublje razmišljanje. Otvorenje „Maslačkovog istraživačkog centra“ dodatno je obogatilo prostor za učenje, uvodeći jasno definirane zone igre, građenja, znanosti i pripovijedanja. Ovo okruženje omogućilo je djeci samostalno i timsko istraživanje, eksperimentiranje te razvijanje znanstvenog načina razmišljanja. Istovremeno su odgojiteljice tijekom ovog procesa jačale vlastite profesionalne kompetencije, učile zajedno s djecom i razvijale nove pristupe u radu. Osim pedagoških i didaktičkih vještina, unaprijedile su svoje sposobnosti planiranja i vođenja STEAM aktivnosti, razvijale digitalne i komunikacijske kompetencije te učile kako učinkovito poticati suradničko i istraživačko učenje kod djece, čime su dodatno doprinijele kvaliteti odgojno-obrazovnog procesa.

Ključne riječi: eksperimentiranje, igra, istraživanje, kritičko mišljenje, suradnja

STEAM in Early and Preschool Education – Educators Competencies for Supporting Children's Curiosity and Exploration

Tihana Barać i Sanja Zadrović

DV Sisak Novi, Sisak

Abstract

STEAM (science, technology, engineering, art and mathematics) is increasingly taking a central place in modern education, as it develops skills essential for life and work in the 21st century. These include problem-solving, critical and logical thinking, collaboration, and creativity. In the context of early and preschool education, the STEAM approach holds particular value because it relies on children's natural curiosity, inquisitive nature, and need to discover the world around them. Through a variety of everyday activities, children are encouraged to reflect, observe, ask questions, and experiment. STEAM content was integrated into play and hands-on tasks covering various areas of knowledge, allowing children to learn in ways that are familiar and meaningful to them. Sensory materials, laboratory corners, and digital tools were used, with particular attention given to high-quality communication with children—actively listening and asking open-ended questions that encourage deeper thinking. The opening of the “Maslačak Research Center” further enriched the learning environment by introducing clearly defined zones for play, construction, science, and storytelling. This setting enabled children to engage in both independent and collaborative exploration, experimentation, and the development of scientific reasoning. At the same time, educators strengthened their professional competencies throughout this process, learning alongside the children and developing new approaches to their practice. In addition to enhancing their pedagogical and didactic skills, they improved their abilities in planning and facilitating STEAM activities, improved their digital and communication skills, and learned how to better encourage teamwork and investigative learning in children—thereby further improving the quality of the educational process.

Keywords: collaboration, critical thinking, experimentation, inquiry, play

Dodir koji govori- kompetencije odgojitelja u prepoznavanju i podršci djeci s izazovima senzorne integracije

Nikolina Šimić i Stela Požar

DV Grigora Viteza, Zagreb

Sažetak

Kompetencije odgojitelja u području senzorne integracije sve su važnije u suvremenoj predškolskoj praksi, osobito s obzirom na to da sve veći broj djece pokazuje znakove senzorne neravnoteže. Djeca često reagiraju preosjetljivo ili nedovoljno osjetljivo na različite podražaje iz okoline, što utječe na njihovo ponašanje, emocionalnu stabilnost, sposobnost učenja kao i uključivanje u grupne aktivnosti. Stoga odgojitelji trebaju razvijati kompetencije koje im omogućuju prepoznavanje tih izazova i primjenu adekvatnih strategija potpore. Analiziranjem pokreta kao temelja senzorne integracije i osjetila dodira predstavlja se važna uloga u razvoju djetetove slike o sebi, osjećaja sigurnosti i regulacije emocija. Promatranje dječjih reakcija na senzorne podražaje, prilagodba aktivnosti individualnim potrebama, kao i emocionalna dostupnost odgojitelja, ključni su elementi profesionalnih kompetencija u ovom području. Odgojitelj postaje poveznica između djetetovih potreba i poticajnog okružja koje omogućuje cjelovit razvoj osjetilnim iskustvom. Aktivnosti koje uključuju ritmičke pokrete, dodir različitih tekstura, masažu i igre raznolikim materijalima mogu pridonijeti smirivanju, fokusu i osjećaju tijela u prostoru. Istraživanje profesionalnih kompetencija odgojitelja u području senzorne integracije naglašava važnost suvremene predškolske prakse. Polazeći od pretpostavke da sposobnost prepoznavanja znakova senzorne neravnoteže te primjena odgovarajućih strategija potpore čine ključan dio profesionalnog djelovanja odgojitelja. Analizirani su aspekti dječjih reakcija na senzorne podražaje, s naglaskom na važnost pokreta i osjetila dodira u regulaciji emocija, izgradnji slike o sebi i razvoju osjećaja sigurnosti. Utvrđeno je da aktivnosti koje uključuju taktilnu stimulaciju, ritmičke pokrete i rad s različitim teksturama mogu doprinijeti smirivanju i boljoj usmjerenosti djeteta. Posebna je pozornost usmjerena na izazove s kojima se odgojitelji susreću, poput nedostatka stručne edukacije, nerazumijevanja senzorne tematike u okolini i ograničenih materijalnih resursa. Zaključeno je da razvoj kompetencija u području senzorne integracije zahtijeva sustavnu stručnu podršku, timsku suradnju i osnaživanje svijesti o važnosti senzorne dimenzije u cjelovitom razvoju djeteta.

Ključne riječi: neravnoteža, okruženje, razvoj, resursi, taktilnost

The Touch that Speaks- Educators' Competencies in Recognizing and Supporting Children with Sensory Integration Challenges

Nikolina Šimić i Stela Požar

DV Grigora Viteza, Zagreb

Abstract

Early childhood educators' competencies in sensory integration are increasingly crucial in contemporary preschool practice, particularly given that a growing number of children show signs of sensory imbalance. Children often react with hypersensitivity or hyposensitivity to various environmental stimuli, which can affect their behavior, emotional stability, learning ability, and inclusion in group activities. Therefore, educators need to develop competencies that enable them to recognize these challenges and apply appropriate support strategies. A child's self-image, sense of security, and emotional regulation are significantly influenced by analyzing movement and the sense of touch, which serve as the foundation for sensory integration. Observing children's reactions to sensory stimuli, adapting activities to individual needs, and the emotional availability of educators are key elements of professional competencies in this area. The educator becomes a link between the child's needs and a stimulating environment that enables holistic development through sensory experience. Activities involving rhythmic movements, touching different textures, massage, and play with various materials can contribute to calming, focus, and body awareness in space. Research into educators' professional competencies in sensory integration emphasizes the importance of contemporary preschool practice. Starting from the assumption that the ability to recognize signs of sensory imbalance and apply appropriate support strategies forms a crucial part of educators' professional practice. Aspects of children's reactions to sensory stimuli were analyzed, with an emphasis on the importance of movement and the sense of touch in emotional regulation, self-image construction, and the development of a sense of security. Activities that involve tactile stimulation, rhythmic movements, and playing with various textures can help calm children, enhance their focus, and improve their body awareness in space. Special attention is directed to the challenges educators face, such as the lack of professional education limited understanding of sensory issues in the environment and insufficient material resources. It is concluded that the development of competencies in sensory integration requires systematic professional support, team collaboration, and raising awareness about the importance of the sensory dimension in the child's holistic development.

Keywords: development, environment, imbalance, resources, tactile stimulation

Klikni, istraži, nauči

Ivana Turković

DV Bjelovar, Bjelovar

Sažetak

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje navodi digitalnu kompetenciju kao jednu od temeljnih kompetencija cjeloživotnog učenja. U ranoj i predškolskoj dobi digitalna kompetencija razvija se upoznavanjem djeteta s informacijsko i komunikacijskom tehnologijom (IKT) i mogućnostima njezine uporabe u različitim aktivnostima. U dječjem vrtiću IKT je važan resurs učenja djeteta, alat dokumentiranja odgojno-obrazovnih aktivnosti i procesa učenja. Projekt prikazuje načine kojima se informacijsko i komunikacijskom tehnologija može svrhovito i kreativno integrirati u rad s djecom predškolske dobi radi poticanja istraživanja, suradnje i aktivnog učenja. Prikazujući važnost razvoja digitalnih kompetencija u dječjem vrtiću s naglaskom na praktične načine primjene IK tehnologije. Aktivnosti poput izrade digitalne čestitke, različite igre i korištenje različitih aplikacija omogućuju djeci izražavanje u samostalnom i timskom kontekstu. Posebna pažnja usmjerena je na načine kojima omogućujemo djeci stjecanje osnovnih vještina koje pomažu koristiti tehnologiju sigurno i odgovorno. Primjenom IKT potiče se razvoj informacijsko-komunikacijskih vještina. Upoznavanjem i korištenjem različitih digitalnih alata i aplikacija u svakodnevnim dječjim aktivnostima potiče se digitalna pismenost i kritičko i kreativno razmišljanje uz naglasak na prilagodbu metoda u skladu s dobi i potrebama djece unutar odgojno-obrazovnog procesa. Ostvarena dobrobit korištenja IKT vidljiva je u: poticanju rane pismenosti i komunikacijskih vještina, povećanje motivacije, koncentracije i timskog rada, omogućavanje dječje samoevaluacije, poticanje kreativnosti te jačanje socijalnih vještina u suradničkim i problemski usmjerenim aktivnostima. Djeca su stekla kompetenciju *učiti kako učiti*, razvila sposobnost prenošenja znanja i izražavanja ideja digitalnim alatima kao snažnog poticaja cjelovitog razvoja. Upotreba i kombiniranje različitih informacijsko i komunikacijskih tehnologija može voditi i postizanju više razine razumijevanja i znanja djeteta.

Ključne riječi: digitalna kompetencija, komunikacijske vještine, rana pismenost

Click, Explore, Learn

Ivana Turković

DV Bjelovar, Bjelovar

Abstract

The National Curriculum for Early and Preschool Education identifies digital competence as one of the key competences for lifelong learning. In early childhood, digital competence is developed by introducing children to information and communication technology (ICT) and the possibilities of its use in various activities. In kindergartens, ICT is an important learning resource for children and a tool for documenting educational activities and learning processes. This project presents ways in which ICT can be purposefully and creatively integrated into work with preschool children to encourage exploration, collaboration, and active learning. It highlights the importance of developing digital competences in early childhood education, with a focus on practical approaches to the use of digital technologies. Activities such as creating digital greeting cards, various games, and the use of different applications allow children to express themselves both individually and as part of a team. Special attention is given to how we support children in acquiring foundational skills that help them use technology safely and responsibly. The use of ICT encourages the development of information and communication skills. By introducing and using various digital tools and applications in daily activities, we promote digital literacy, as well as critical and creative thinking, while emphasizing the adaptation of methods according to the age and individual needs of children within the educational process. The benefits of using ICT are evident in the encouragement of early literacy and communication skills, increased motivation, concentration, and teamwork, the possibility for children to self-evaluate, as well as the stimulation of creativity and the strengthening of social skills through collaborative and problem-oriented activities. Children have acquired the competence of learning how to learn, and have developed the ability to transfer knowledge and express ideas using digital tools—serving as a strong stimulus for holistic development. The use and combination of various information and communication technologies can also lead to a higher level of understanding and knowledge in children.

Keywords: digital competence, communication skills, early literacy

Glazba i glazbala u dječjim očima

Nives Božić

DV Videk, Prigorje Brdovečko

Sažetak

U dječjem vrtiću *Videk* u skupini The Dogs proveden je projekt s ciljem razvoja glazbene pismenosti i poticanja emocionalnog izražavanja djece glazbom. Projekt je započeo spontanom razgovorom djece i odgojitelja o ritmu i zvuku, a zatim se proširio nizom planiranih i istraživačkih aktivnosti. Djeca su izrađivala vlastita glazbala, upoznavała različite vrste instrumenata te sudjelovala u glazbenim radionicama i izvedbama. U provedbi aktivnosti istaknule su se stručne kompetencije odgojitelja u području glazbene kulture, poticanja dječjeg izražavanja, emocionalnog razvoja i pedagoškog vođenja procesa učenja kroz igru. Odgojitelji su pokazali visoku razinu kreativnosti, osjetljivosti na dječje interese te sposobnost povezivanja s lokalnom zajednicom i relevantnim kulturnim institucijama, što je značajno doprinijelo kvaliteti i uspjehu projekta. U suradnji s roditeljima, lokalnim glazbenicima i institucijama, ostvareni su brojni posjeti i gostovanja Glazbenoj školi, Zagrebačkoj filharmoniji i koncertnoj dvorani Vatroslav Lisinski. Djeca su stekla uvid u ulogu glazbe u društvu, razvijala slušne i ritamske sposobnosti, kao i kreativno izražavanje. Osmišljen je i kutić za opuštanje uz klasičnu glazbu koji potiče samoregulaciju emocija. Projekt je rezultirao stvaranjem vrtićke himne *Moj vrtić je Videk* i pjesme o mjestu Brdovec. Suradnja djece, roditelja i zajednice bila je obogaćena glazbom što je dovelo do povećanog interesa za glazbeno obrazovanje djece. Što se odrazilo pojačanim upisom djece od 40 % u Glazbenu školu. Projekt je potaknuo trajnu povezanost, radost i ljubav prema glazbi.

Ključne riječi: glazbena pismenost, emocionalno izražavanje, kreativno izražavanje, suradnja sa zajednicom, odgojiteljske kompetencije

Music and Musical Instruments in Children's Eyes

Nives Božić

DV Videk, Prigorje Brdovečko

Abstract

In the Videk Kindergarten, within the group The Dogs, a project was implemented with the aim of developing musical literacy and encouraging emotional expression through music. The project began with a spontaneous conversation between children and educators about rhythm and sound, and then expanded into a series of planned and exploratory activities. The children created their own instruments, learned about various types of musical instruments, and participated in music workshops and performances. Throughout the implementation, the educators' professional competencies in the fields of music education, children's expression, emotional development, and pedagogical guidance through play-based learning were clearly demonstrated. The educators showed a high level of creativity, sensitivity to children's interests, and the ability to connect with the local community and relevant cultural institutions, all of which significantly contributed to the quality and success of the project. In cooperation with parents, local musicians, and institutions, numerous visits and guest sessions were organized at the Music School, the Zagreb Philharmonic, and the Vatroslav Lisinski Concert Hall. The children gained insight into the role of music in society, developed listening and rhythmic skills, as well as creative expression. A relaxation corner with classical music was also designed, promoting emotional self-regulation. The project resulted in the creation of a kindergarten anthem, *My Kindergarten is Videk*, and a song about the town of Brdovec. The collaboration between children, parents, and the community was enriched through music, leading to increased interest in children's music education, which was reflected in a 40% increase in enrollment in the Music School. The project inspired lasting connection, joy, and love for music.

Keywords: musical literacy, emotional expression, creative expression, community collaboration, educators' competencies

Moje tijelo - senzomotorika za najmlađe

Marija Vukelić i Sandra Grđan

DV Vedri Dani, Zagreb

Sažetak

Projekt *Moje tijelo – senzomotorika za najmlađe* nastao je kao odgovor na spontan interes djece za vlastito tijelo i pokret, zapažen tijekom svakodnevnih aktivnosti u vrtiću. Djeca su s velikim zanimanjem promatrala svoje tijelo u ogledalu, imenovala njegove dijelove te pokretom istraživala svoje sposobnosti i granice. Ova prirodna znatiželja postala je temelj za osmišljavanje projekta koji će djeci omogućiti cjelovito senzomotorno istraživanje u igri. Ciljevi projekta uključivali su razvoj svijesti o tijelu, poticanje svih osjetila, jačanje koordinacije, razvoj motoričkih vještina, poticanje verbalnog i neverbalnog izražavanja te istraživanje prostora i materijala. Djeci je omogućeno da tijekom raznolikih aktivnosti slobodno istražuju, komuniciraju, izražavaju se i razvijaju svoje sposobnosti u sigurnom i podržavajućem okružju. Provedene aktivnosti uključivale su: igru s ogledalima, rasipne materijale poput pijesaka, riže i kamenčića, svjetlosni stol, šuškalice, mirisne vrećice, igru s vodom i spužvama, pješčane satove, stolne manipulativne igre i likovne aktivnosti. Sve aktivnosti su bile pažljivo osmišljene kako bi djeci pružile što raznovrsnije podražaje i potaknule sva njihova osjetila. Projekt je rezultirao vidljivim napretkom kod djece – djeca su prepoznavala i imenovala dijelove tijela, koristila sva osjetila za istraživanje materijala i okoline, razvijala koordinaciju pokreta, manipulativne i komunikacijske vještine, te pokazivala povećanu samostalnost i sigurnost u igri. Uspješna provedba projekta rezultat je profesionalne osjetljivosti i pedagoške promišljenosti odgojitelja. Kroz svakodnevno promatranje djece i analizu njihovih reakcija, aktivnosti su se kontinuirano prilagođavale individualnim interesima i razvojnim mogućnostima. Ključne kompetencije odgojitelja uključuju razumijevanje potreba djece rane dobi, oblikovanje poticajnog okruženja, poticanje dječje samostalnosti i izražavanja te fleksibilnost i suradnju unutar tima. Takav pristup omogućio je kvalitetno planiranje i provedbu aktivnosti koje su djeci bile bliske, razumljive i razvojno primjerene.

Ključne riječi: istraživanje, senzomotorika, slobodna igra, osjetila, razvoj tijela /
exploration, sensory-motor

My Body – Sensory-Motor Development for the Youngest

Marija Vukelić i Sandra Grđan

DV Vedri Dani, Zagreb

Abstract

The project *My Body – Sensory-Motor Development for the Youngest* emerged as a response to children's spontaneous interest in their bodies and movement, observed during everyday activities in the nursery environment. Children eagerly observed themselves in mirrors, named body parts, and explored their physical abilities through movement. This natural curiosity inspired the creation of a project aimed at encouraging sensory-motor development through play and exploration. The project's goals included developing body awareness, stimulating all five senses, strengthening coordination and motor skills, encouraging verbal and non-verbal expression, and promoting the exploration of space and materials. Children were given the opportunity to freely explore, communicate, express themselves, and develop their abilities in a safe and supportive environment. The activities implemented included mirror play, sensory bins with sand, rice, and pebbles, a light table, sound shakers, scented bags, water and sponge play, sand timers, table-top manipulative games, and various art-based activities. Each activity was carefully designed to offer diverse sensory stimuli and engage children's entire perceptual and motor systems. As a result of the project, children showed visible progress – they recognized and named body parts, used all their senses to explore materials and their surroundings, developed coordination, manipulative and communication skills, and demonstrated increased independence and confidence during play. The successful implementation of the project was the result of educators' professional sensitivity and pedagogical thoughtfulness. Through daily observation of children and analysis of their reactions, activities were continuously adapted to individual interests and developmental capabilities. Key educator competencies included understanding the needs of young children, creating a stimulating environment, encouraging children's independence and expression, as well as flexibility and teamwork. This approach enabled the planning and execution of activities that were meaningful, understandable, and developmentally appropriate for the children.

Keywords: development, free play, senses, body awareness

Različiti smo, ali su nam srca ista

Marija Vukelić i Sandra Grđan

DV Vedri Dani, Zagreb

Sažetak

Projekt *Različiti smo, ali su nam srca ista* provodio se sa starijom odgojnom skupinom djece u dobi od 6 i 7 godina u okviru UNICEF-ovog programa *Škole za Afriku*. Nizom različitih istraživačkih i stvaralačkih aktivnosti djeca su razvijala senzibilitet za humanitarni rad, upoznivala kulturu i život afričkih naroda te aktivno sudjelovala u humanitarnoj akciji. Početni poticaj bio je razgovor o sreći i pravima djece u različitim dijelovima svijeta, nakon čega su djeca iskazala želju pomoći vršnjacima u Africi. Upoznavajući se s afričkom kulturom, običajima, glazbom, plesom i načinom života. Djeca su tijekom igre, likovnih i glazbenih aktivnosti učila o različitostima i razvijala svijest o globalnoj zajednici. Organizirana je i prodajna izložba dječjih radova u humanitarne svrhe. Projekt je obuhvatio suradnju s roditeljima, drugim odgojnim skupinama, osnovnim školama i Kulturnim centrom Travno. Postignuti su brojni razvojni i odgojni ishodi, uključujući empatiju, toleranciju, kreativnost i samopouzdanje djece. Uspješna realizacija projekta temeljila se na profesionalnoj osjetljivosti, stručnosti i senzibilitetu odgojitelja za potrebe djece i kontekst u kojem djeluju. Kreativno oblikovanje poticajnog okruženja rezultat je promišljenog izbora materijala, prostora i aktivnosti koji su djeci omogućili slobodu izražavanja, istraživanja i aktivnog sudjelovanja. Refleksivan pristup pedagoškom radu omogućio je kontinuirano praćenje i prilagodbu odgojno-obrazovnog procesa. Odgojitelji su aktivno sudjelovali u oblikovanju kurikuluma, prateći dječju inicijativu i interese te ih uključivali u planiranje aktivnosti. Suradnja s roditeljima, stručnim suradnicima i širom zajednicom dodatno je obogatila projekt. Timski rad, fleksibilnost u pristupu i otvorenost prema novim iskustvima pokazali su se ključnima za ostvarenje ciljeva projekta i osmišljavanju odgojno-obrazovnog okruženja koje prepoznaje i uvažava različitost kao vrijednost i bogatstvo.

Ključne riječi: Afrika, dječja prava, humanitarni rad, kultura, tolerancija

We are Different, but Our Hearts are the Same

Marija Vukelić i Sandra Grđan

DV Vedri Dani, Zagreb

Abstract

The project *We are different, but our hearts are the same* was implemented with a senior kindergarten group (children aged 6–7) as part of UNICEF's *Schools for Africa* program. Through a variety of research and creative activities, children developed awareness of humanitarian work and explored the culture and life of African peoples while actively participating in a humanitarian campaign. The project began with a discussion on happiness and children's rights, leading to children's desire to help their peers in Africa. By learning about African customs, music, dance, and lifestyle, children expressed themselves through play and art, developing respect for diversity and a sense of global community. A humanitarian exhibition of children's creations was organized. The project involved collaboration with parents, other kindergarten groups, elementary schools, and the Cultural Centre Travno. Numerous educational outcomes were achieved, including empathy, tolerance, creativity, and children's self-confidence. The successful implementation of the project was based on the educators' professional sensitivity, expertise, and awareness of children's needs and the context in which they work. The creative design of a stimulating environment was the result of a thoughtful selection of materials, space, and activities, allowing children freedom of expression, exploration, and active participation. A reflective approach to pedagogical practice enabled continuous monitoring and adaptation of the educational process. Educators actively participated in curriculum development by observing and responding to children's initiatives and interests, integrating them into the planning of activities. Collaboration with parents, professional associates, and the wider community further enriched the project. Teamwork, a flexible approach, and openness to new experiences proved to be key factors in achieving the project's goals and in building an educational environment that recognizes and values diversity as an asset.

Keywords: Africa, children's rights, humanitarian work, culture, tolerance

Likovnost unutar i izvan dječjeg vrtića

Ivana Sertić i Marija Matijašević

DV Sisak Novi, Sisak

Sažetak

Odgojitelj može stvoriti okruženje bogatim i poticajnim materijalima koje podržava kreativnost djece koja žele istraživati i kreativno se izražavati. Odgojitelj je presudan u ponudi raznovrsnih aktivnosti kako bi potaknuo proces kreativnosti kod djece sukladno njihovim interesima i prethodnim znanjima. Takav pristup osmišljavanja aktivnosti pokazuje važnost i utjecaj likovne umjetnosti i likovnog izražavanja na cjelokupni razvoj djeteta. Upravo likovni jezik je pogodno sredstvo komunikacije te njegovom uporabom dijete izražava svoja shvaćanja i ideje, ali nam i pokazuje što ga istinski zanima i usređuje. Likovne aktivnosti djetetu omogućuju opuštanje jer zadovoljavaju njegovu potrebu za mirnim aktivnostima te u takvoj atmosferi dijete može promišljati o tome što radi i stvara. Likovnost podrazumijeva aktivnosti koje potiču kreativnost i izražavanje različitim likovnim tehnikama uz opušten i spontan proces stvaranja. Odgojitelj, koji posjeduje umjetničke kompetencije usmjerene na likovni izričaj, potiče dijete na eksperimentiranje, neobične ideje, dopušta njegovoj mašti da *dobije krila*. Prepoznavanjem i uvažavanjem odgojiteljevih sklonosti prema likovnom izričaju, uz stručna usavršavanja na području likovnosti, otišlo se korak dalje od uobičajene svakodnevice. Cilj je bio približiti djeci likovnost u svim područjima likovne umjetnosti tijekom svakodnevnih, opuštenih aktivnosti, samoorganizirajuće igre djece unutar skupine te vođenje kraćeg likovnog programa unutar vrtićkog redovnog desetosatnog programa. Planirani ciljevi su se ostvarili te doveli do novih ideja i novih ciljeva. U surudnji Dječjeg vrtića Sisak Novi, Grada Siska i Ministarstva demografije i useljništva ostvaren je projekt kojim su pokrenute radionice *Mali likovnjaci* za djecu s područja grada Siska. Jedna od ideja bila je usmjerena na odgojitelje i približavanje likovnosti kao poticaj za rad u skupini. Ostvarivanje cilja realizirano je održavanjem ciklusa radionica za odgojitelje. Dodatne kompetencije i kreativnost odgojitelja pokretača projekta, prepoznate su u estetskom uređenju dječjeg vrtića te sudjelovanje na raznim manifestacijama grada Siska.

Ključne riječi: kompetencija, kreativnost, likovnost, projekt

Activity within and outside the Kindergarten

Ivana Sertić i Marija Matijašević

DV Sisak Novi, Sisak

Abstract

An educator can create an environment rich in stimulating materials that supports the creativity of children who wish to explore and express themselves creatively. The educator plays a crucial role in offering a variety of activities to encourage the creative process in children, according to their interests and prior knowledge. Such an approach to activity planning highlights the importance and impact of visual arts and artistic expression on the overall development of the child. The language of art is a suitable means of communication, and through its use, the child expresses their understanding and ideas, while also revealing what genuinely interests and brings them joy. Artistic activities allow the child to relax by fulfilling their need for calm and peaceful engagement, and in such an atmosphere, the child can reflect on what they are doing and creating. Artistic expression includes activities that stimulate creativity and self-expression through various artistic techniques within a relaxed and spontaneous process of creation. An educator with artistic competencies focused on visual expression encourages the child to experiment, think outside the box, and allows their imagination to take flight. By recognizing and valuing the educator's inclination toward artistic expression, and through professional development in the field of art, the practice moves a step beyond the everyday routine. The goal was to bring the arts closer to children across all areas of visual art during daily, relaxed activities, self-organized play within the group, and through a shorter art program incorporated into the regular ten-hour kindergarten schedule. The planned goals were achieved and led to new ideas and objectives. In collaboration between Sisak Novi Kindergarten, the City of Sisak, and the Ministry of Demography and Immigration, a project was implemented that initiated the *Little Artists* workshops for children from the Sisak area. One of the project's ideas focused on educators and introducing art as a stimulus for group work. This goal was achieved through a series of workshops held for educators. The additional competencies and creativity of the educator who initiated the project were recognized in the aesthetic design of the kindergarten and in participation in various city events in Sisak.

Keywords: competence, creativity, activity, project

Imaš spretne ruke

Katarina Dodig

DV Izvor, Solin

Sažetak

Cilj projekta je razviti ekološki odgovorno dijete koje će osvijestiti svoju aktivnu ulogu u očuvanju okoliša te ga motivirati na usvajanje znanja i vještina o korištenju otpadnih materijala za stvaranje novih vrijednosti. Djeca u dječjem vrtiću su pokazala interes za renoviranjem stare dječje kuhinje, što se pokazalo prilikom da u projektu renoviranja, postanu svjesni vlastite odgovornosti za eko-sustav i recikliranje. Uloga odgojiteljice bila je, u skladu sa suvremenim pedagoškim metodama, dobro organizirati odgojno-obrazovni proces kojim će stvoriti pozitivno okruženje za ostvarivanje dobrobiti djece: prepoznati dječju samoinicijativnost, diskretno potaknuti razmjenu mišljenja i dogovaranje unutar grupe, samoorganiziranje djece u procesu nastanka i razvoja projekta. Osigurati sve načine potpore njihovom neovisnom istraživanju, propitivanju pa čak i traženju pomoći odraslih te ih usmjeriti na aktivnosti i načine izvođenja radova pronalaženjem najboljeg rješenja, a zatim potaknuti na samostalnu evaluaciju. Poticanje uvažavanja različitih mišljenja i dogovora unutar odgojne skupine kod djece je rezultiralo tolerantnim ponašanjem jednih prema drugima. Potičući otvorenost za suradnju i međusobno pomaganje rezultiralo je poštovanjem različitosti, a zauzimanjem za vlastite stavove rezultiralo je samopoštovanjem. Istraživačke, likovne, govorno-jezične, matematičke i životno praktične aktivnosti pridonijele su postizanju sveobuhvatnoga razvoja djeteta sudjelovanjem u raznim igrama i aktivnostima. Ovakav pristup osigurao je multidimenzionalni proces kojim je postignuta izuzetno visoka stopa motivacije i koherentnosti grupe iz koje su proizašle mnogobrojne dobrobiti za djecu. Renoviranjem kuhinje sačuvali su jedno stablo i tako i sami postali zaštitnici eko-sustava, usvojili su znanja o očuvanju okoliša na svima dostupan i razumljiv način povezivanjem pojmova sa situacijama iz svakodnevnog života. Najvažnije što smo postigli je samopouzdanje djeteta i spremnost na donošenje odluka i aktivnosti koje će mu biti potrebne za cijeli život. Kako bi djeci stvorili čvrste temelje i odgojitelji trebaju biti u stalnom procesu jačanja profesionalnog identiteta tijekom cjeloživotnog učenja.

Ključne riječi: djeca rane i predškolske dobi, očuvanje eko-sustava, recikliranje

You Possess Skillful Hands

Katarina Dodig

DV Izvor, Solin

Abstract

The aim of this project is to develop ecologically responsible children who are aware of their active role in environmental protection and motivated to acquire the knowledge and skills to use waste materials to create new values. Children in the kindergarten expressed interest in renovating an old toy kitchen, which turned out to be an ideal opportunity for them, throughout the renovation process, to become aware of their responsibility for the ecosystem and for recycling. The role of the educator, in line with contemporary pedagogical methods, was to organize the educational process in a way that creates a positive environment for promoting children's well-being: recognizing children's self-initiative, discreetly encouraging the exchange of ideas and group decision-making, and supporting children's self-organization during the creation and development of the project. The educator ensured support for the children's independent research, questioning, and even asking adults for help, while guiding them toward effective activities and solutions, and ultimately encouraging self-evaluation. Fostering respect for different opinions and collaborative decision-making within the groups led to tolerant behaviour among the children. Encouraging openness to cooperation and mutual assistance promoted respect for diversity, while standing up for one's own views contributed to the development of self-respect. Research, art, language, mathematics, and practical life activities contributed to the overall development of the children through participation in various games and experiences. This approach supported a multidimensional process that achieved a remarkably high level of motivation and group cohesion, resulting in many benefits for the children. By renovating the kitchen, the children symbolically saved a tree, thus becoming real protectors of the ecosystem. They acquired environmental knowledge in an accessible and understandable way by linking concepts with everyday life situations. The most important achievement was the development of the child self-confidence and readiness to make decisions and take actions that will benefit them throughout life. To build strong foundations for children, educators themselves must be engaged in the continuous process of strengthening their professional identity through lifelong learning.

Keywords: early and preschool children, ecosystem preservation, recycling

Godina s *Bistrićima* - praksa i izazovi

Vlatka Kušec

DV Bjelovar, Bjelovar

Sažetak

Svako dijete ima pravo na odgoj i obrazovanje koje je u njegovom najboljem interesu, odnosno omogućuje mu puni razvoj potencijala i ispunjava njegove potrebe. Takav pristup zahtijeva stimulativno okruženje, poticanje jakih strana djece i pružanje podrške u područjima koja djeca trebaju razviti. Djeca koja pokazuju iznadprosječne sposobnosti i potencijale u odnosu na svoje vršnjake zahtijevaju drugačiji pristup te dodatne poticaje i sadržaje koji odgovaraju njihovim specifičnim potrebama. Program za potencijalno darovitu djecu Dječjeg vrtića Bjelovar usmjeren je na razvoj viših kognitivnih funkcija, kreativnosti, znanstvenog i logičkog mišljenja te socijalnih i emocionalnih vještina. Uloga odgojitelja je ponuditi darovitoj djeci različite aktivnosti koje angažiraju sve njihove intelektualne sposobnosti i vještine te zadovoljavaju njihove specifične interese. Pri tome je podjednako važno usmjeriti pozornost na sam proces učenja kao i na ostvarivanje ishoda. Djeca s iznadprosječnim intelektualnim potencijalom, a koja istovremeno imaju i neku razvojnu teškoću, zahtijevaju drugačiji odgojno-obrazovni pristup. Ona predstavljaju izazov, a time i potrebu za dodatnim kompetencijama odgojitelja. Ovom prezentacijom prikazat će se neke od aktivnosti provedenih u sklopu radionica za potencijalno darovitu djecu Dječjeg vrtića Bjelovar. Djeci koja su identificirana kao bistra, potencijalno darovita, darovita ili dvostruko posebna (uz darovitost imaju i razvojnu teškoću) ponuđeni su sadržaji kojima je cilj bio zadovoljiti potrebu za druženjem s vršnjacima po intelektualnoj dobi, poticati njihove specifične sposobnosti i interese te ih osnažiti na području emocionalnog i socijalnog razvoja. To su aktivnosti poput: osmišljavanja i izrade svijetleće čestitke, suradnje na osmišljavanju scenarija i snimanju filma pomoću stop animacije (eng. stop motion) ili korištenje predmeta na nesvakidašnje načine.

Ključne riječi: darovito dijete, kompetencije odgojitelja, potencijal, socio-emocionalni razvoj

A year with the Bright minds – Practice and challenges

Vlatka Kušec

DV Bjelovar, Bjelovar

Abstract

Every child has the right to an education that is in their best interests, which means that it enables them to develop their full potential and meets their needs. Such an approach requires a stimulating environment, encouraging the development of strong areas and providing support in areas of lower performance. Children whose abilities and potential deviate from the usual developmental status of their age and stand out as better and more successful require a different approach and additional incentives and content that meet their specific needs. The program for potentially gifted children of DV Bjelovar is aimed at developing higher cognitive functions, creativity, scientific and logical thinking, and social and emotional skills. The task of the educator is to offer the gifted child various activities that engage all of his intellectual abilities and skills and satisfy his specific interests. In doing so, it is equally important to focus attention on the learning process itself as well as on accomplishing specific objectives. Children with above-average intellectual potential, who at the same time have some developmental difficulties, require a different educational approach. They represent a challenge, and thus the need for the educator to develop additional competencies. This presentation will show some of the activities carried out as part of the workshops for potentially gifted children at DV Bjelovar. Children who were identified as bright, potentially gifted, gifted or twice-exceptional (2e) (children who are both gifted and have a learning disability or other developmental challenges) were offered activities aimed at satisfying the need for socializing with peers of their intellectual age, encouraging their specific abilities and interests, and strengthening them in the area of emotional and social development. These activities include: designing and making a luminous greeting card, collaborating on creating a script and making a film using stop motion animation or using objects in unusual ways.

Keywords: gifted child, educator competencies, potential, socio-emotional development

Suvremene strategije učenja u poticanju razvoja istraživačke aktivnosti djece vrtićke dobi

Biljana Treskanica i Ksenija Kirinčić

DV Zvončić, Ozalj

Sažetak

Tematiziranje suvremenih strategija učenja u poticanju razvoja istraživačkih aktivnosti djece vrtićke dobi temelj je izlaganja. Istraživačke aktivnosti pritom daju širinu i pokrivaju raspon od istraživanja zvuka, pokreta, vode, materijala, boja, simboličke igre, istraživanja dosega vlastite imaginacije i empatije pripovijedanjem priča, istraživačkog učenja na otvorenom, STEAM aktivnosti te procesa usvajanja materinjeg i stranog jezika. Bogatstvo i kvaliteta aktivnosti daju predispozicije za optimalan spoznajni razvoj djeteta, senzibilizaciju djece za svijet oko sebe i regulaciju vlastitog ponašanja istraživanjem tuđih i vlastitih granica te usvajanjem društvenih normi, kao i razumijevanje činjenice da se ljudi razlikuju, ali da su jednakovrijedni. Posebno zahvalna u radu s djecom se pokazala integrirana strategija suradničkog učenja, učenja tijekom igre, učenja uz pomoć digitalnih tehnologija i projektnog učenja. Za potrebe projektnih aktivnosti organizirana su tri projektna kutka; Polarni, Francuski i Kutak Slave Raškaj. Različitim vrstama istraživačkih aktivnosti djecu se poticalo na povezivanje naoko odvojenih i dalekih sadržaja te ovladavanje specifičnim setom vještina. Djeca su u središtu odgojno-obrazovnog procesa i od njih sve polazi: svoje potrebe, strahove, nade i želje u ovom globalno turbulentnom vremenu, koje ne zaobilazi niti dječju svakodnevicu, ona su izrazila i oblikovala vlastitom slikovnicom *Priča o ljubavi* (fr. *Une histoire d'amour*). Istražujući svijet, život i opus Slave Raškaj, djeca su se upoznavala i s francuskim slikarima impresionistima, povezujući francusku i hrvatsku kulturu te spoznajući važnost očuvanja prirode i zaštite okoliša. U tom kontekstu iskazali su se kreativnim likovnim ostvarenjima na natječaju Frankofonije u Hrvatskoj 2025.

Ključne riječi: nove paradigme učenja i poučavanja, primjeri dobre prakse, reflektivni praktičar, spoznajni razvoj djeteta predškolske dobi, višejezičnost

Contemporary Learning Strategies in Fostering Exploratory Activities in Kindergarten-Aged Children

Biljana Treskanica i Ksenija Kirinčić

DV Zvončić, Ozalj

Abstract

At the core of this presentation is the thematic exploration of contemporary learning strategies involved in the development of kindergarten children's exploratory activities. The exploratory activities cover a broad range of areas, including sound, movement, water, materials, colours, symbolic play, and the exploration of one's own imagination and empathy through storytelling. It also includes outdoor exploration, STEAM activities, and the processes of both mother-tongue and foreign language acquisition. The wealth and quality of these activities provide predispositions for optimal cognitive development, raising children's awareness of the world around them. They also promote self-regulation by encouraging children to explore boundaries and acquire social norms, all while recognizing the fact that although we may not be the same, we are all of equal worth. The integrated strategy of collaborative learning, learning through play, learning with digital technologies, and project-based learning has proven particularly rewarding when working with children. As part of the project-based learning activities, three learning corners have been created: Polar, French, and Slava Raškaj's. Through a variety of exploratory activities, we have motivated children to connect seemingly unrelated topics and master a specific set of skills. At the centre of this educational process are the children, who are the starting point of our practice. These children have created a picture book called *A Story of Love* (Fr. *Une histoire d'amour*), where they express their feelings, fears, hopes, and wishes in response to the globally turbulent times we are living through—times that even affect their everyday lives. Through exploring the world, life, and work of Slava Raškaj, the children were introduced to French Impressionist painters, linking Croatian and French culture. They also learned about the importance of nature conservation and environmental protection. With their creative visual works, they successfully participated in the Francophonie in Croatia 2025 competition.

Keywords: cognitive development of a preschool-aged child, good practice examples, multilingualism, new paradigms of learning and teaching, reflective practitioner

Upotreba osjetila u igri - senzomotoričke radionice

Marija Dekanić Duvandžija i Luna Berendika

DV Sisak Novi, Sisak

Sažetak

Senzomotoričke aktivnosti odnose se na skup aktivnosti u kojima djeca spontano istražuju svijet oko sebe koristeći sva svoja osjetila: vid, sluh, njuh, okus, dodir, proprioceptivno osjetilo, vestibularno osjetilo i interoceptiju. Prvih sedam godina djetetova života naziva se razdobljem senzomotoričkog razvoja, a upravo je to razdoblje najintenzivnijeg neurološkog razvoja. Kako bi se osjetila organizirala i senzorna integracija oblikovala u jedinstvenu cjelinu, važno je poticati senzomotorički razvoj djeteta u strukturiranoj i spontanoj igri. Poticanjem senzomotoričkih aktivnosti dijete stječe uvjete za bolje funkcioniranje u svakodnevnom životnim aktivnostima. U Dječjem vrtiću Sisak Novi uključeno je približno 80 djece s teškoćama u području motorike i senzorne integracije. Zbog povećanog broja djece s ovim teškoćama uočena je potreba za pružanjem dodatne podrške u vrtićkom okružju. Cilj senzomotoričkih radionica je pružiti djeci s razvojnim odstupanjima dodatnu podršku tijekom strukturiranih senzomotoričkih aktivnosti. Osim toga, radionice su usmjerene i na ublažavanje teškoća u senzomotoričkom razvoju, povećavanje adaptivnih kapaciteta djece u svakodnevnom životu te osnaživanje roditelja praktičnim savjetima i prijedlozima za svakodnevnu primjenu. Pilot projekt *Senzomotoričke radionice „Osjetilima kroz igru“* održavale su se u Dječjem vrtiću Sisak Novi, objekt Sunce tijekom pedagoške godine 2024./2025. godine. Radionice su bile namijenjene svoj djeci s područja grada te su bile besplatne. Ukupno je provedeno 68 sati radionica, u koje je bilo uključeno 82 djece. Roditelji su nakon završetka radionica ispunili anonimnu anketu o provedenim aktivnostima. Prosječna ocjena zadovoljstva roditelja senzomotoričkim radionicama iznosila je 4,90, a zadovoljstvo voditeljima ocijenjeno je prosječnom ocjenom 4,96.

Ključne riječi: igra, osjetila, radionice, senzomotorika

Sensory Engagement in Play - Sensorimotor Workshops

Marija Dekanić Duvandžija i Luna Berendika

DV Sisak Novi, Sisak

Abstract

Sensorimotor activities refer to a set of activities in which children spontaneously explore the world around them using all their senses: sight, hearing, smell, taste, touch, proprioception, the vestibular sense and interoception. The first seven years of a child's life relate to the period of sensorimotor development, which is also the time of the most intensive neurological development. In order for the senses to become organized and for sensory integration to develop into a cohesive whole, it is important to encourage a child's sensorimotor development through structured and spontaneous play. By encouraging sensorimotor activities, the child develops the foundations for better functioning in everyday life activities. Approximately 80 children with difficulties in the areas of motor skills and sensory integration are enrolled at the Kindergarten Sisak Novi. Due to the increasing number of children with these difficulties, a need for providing additional support within the kindergarten environment has been recognized. The goal of the sensorimotor workshops is to offer children with developmental delay additional support during structured sensorimotor activities. These workshops are designed to reduce difficulties in sensorimotor development, increase children's adaptive capacities in everyday life, and empower parents through practical advice and suggestions for everyday use. The pilot project Sensorimotor Workshops "Senses through play" held at the Kindergarten Sisak Novi, Sunce facility, during the 2024/2025 school year. The workshops were meant for all children from the local area and were free of charge. A total of 68 hours of workshops were conducted, involving 82 children. After the workshops ended, parents completed an anonymous survey about the activities carried out. The average parental satisfaction rating for the sensorimotor workshops was 4.90, while satisfaction with the facilitators received an average rating of 4.96.

Keywords: play, senses, workshops, sensorimotor

Skupina Stonoge u suradnji s prirodom

Monika Kostanjevac i Nikolina Marđetko

DV Malešnica, Zagreb

Sažetak

Dječji vrtić *Malešnica* ima status eko vrtića od 2012. godine s ciljem razvijanja ekološke svijesti kod djece i svih zaposlenika Vrtića. U vrtiću djeluje interesna skupina odgojitelja – *vrtlari*, koja svoja životno-praktična i teoretska znanja prenose djeci u vrtu. U većim urbanim sredinama djeca su često zakinuta za iskustva koja se stječu u neposrednom kontaktu s prirodom stoga se inicirala aktivnost pokretanja projekta – *Naš vrt*. Izazovi u pokretanju projekta *Naš vrt* bili su: nabavka sigurnog i primjerenog alata za radove u vrtu, kao i priprema tla za sadnju. Kompetencije i predznanje odgojitelja bili su od ključne važnosti kako bi projekt i zaživio u Vrtiću. Odgojitelji posjeduju znanje o vrstama i karakteristikama vrtnog bilja, postupcima pripreme tla za podizanje vrtlarskih kultura, prepoznaju i primjenjuju mjere zaštite od bolesti, štetnika i korova vrtlarskih kultura te su kompetentni za izvođenje poslova sadnje i ubiranja bilja, održavanje sadnica, korištenje alata i sredstava na siguran i ispravan način. Ciljevi i dobrobiti projekta za djecu uključuju: usvajanje znanja o biljkama i životinjama te učenje odgovornosti brigom o zasađenim biljkama, zajedništvom i suradnjom. Projektnim aktivnostima djeca su se upoznala s procesom pripreme tla za sadnju, s alatom potrebnim u vrtu, sadnjom povrća, cvijeća i bobičastog voća, važnosti kompostiranja i biootpada. Djeca su brigom o posađenim biljkama i zaštiti biljaka od nametnika i bolesti razvila svijest o važnosti suživota s prirodom. Najzanimljiviji dio svakako je bilo ubiranje i konzumiranje plodova iz vrta.

Ključne riječi: biljke, odgovornost, suživot, vrt

The Centipede Group Working Together with Nature

Monika Kostanjevac i Nikolina Marđetko

DV Malešnica, Zagreb

Abstract

Since 2012, the *Malešnica* Kindergarten has held the status of an eco-kindergarten, with the primary aim of fostering ecological awareness among children as well as all employees. Within the kindergarten, a dedicated group of educators with a special interest in gardening – referred to as the *Gardener Educators Group* – actively transfers both practical and theoretical knowledge to the children through hands-on activities conducted in the garden. In larger urban environments, children are often deprived of direct experiences with nature. To address this, the initiative to launch the project entitled "Our Garden" was undertaken. The initial challenges in implementing the "Our Garden" project included the procurement of safe and age-appropriate gardening tools, as well as the preparation of soil suitable for planting. The knowledge and competencies of the educators played a pivotal role in ensuring the successful integration of the project into the kindergarten's educational framework. The educators possess expertise in identifying plant species and their characteristics, preparing soil for cultivation, recognizing and applying appropriate plant protection measures against diseases, pests, and weeds, as well as conducting planting and harvesting activities. Furthermore, they are trained to maintain seedlings and operate tools and equipment in a safe and proper manner. The project's goals and benefits for children include: acquiring knowledge about plants and animals, learning responsibility through the care of cultivated plants, and developing a sense of community and cooperation. Through the project's activities, children were introduced to the process of soil preparation, the use of gardening tools, the planting of vegetables, flowers, and berries, as well as the significance of composting and managing organic waste. By caring for the plants and learning to protect them from pests and diseases, children developed a heightened awareness of the importance of harmonious coexistence with nature. Undoubtedly, the most engaging and rewarding aspect for the children was harvesting and tasting the fruits of their labor from the garden.

Keywords: plants, responsibility, coexistence, garden

Društvenim igrama do cjelovitog razvoja djeteta predškolske dobi

Ivana Vičić

DV Tatjane Marinić, Zagreb

Sažetak

Igra je način dječjeg prirodnog učenja, a društvene igre su, osim izvora zabave i prilika za rano učenje znanja i vještina. Društvene igre pružaju mnoge dobrobiti u aspektu dječjeg razvoja i odrastanja. Također su i kvalitetna alternativa provođenja vremena ispred ekrana. Igrajući društvene igre s djecom odgojitelj utječe na razvoj socio-emocionalne veze s djecom, ali i razvija osjećaj zajedništva i povezanosti djece međusobno. Osim što pozitivno utječu na govorno-jezični razvoj i na razvoj socijalnih vještina, društvene igre su prilika za učenje o emocijama. Igrajući društvene igre dijete uči rješavati probleme i savladava kritičko i strateško razmišljanje. Zbog malih dijelova koji su sastavni dio igara, dijete razvija finu motoriku prstiju i okulomotornu koordinaciju. Mnoge igre potiču razvoj matematičkih pojmova i predčitalačkih vještina. Predškolsko dijete najbolje uči čineći i to u onim aktivnostima i odgojno-obrazovnim situacijama za koje je izvorno zainteresirano pa su zato sve društvene igre povezano s aktualnim temama. Svrha ovog rada je prikaz odgojno-obrazovnog rada s djecom od 4 do 7 godina, tj. predstavljanje različitih društvenih igara koje odgojitelj može sam izraditi upotrebljavajući predmete iz okoline. Prikazane aktivnosti imaju za cilj utjecaj na cjelokupni razvoj djece s naglaskom na osnaživanje djeteta kao socijalnog bića u suvremenom dobu. Prikazan je i pozitivan primjer roditeljskih sastanaka na kojima roditelji izrađuju društvene igre i tako dobivaju ideje za kvalitetno provođenje vremena sa svojom djecom.

Ključne riječi: igre s pravilima, kreativne igre, kvalitetno vrijeme s djecom

Social games for the holistic development of preschool children

Ivana Vičić

DV Tatjane Marinić, Zagreb

Abstract

Play is a way for children to naturally learn and board games are, in addition to being a source of entertainment, an opportunity for early learning of knowledge and skills. Board games provide many benefits in terms of children's development and growing up. They are also a quality alternative to spending time in front of a screen. By playing board games with children, the educator influences the development of socio-emotional connections with children, but also develops a sense of community and connection between children. In addition to having a positive effect on speech-language development and the development of social skills, board games are an opportunity to learn about emotions. By playing board games, a child learns to solve problems and master critical and strategic thinking. Due to the small parts that are an integral part of the games, the child develops fine motor skills of the fingers and oculomotor coordination. Many games encourage the development of mathematical concepts and pre-reading skills. A preschool child learns best by doing, and this is also in those activities and educational situations in which he is originally interested, which is why all board games are connected to current topics. The purpose of this paper is to present educational work with children aged 4 to 7, i.e. to present various social games that the educator can create themselves using objects from the environment. The activities presented aim to influence the overall development of children with an emphasis on empowering the child as a social being in the modern era. A positive example of parent-teacher meetings is also presented, where parents create social games and get ideas for spending quality time with their children.

Keywords: creative games, games with rules, quality time with children

Projekt *Afrika*: Putovanje u srce kontinenta na Montessori način

Stela Martinović, Snježana Rakoš i Biserka Bunčić

DV Cvrčak, Zagreb

Sažetak

Projekt *Afrika* započeo je humanitarnom akcijom prikupljanja potrepština za školu na Zanzibaru, a potom je prerastao u duboko edukativno putovanje s ciljem upoznavanja djece s afričkom kulturom i prirodom. Projekt je osmišljen na temelju Montessori pedagogije, s naglaskom na multisenzorno i interaktivno učenje. Tijekom projekta djeca su imala priliku istraživati afrička staništa, životinje i biljke te kušati egzotično voće i začine. Praktične aktivnosti uključivale su pisanje hijeroglifa, učenje arapskih riječi i pjevanje pjesme *Hakuna Matata*. Djeca su izrađivala i svirala afričke instrumente, tkala tkanine s afričkim motivima te izrađivala maske i nakit. Kroz manipulaciju plodovima baobaba i zrnima kave učila su brojanje i računanje. Poseban naglasak stavljen je na humanitarni aspekt i solidarnost, što je dodatno pojačano projekcijama videa s putovanja i posjete školi na Zanzibaru. Za uspješnu provedbu projekta odgojitelji su trebali posjedovati interkulturalno razumijevanje, empatiju i sposobnost integriranja različitih područja učenja u smislenu cjelinu. Kreativnost, prilagodljivost interesima djece i primjena Montessori principa bili su ključni. Jedan od najvećih izazova bio je predstaviti Afriku u njezinoj raznolikosti, izbjegavajući stereotipe te gradeći mostove prema dalekim kulturama. S obzirom na početni veliki interes djece, bilo je potrebno brzo nabaviti potrebne materijale i isplanirati aktivnosti. Projekt je zahtijevao i značajne organizacijske vještine te koordinaciju s roditeljima i širom zajednicom. Projekt je uspješno povezao učenje o globalnoj svijesti i solidarnosti s praktičnim, interaktivnim aktivnostima, omogućujući djeci bogato i autentično iskustvo.

Ključne riječi: humanitarna akcija, holistički pristup, interkulturalnost, izazovi

Project *Africa*: A Journey into the Heart of the Continent the Montessori Way

Stela Martinović, Snježana Rakoš i Biserka Bunčić

DV Cvrčak, Zagreb

Abstract

The *Africa* project began with a humanitarian effort to collect supplies for a school in Zanzibar, which evolved into a deeply educational journey with the goal of introducing children to African culture and nature. The project was designed based on Montessori pedagogy, with an emphasis on multisensory and interactive learning. During the project, children had the opportunity to explore African habitats, animals, and plants, as well as taste exotic fruits and spices. Practical activities included writing hieroglyphs, learning Arabic words, and singing the song *Hakuna Matata*. The children also made and played African instruments, wove fabrics with African motifs, and created masks and jewelry. By manipulating baobab fruits and coffee beans, they learned to count and perform calculations. Special emphasis was placed on the humanitarian aspect and solidarity, which was further reinforced by screening videos from the trip, and the visit to the school in Zanzibar. For the successful implementation of the project, educators needed strong sense of intercultural understanding, empathy, and the ability to integrate different areas of learning into a meaningful whole. Creativity, adaptability to children's interests, and the application of Montessori principles were key. One of the biggest challenges was to present Africa in all its diversity, while avoiding stereotypes and building bridges to distant cultures. Given the children's initial great interest, it was necessary to quickly gather the required materials and plan activities. The project also required significant organizational skills and coordination with parents and the wider community. The project successfully linked learning about global awareness and solidarity with practical, interactive activities, providing children with a rich and authentic experience.

Keywords: humanitarian action, holistic approach, interculturalism, challenges

Urbani vrtovi u zatvorenom prostoru

Jasna Arko i Sandra Helbet Kocijan

DV Siget, Zagreb

Sažetak

Život u urbanoj sredini Novog Zagreba bez mogućnosti izgradnje zelene površine potaknuo je ideju o projektu. Osmišljavajući aktivnosti koje uz sadnju u tegle omogućiti puno više poput uzgoja prirodnog, zdravog i nešpricanog povrća. U razgovoru s djecom o tome što je biljci potrebno za rast, zaključeno je da joj je potrebna zemlja, sunce i voda, a to su uvjeti koje možemo zadovoljiti u stanu. Stanovi u neboderu ima jednu veliku staklenu površinu koja će biljci omogućiti dovoljnu količinu svjetlosti, mi ćemo joj omogućiti zemlju i potrebnu količinu vlage. Potaknuta je rasprava kako nastaje zemlja te je li ju moguće samostalno napraviti. U naš sobni komposter stavili smo malo organske tvari i raspodijelili u tri odjeljka uz veliku količinu zemlje. Nakon dva mjeseca primijetili smo da je kompostna masa potpuno nestala i ostala je samo zemlja, koju smo iskoristili za dohranu vanjskog bilja na dvorištu. Sadnju smo započeli sa začinskim biljem zato što je ono vrlo jednostavno za uzgoj i okusom je djeci poznato. Uzgoj začinskog bilja omogućio je djeci da svim osjetilima dožive biljku. Djeca su biljke mogla promatrati, dodirivati i mirisati. Od začinskog bilja posadili smo peršin, mentu, vlasac, kadulju, ružmarin i korijander. Nakon uspješnog uzgoja začinskog bilja odlučili smo se za sadnju povrtnog bilja poput kelja, zelene salate, salate hrastov list, patlidžana, brokule i rajčice. Djeca su kontinuirano brinula o biljkama, zalijevala ih, špricala i orezivala suhe listove. Vlastitim uzgojem hrane djeca, stječu znanja koja pridonose stvaranju određenih uzročno-posljedičnih veza. Praćenjem rasta biljke iz malog sjemena u zrelu biljku, djeca mogu svjedočiti bogatstvu prirode na djelu. Na ovaj način djeca se uče strpljivosti, mudrosti, samoodrživosti i vrijednostima prirode.

Ključne riječi: ekologija, kompostiranje, sadnja, urbani vrtovi, začinsko bilje

Indoor Urban Gardens

Jasna Arko i Sandra Helbet Kocijan

DV Siget, Zagreb

Abstract

Living in the urban environment of Novi Zagreb without the possibility of creating green space was inspired the idea for our project. By planning gardening activities that, in addition to planting in pots, would allow for much more, such as growing natural, healthy and unsprayed vegetables. In a conversation with the children about what does a plant needs to grow, it was concluded that it needs soil, sun and water, which all are conditions that we already have in an apartment. Apartments in a skyscraper have a large glass surface that will provide the plant with a sufficient amount of light, while will provide it with soil and the necessary amount of moisture. A discussion was sparked about how soil is created and whether it is possible to make it ourselves. We've put some organic substances in our indoor composter and distributed it into three compartments, along with a large amount of soil. After two months, we noticed that the compost mass had completely disappeared and only soil remained, which we used to feed outdoor plants in the yard. We started the process planting with herbs because they are very easy to grow and the taste is familiar to children. Growing herbs allowed children to experience the plant with all their senses. The children were able to observe, touch and smell the plants. We have planted parsley, mint, chives, sage, rosemary and coriander as herbs. After successfully growing the herbs, we decided to plant vegetables such as kale, lettuce, oak leaf lettuce, eggplant, broccoli and tomatoes. The children continuously took care of the plants, watering them, spraying them and pruning dry leaves. By growing their own food, children gain knowledge that contributes to the creation of certain cause-and-effect relationships. By following the growth of a plant from a small seed to a mature plant, children can witness the wonder of nature from their own experience. In this way, children learn patience, wisdom, self-sustainability and the values of nature.

Keywords: ecology, composting, planting, urban gardens, herbs

Robotika u RPOO – iskustva Dječjeg vrtića Siget

Nikolina Humić, Nikolina Kantolić i Sonja Srebačić

DV Siget, Zagreb

Sažetak

U Dječjem vrtiću Siget robotikom se započelo baviti 2016. godine nakon provedene edukacije djelatnika. Edukaciju je vodio prof. Ivica Kolarić. Početne aktivnosti uključivale su sastavljanje robota te upoznavanje s programom i osnovnim elementima robotike. Počeci su se odnosili na upravljanje robotima putem daljinskog upravljača, dok je sljedeći korak bio usvajanje vještina programiranja s ciljem pokretanja robota. Nakon edukacije djelatnika, proveden je ciklus od 8 radionica s djecom u odgojnoj skupini *Iskrice* s cjelodnevnom programom za potencijalno darovitu djecu. Ovladavanjem novim vještinama, stekli su se preduvjeti za prvo u nizu sudjelovanju na državnom RoboCup natjecanju održanom 2018. godine u Zagrebu. Nakon brojnih uspjeha na natjecanjima, ove godine, prvi puta u povijesti, dječji vrtić iz Hrvatske, Dječji vrtić Siget, nastupao je na RoboCup Junior u Italiji. Na natjecanju u kategoriji OnStage FirstStep, ekipa dječjeg vrtića Siget bila je najmlađa ekipa i unatoč tome osvojila europsko zlato. Ove godine je naš vrtić sudjelovao prvi puta u *First lego league*. To je međunarodno natjecanje iz robotike za djecu i mlade od 4 do 16 godina. Iako u Hrvatskoj trenutno ne postoji kategorija za djecu od 4-6 godina, naša djeca su sudjelovala u kategoriji za djecu od 6-9 godina. Odgojitelji i pedagoginja su prošli edukaciju koja se održala na FER-u u organizaciji Hrvatskog robotičkog saveza. Temeljem usvojenih znanja, uspješno su mentorirali tim djece koji su svoj projekt uspješno prezentirali na smotri Lego lige. Učeći robotiku djeca istražuju, obogaćuju svoja saznanja, razvijaju kreativnost, digitalne kompetencije, međusobno surađuju, jačaju svoje samopouzdanje, razvijaju pozitivnu sliku o sebi, pripremaju se za budućnost, ali najvažnije od svega oni se igraju i u tome zaista uživaju. Cilj je podijeliti znanja i iskustva s kolegama iz drugih vrtića kako bi se robotika omogućila što većem broju djece predškolske dobi.

Ključne riječi: kreativnost, digitalne kompetencije, programiranje

Robotics in early and preschool education– experiences of Kindergarten Siget

Nikolina Humić, Nikolina Kantolić i Sonja Srebačić

DV Siget, Zagreb

Abstract

Kindergarten Siget started working with robotics in 2016 after the staff training. The training was led by professor Ivica Kolarić. Initial activities included assembling robots and getting to know the program and basic elements of robotics. The first assignments were related to controlling robots with a remote control, while the next step was to acquire programming skills with the aim of moving the robot. After the staff training, a cycle of 8 workshops was conducted with children in children class Iskrice, educational group with a full-day program for potentially gifted children. By mastering new skills, the preconditions were acquired for the first in a series of participations in the national RoboCup competition held in 2018 in Zagreb. After numerous successes in competitions, this year, for the first time in history, a kindergarten from Croatia, Kindergarten Siget, participated in RoboCup Junior in Italy. In the OnStage FirstStep category competition, the Kindergarten Siget team won European gold. This year, our kindergarten participated for the first time in the *First lego league*. This is an international robotics competition for children and young people aged 4 to 16. Although there is currently no category for the ages 4-6 in Croatia, our children have participated in the category for children aged 6-9. The teachers and pedagogue attended training that was held at the Faculty of Engineering and Technology, organized by the Croatian Robotics Association. Based on the acquired knowledge, they mentored a team of children who successfully presented their project at the Lego League festival. By learning robotics, children explore, deepen their knowledge, develop creativity, digital competition, cooperate with each other, strengthen their self-confidence, develop a positive self-image, prepare for the future, but most importantly, they play and really enjoy it. The goal is to share knowledge and experiences with colleagues from other kindergartens with a goal to make robotics available to as many preschool children as possible.

Keywords: creativity, digital competition, programming

Radionice s roditeljima – alat za jačanje suradnje roditelja i vrtića

Marija Johović i Ana Kovačević

DV Radost, Novska

Sažetak

Projekt *Radionice s roditeljima* u Dječjem vrtiću Radost u Novskoj započeo je početkom pedagoške godine 2024/2025. Projekt je osmišljen s ciljem jačanja suradnje između roditelja i odgojitelja te pružanja podrške u procesu roditeljstva i odgoju djece. Pozvani su svi roditelji na razini dječjeg vrtića da se uključe u projekt, a pritom su organizirane skupine polaznika. Radionice za roditelje održavale su se jednom mjesečno, a teme su bile odabrane u skladu s interesima i potrebama roditelja, s ciljem pružanja podrške u suočavanju s izazovima roditeljstva. Dodatni ciljevi projekta uključivali su kvalitetnije povezivanje roditelja s vrtićem, edukaciju o razvojnim fazama djece, odgojnim pristupima i metodama, zdravlju te emocionalnom i socijalnom razvoju djece. Također, projekt je imao za cilj osnažiti roditeljske vještine. Svaka radionica roditeljima je pružila priliku da se prepoznaju u određenim situacijama, da vrednuju svoje dosadašnje roditeljske postupke i unaprijede svoje vještine. Roditelji su na radionicama otvoreno razmjenjivali iskustva i tako uvidjeli da nisu sami u odgoju djece. Primjenjujući nova znanja stečena na radionicama, roditelji jačaju odnos s djetetom, grade zdravu povezanost i međusobno povjerenje. Na pojedinim radionicama sudjelovala su i djeca, što je roditeljima omogućilo primjenu naučenog u konkretnim situacijama. Iako odaziv roditelja u ovoj pedagoškoj godini nije bio velik, majke su izrazile interes za nastavak radionica u sljedećoj pedagoškoj godini te predložile uključivanje i očeva. Zajednička je želja svih sudionika da se poveća broj uključenih roditelja i da što više njih osvijesti važnost međusobne suradnje i zajedničkog truda u odgoju djece.

Ključne riječi: iskustvo, podrška, vještine, zajedništvo

Workshops with Parents – A Tool Strengthening Cooperation Between Parents and Kindergarten

Marija Johović i Ana Kovačević

DV Radost, Novska

Abstract

The Workshops with Parents project at Radost Kindergarten in Novska began at the start of the 2024/2025 educational year. The project was designed to strengthen cooperation between parents and educators, and to provide support in parenting and child-rearing. All parents across the kindergarten were invited to participate, and participant groups were organized. The workshops were held once a month, with topics selected based on the interests and needs of parents, aiming to offer guidance in overcoming the challenges of parenthood. Additional goals included enhancing the connection between parents and the kindergarten, educating parents about children's developmental stages, parenting approaches and methods, health, and emotional and social development. The project also aimed to empower parents by improving their parenting skills. Each workshop offered parents and opportunity to recognize themselves in certain situations, to reflect on their parenting practices, and to improve their skills. Parents openly shared their experiences during the sessions, realizing they are not alone in raising their children. By applying the new knowledge gained, they strengthened their relationship with their child, built healthy bonds, and developed mutual trust. Some workshops also included children, allowing parents to apply what they had learned in real- life situations. Although attendance during this shool year was modest, mothers expressed interest in continuing the workshops next year and suggested that fathers be included as well. All participants shared the desire to increase the number of involved parents and to raise awareness to the importance of mutual cooperation and shared efforts in raising children.

Keywords: experience, support, skills, togetherness

Slikovnica kao element u razvoju govorno – jezičnih kompetencija

Maja Mesar i Barbara Radaković
DV Županijski dječji vrtić Zvezdice, Sisak

Sažetak

Tema izlaganja *Slikovnica kao element u razvoju govorno – jezičnih kompetencija* usmjerena je na analizu i prikaz odgojno-obrazovnih praksi koje podupiru razvoj govora, jezika i izražavanja kod djece rane i predškolske dobi, konkretno u skupini djece u dobi tri do četiri godine. Nizom planiranih i ciljano osmišljenih aktivnosti poput Noć knjige, Čajanka s tetom Juliom, Višejezični kamišibaj, kao i izrada vlastitih slikovnica i slikopriča – nastojalo se poticati razvoj djetetova rječnika, razumijevanje sadržaja, izražavanje i aktivno slušanje, kao i koncentraciju u planiranju i izradi sadržaja. Aktivnosti su bile usmjerene na poticanje ljubavi prema knjizi, razvoj narativnih vještina, jezične kreativnosti i govorne interakcije na relaciji dijete – dijete te dijete – odrasla osoba /odgojitelji. Tijekom provedbe uočeni su brojni izazovi koji znatno utječu na govorno-jezični razvoj djece. Među njima se ističu sve prisutniji utjecaj stranih medijskih sadržaja, posebice crtanih filmova na stranom jeziku, siromašan rječnik, nepravilan izgovor glasova odnosno nepravilna artikulacija, nerazumljiv govor koji se može dekodirati jedino kontekstualno, a teže sadržajno. Također je uočena smanjena sposobnost koncentracije i razumijevanja verbalnih uputa. Djeca često pokazuju poteškoće u aktivnom slušanju tijekom čitanja slikovnica te teško prepričavaju sadržaj uz vizualne podražaje, dijalog djece u interakciji je kratak i samim tim ne potiče razvoj kompleksnije igre. Tijekom provođenja aktivnosti postignuta je veća homogenost skupine, produžen fokus u aktivnostima, te općenito bolju suradnju s djecom, te ćemo ih svakako nastaviti provoditi i promišljati na koje nove načine bismo mogli obogatiti naš rad.

Ključne riječi: ekrani, govor, koncentracija, razumijevanje, slikovnica

The Picture Book as an Element in the Development of Speaking and Linguistic Competencies

Maja Mesar i Barbara Radaković
DV Županijski dječji vrtić Zvezdice, Sisak

Abstract

The topic of the presentation, Picture Books as an Element in the Development of Speech and Language Competences, focuses on analyzing and showcasing educational practices that support the development of speech, language, and expression in early and preschool-aged children, specifically those between the ages of three and four. Through a series of planned and purposefully designed activities—Book Night, Tea Party with teta Julia, Multilingual Kamishibai, as well as the creation of our own picture books and picture stories—we aimed to foster the development of children's vocabulary, comprehension, expression, active listening, and concentration in both planning and content creation. These activities were designed to encourage a love of books, the development of narrative skills, linguistic creativity, and verbal interaction between children, as well as between children and educators. During implementation, numerous challenges were observed that significantly affect children's speech and language development. Among the most prominent were: the increasing influence of foreign media content (particularly cartoons in foreign languages), limited vocabulary, incorrect sound pronunciation or articulation, speech that is incomprehensible and can only be understood through context (making content harder to grasp), and a reduced ability to concentrate and follow verbal instructions.

Children often struggle with active listening during picture book reading and have difficulty retelling stories even with visual prompts. Their dialogues during peer interactions tend to be brief, which hinders the development of more complex forms of play. Through the activities we implemented, we succeeded in achieving greater group cohesion, longer attention spans during activities, and overall better cooperation with the children. We certainly plan to continue using these approaches and are already considering new ways to enrich and enhance our educational practice.

Keywords: screen, speaking, concentration, understanding, picture book

Snaga igre u praksi: 50 godina vrtića

Dijana Kadliček

DV Radost, Novska

Sažetak

Gledano iz različitih perspektiva igra je važna za učenje jer je u igri dijete motivirano aktivnošću i stoga najviše uči. Uz naglašeno usvajanje i proširivanje novih znanja i vještina, najvažnija karakteristika igre je usmjerenost na djetetovo osjećaj uživanja u igri. Polazeći od te značajke igre, kompetentni odgojitelji prilagođavaju svoje aktivnosti temeljem uvažavanja postojećih činjenica. Igra stvara bliskost, donosi sreću i zadovoljstvo te potiče razvoj djetetovih sposobnosti. Ovim radom želi se prikazati projekt *Igramo se 50 godina* proveden u Dječjem vrtiću Radost Novska povodom 50 godina od osnivanja vrtića. Prva etapa odnosila se na izradu 50 didaktičkih sredstava za naših 50 godina vrtića. Druga etapa obuhvaćala je pakiranje sredstava u didaktičke kutije, dok je treća bila u suradnji s djecom, posjete *čekaonicama* tj. prostorima gdje borave djeca i prikaz didaktičkih materijala, te poklanjanje didaktičkih kutija. Cilj je bio omogućiti djeci igru dok borave u čekaonicama različitih ustanova. Zajedničkom igrom želimo osvijestiti kako je igra sastavni dio dječjeg života i predstavlja najprirodniju i vrlo značajnu aktivnost djeteta. Provedba i organizacija ovakvih aktivnosti zahtijevala je od odgojitelja specifična znanja i kompetencije. Odgojitelji su istražujući povijest razvoja vrtića unazad 50 godina dobivala nova znanja koja su primjenjivala u osmišljavanju aktivnosti.

Ključne riječi: dijete, projekt, znanja

The Strength of Playing in Practice: 50 Years of Kindergarten

Dijana Kadliček

DV Radost, Novska

Abstract

Viewed from different perspectives, play is important for learning because in play, a child is motivated by activity and therefore learns the With an emphasis on acquiring and expanding new knowledge and skills, the most important characteristic of play is focused on the child's sense of enjoyment in the game. Starting from this characteristic of play, competent educators adapt their activities based on an appreciation of existing facts. Play creates closeness, brings happiness and satisfaction, and also encourages development of a child's abilities. This work aims to show the project *We are playing for 50 years* carried out in the Kindergarten "Radost Novska" on the occasion of the 50th anniversary of the establishment of the kindergarten. The first stage related to the creation of 50 didactic tools for our 50 years of kindergarten. The second stage involved packaging the materials in didactic boxes, while the third was in collaboration with the children, visiting "waiting rooms", i.e. spaces where children stay and displaying didactic materials, and giving away didactic boxes. The goal was to enable children to play while they are in the waiting rooms of various institutions. Through joint play, we want to raise awareness that play is an integral part of a child's life and represents the most natural and very important activity of a child. The implementation and organization of such activities required specific knowledge and competencies from the educators. By researching the history of kindergarten development over the past 50 years, the educators gained new knowledge that they applied in designing the activities.

Keywords: child, project, knowledge

Razvoj matematičkih kompetencija u igri na otvorenom

Bernarda Gilja i Paula Kocijan

DV Grigora Viteza, Zagreb

Sažetak

Stjecanje matematičkih znanja započinje u ranoj fazi djetetovog razvoja, pri čemu se temeljne vještine oblikuju u igri, svakodnevnim aktivnostima i interakciji s okolinom. Iz tog je razloga izrazito bitno osigurati poticajno prostorno-materijalno okružje i raznolike aktivnosti koje će osnažiti usvajanje ranih matematičkih vještina. Izlaganje je usmjereno na predstavljanje odabranih aktivnosti provedenih u starijoj jasličkoj skupini u svrhu poticanja razvoja ranih matematičkih vještina. Kako bi se djeci približio izuzetno apstraktan matematički sadržaj, odgojitelji moraju biti dobro upoznati sa spoznajnim razvojem djece kao i određenim specifičnostima učenja djece u jasličkim skupinama. Matematičke pojmove dijete izgrađuje, konstruira kontaktima s predmetima, objektima i pojavama u okolini stoga je bitna kompetencija odgojitelja da osmisli kvalitetno prostorno-materijalno okružje; kao i da promatra dijete, dokumentira njegovo ponašanje i aktivnosti, prepoznaje njegove interese i uspostavlja kvalitetnu komunikaciju. Aktivnosti su se odvijale na otvorenom prostoru koje potiče djecu na kretanje, istraživanje i promatranje te tako podupiru aktivno učenje. Prikladni poticaji u vanjskom okružju mogu se pronaći u pijesku, vodi, prirodnim materijalima poput kamenčića, grančica i sličnog. Aktivnostima na otvorenom prostoru poput igre pijeskom, vodom, lopticama i prirodnim materijalima, pružaju dijete da na iskustven način usvaja osnovne matematičke koncepte prilagođeno svojim razvojnim potrebama. Dijete uči razlikovati veličine, prepoznavati i imenovati osnovne geometrijske oblike, kao i prepoznavati i imenovati brojeve, povezivati brojeve s količinom, usvaja prostorne odnose, uočava odnose među predmetima te uočava razlike u materijalima koje može sortirati prema različitim svojstvima - obliku, broju, teksturi. Ove aktivnosti potiču na stjecanje novih znanja i iskustava koji zadovoljavaju dječju znatiželju, a istovremeno stimuliraju senzornu integraciju, motorički razvoj i kreativno razmišljanje. Matematičke igre na otvorenom pokazuju kako prirodno okružje i materijali mogu doprinijeti razvoju ranih matematičkih kompetencija integrirajući igru, kretanje i istraživanje.

Ključne riječi: matematičke kompetencije, prostorno-materijalno okruženje, iskustveno učenje, senzorna integracija, jaslice

The development of mathematical competencies in outdoor play

Bernarda Gilja i Paula Kocijan

DV Grigora Viteza, Zagreb

Abstract

The acquisition of mathematical knowledge begins in the early stages of a child's development, where basic skills are formed in play, everyday activities and interaction with the environment. For this reason, it is extremely important to provide a stimulating spatial-material environment and diverse activities that will strengthen the acquisition of early mathematical skills. The presentation is focused on presenting selected activities carried out in the older nursery group in order to encourage the development of early mathematical skills. In order to bring extremely abstract mathematical content closer to children, educators must be well acquainted with the cognitive development of children as well as certain specificities of children's learning in nursery groups. Children build and construct mathematical concepts through contact with objects, objects and phenomena in the environment, therefore the competence of educators to design a quality spatial-material environment is essential; as well as to observe the child, document their behavior and activities, recognize their interests and establish quality communication. The activities took place in an open space that encourages children to move, explore and observe, thus supporting active learning. Suitable stimuli in the outdoor environment can be found in sand, water, natural materials such as pebbles, twigs, and the like. Outdoor activities such as playing with sand, water, balls and natural materials provide children with an experiential way to acquire basic mathematical concepts adapted to their developmental needs. Children learn to distinguish between sizes, recognize and name basic geometric shapes, as well as recognize and name numbers, associate numbers with quantity, acquire spatial relationships, perceive relationships between objects and notice differences in materials that they can sort according to different properties - shape, number, texture. These activities encourage the acquisition of new knowledge and experiences that satisfy children's curiosity, while at the same time stimulating sensory integration, motor development and creative thinking. Outdoor mathematical games show how the natural environment and materials can contribute to the development of early mathematical competencies by integrating play, movement and exploration.

Keywords: mathematical competences, spatial-material environment, experiential learning, sensory integration, nursery

Projekt: Moje tijelo

Lovorka Buotić i Andrijana Rožić

DV Trogir, Trogir

Sažetak

Veliki izazov u radu predstavlja način na koji djeci približiti temu vezanu za ljudsko tijelo. Projektu *Moje tijelo* prethodio je projekt *Zdrava hrana* u kojem su djeca tijekom raznovrsnih aktivnosti sudjelovala u pripremi zdravih obroka, razvijajući pritom senzorne, spoznajne i praktične vještine. Razgovaralo se o važnosti svih osjetila, a igrom i istraživanjima učilo se o nutritivnim vrijednostima namirnica. Svakodnevnom provođenjem tjelesnih aktivnosti promicala se važnost kretanja i zdravog života. Veliki interes doveo je do novog projekta *Moje tijelo* kojem se pristupilo zajedničkim planiranjem i daljnjim istraživanjima. Inicijalna faza aktivnosti bila je usmjerena na prikupljanje materijala: enciklopedija, ilustriranih i vizualnih pomagala koja prikazuju način funkcioniranja našeg tijela istovremeno potičući pamćenje tijekom zabave; postera s jasnim oznakama dijelova tijela, kostura, unutarnjih organa, krvožilnog sustava, mišića, edukativne slagalice i plastični modeli, animirani film *La vie*. Tijekom projekta djeca su samostalno osmišljavala imitacijske i simboličke igre liječnika, ambulante i laboratorija. Poštivala se dječja znatiželja te poticalo interaktivno učenje, ovisno o dobi djece i interesu. Postignuta je suradnja s roditeljima medicinske struke kao što je liječnik opće prakse, fizijatar, viša medicinska sestra, dentalni protetičar te profesorica kemije i biologije. U skupini su organizirane edukativne radionice o higijeni usne šupljine, zubima, kostima, mišićima, organima u kojima su djeca aktivno sudjelovala, bila u stalnoj interakciji s voditeljem. Djeca su imala priliku za iskustvenim učenjem temeljem vlastitih iskustava i doživljaja. Kod većine djece primjećen je veliki interes, popraćen visokom razinom pažnje, koncentracije i angažiranosti, a pojedina djeca posebno su se isticala proaktivnim pristupom i znatiželjom. Djeca su samoinicijativno osmišljavala različite igre propitivanja, kvizove čime se dodatno poticao njihov kognitivni razvoj. Poticana su na kritičko mišljenje te su dobivene pozitivne povratne informacije od strane djece i roditelja. Dogovorena je edukativna radionica na Festivalu znanosti u Splitu pri Medicinskom fakultetu Split na kojem su djeca aktivno sudjelovala te su sva dotadašnja znanja imala prilike pokazati.

Ključne riječi: edukativne radionice, imitativne igre, interaktivno učenje, ljudsko tijelo

Project: My Body

Lovorka Buotić i Andrijana Rožić

DV Trogir, Trogir

Abstract

One of the biggest challenges in early childhood education is finding a way to introduce children to topics related to the human body. The My Body project was preceded by the Healthy Food project, in which children, during a variety of activities, participated in preparing healthy meals, thus developing sensory, cognitive, and practical skills. We discussed the importance of all senses, and through play and exploration, children learned about the nutritional value of different foods. By engaging in daily physical activities, we promoted the importance of movement and a healthy lifestyle. The strong interest generated led to a new project My Body, which we approached through joint planning and further exploration. The initial phase focused on collecting materials - encyclopedias, illustrated and visual aids showing how our body works while encouraging memory through play; posters with clear labels of body parts, skeletons, internal organs, the circulatory system, muscles; educational puzzles and plastic models; as well as the animated film *La vie*. During the project, children independently came up with imitation and symbolic games such as doctors, clinics, and laboratories. We respected the children's curiosity and encouraged interactive learning, adapted to their age and interests. We established cooperation with parents working in the medical field, such as a general practitioner, a physiatrist, a senior nurse, a dental prosthetic technician, and a chemistry and biology teacher. Educational workshops were organized in the group on topics such as oral hygiene, teeth, bones, muscles, and internal organs, where the children actively participated and maintained constant interaction with the facilitator. They had the opportunity for experiential learning based on their own experiences and perceptions. Among most of the children, a high level of interest was observed, accompanied by strong attention, concentration, and engagement. Some children especially stood out with their proactive approach and curiosity. They took the initiative to create various questioning games and quizzes, which further encouraged their cognitive development. Critical thinking was promoted, and we received positive feedback from both children and parents. An educational workshop was also agreed upon at the Science Festival in Split, held at the Medical Faculty Split, where children actively participated and had the opportunity to showcase all the knowledge they had acquired up to that point.

Keywords: educational workshops, human body, imitation games, interactive learning

Teta, trebam pomoć; emocionalni razvoj i jačanje grupe

Tara Ančić i Iva Brandeis

DV Maslačak, Pakrac

Sažetak

Formiranje nove odgojne skupine u novom prostoru s novim odgojiteljima zahtijevalo je usmjerenost na emocionalno stanje djece zbog izazova s nepoželjnim ponašanjima, agresijom i nerazumijevanjem. Raznim aktivnostima, poput rada sa slikovnicama Raznobožno čudovište, *Vuk koji je ovladao svojim osjećajima* i *Što rade osjećaji*, izradom emociometra, stolno-manipulativnim igrama i proučavanjem emocija kod drugih ljudi, poticalo se djecu na prepoznavanje i izražavanje svojih osjećaja. Također, organizirani su razgovori s djecom i roditeljima te zajedničko izrađivanje motivacijskih poruka. Glumom i snimanjem različitih situacija, djeca su mogla samostalno istraživati i reflektirati na vlastito ponašanje. Posjetom knjižnici i suradnjom s knjižničarkom dodatno se proširilo njihovo razumijevanje emocija. Izradom personaliziranog plakata o osjećajima i korištenjem slikovnica, djeca su učila o osjećajima na vizualno dojmljiv način. Organiziranim odlaskom u kino s obiteljima na projekciju filma *Izvrnuto obrnuto* koji tematizira emocije, dodatno je potaknut interes i diskusija o emocijama. Prema slikovnici *Vuk koji je ovladao svojim osjećajima* djeca su vježbama joge istraživala povezanost tijela i uma, a poseban naglasak stavljen je na ulogu disanja u regulaciji emocija. Online prezentacijom nastojala se razvijati emocionalna pismenost roditelja. Realizacijom aktivnosti ostvareni su ishodi koji pokazuju dječje prepoznavanje i imenovanje emocija. Djeca jasno opisuju svoje osjećaje i povezuju s događajima. Prilikom dolaska u skupinu djeca dijele svoje osjećanja s vršnjacima čime se smanjuju nepoželjna ponašanja, a djeca koriste izraze poput *ne želim da mi to radiš* ili *to mi smeta*. Djeca često govore roditeljima o svojim osjećajima čime se jača njihova emocionalna svijest i međusobna komunikacija. Projekt odlično ilustrira važnost emocionalnog razvoja u odgoju djece, posebno u novoj i izazovnoj skupini. Raznovrsnim i kreativnim aktivnostima djeca su naučila prepoznati, imenovati i izražavati svoje emocije što je rezultiralo smanjenjem nepoželjnog ponašanja i povećanom empatijom. Uključivanje roditelja u različite aktivnosti dodatno je povećalo uspješnost projekta. Očigledno je da su djeca postala svjesnija svojih osjećaja i naučila kako ih konstruktivno izraziti, a to je ključni korak u njihovom emocionalnom razvoju.

Ključne riječi: nepoželjna ponašanja, samopomoć, socio-emocionalni razvoj

Breathe in and Ask for Help; Emotional Development and Strengthening the Group

Tara Ančić i Iva Brandeis

DV Maslačak, Pakrac

Abstract

The formation of a new educational group in a new setting with new educators required a focus on the emotional state of the children due to challenges such as undesirable behaviors, aggression, and misunderstandings. Through various activities — including work with picture books such as *The Colour Monster*, *The Wolf Who Learned to Manage His Emotions*, and *What Feelings Do*, as well as creating an “emotion meter”, table-manipulative games, and exploring emotions in others — the children were encouraged to recognize and express their own feelings. Conversations with children and parents were organized, along with joint creation of motivational messages. Through role-playing and filming different situations, children had the opportunity to independently explore and reflect on their behavior. A visit to the library and cooperation with the librarian further deepened their understanding of emotions. By making personalized posters about feelings and using picture books, the children learned about emotions in a visually engaging way. A group outing to the cinema with families to watch the movie *Inside Out*, which addresses emotional themes, further sparked interest and discussion about emotions. Inspired by *The Wolf Who Learned to Manage His Emotions*, children explored the connection between body and mind through yoga exercises, with special emphasis on the role of breathing in emotion regulation. An online presentation aimed to develop emotional literacy among parents. With the implementation of these activities, the desired outcomes were achieved – children showing their ability to recognize and name emotions. They now clearly describe their feelings and connect them to events. Upon arriving in the group, children share their emotions with peers, which reduces undesirable behaviors. They use expressions like „I don't want you to do that to me“ and „That bothers me“. Children now often talk to their parents about their emotions, strengthening their emotional awareness and mutual communication. The project clearly illustrates the importance of emotional development in early childhood education, especially in a new and challenging group. Through diverse and creative activities, children learned to recognize, name, and express their emotions, which resulted in a reduction of undesirable behaviors and an increase in empathy. Involving parents in various activities further contributed to the project success. It is evident that the children have become more aware of their feelings and have learned how to express them constructively — a crucial step in their emotional development.

Keywords: self-help, socio-emotional development, undesirable behaviors

Likovno izražavanje točkom: poticaj cjelovitom razvoju djeteta

Ivana Sedak

DV Budućnost, Zagreb

Sažetak

Točka kao osnovni likovni element djeci se na prvi pogled čini jednostavnom i lako savladivom, no upravo njezina jednostavnost otvara brojne mogućnosti za istraživanje, izražavanje i razvoj različitih aspekata dječje osobnosti i vještina. Likovno izražavanje točkom u vrtićkoj skupini stvara poticajno okruženje koje podržava cjelovit razvoj djeteta – emocionalni, spoznajni, motorički i socijalni. Likovno izražavanje točkom potiče maštu i individualni izražaj svakog djeteta, ali istovremeno podupire razvoj suradnje, empatije i zajedničkog stvaranja u skupini. Djeca tijekom rada s točkama različitih veličina, boja, tekstura i gustoće istražuju uzorke, razvijaju osjećaj za ritam, harmoniju, eksperimentiraju i vizualno izražavaju emocije i doživljaje. Organiziranjem točaka u krugove, linije, slojeve ili raspršeno, djeca razvijaju prostornu percepciju, razlikuju veličine, udaljenosti i smjerove te jačaju vizualno-prostornu inteligenciju. Iskušavanje različitih likovnih tehnika poput akvarela, tempere, suhog pastela, kolaža potiče razvoj fine motorike, koordinacije oko–ruka, koncentracije i ustrajnosti, a istovremeno nudi prostor za slobodno izražavanje bez strogo definiranih formi. Odgojiteljeve kompetencije pritom su ključne jer mora osluškivati dječji interes, promišljeno planirati aktivnosti kako bi se zadovoljile potrebe svakog pojedinog djeteta te biti sposoban kreirati vlastitu didaktiku i poticajno okruženje. Istodobno, potrebni su strpljenje i fleksibilnost, te izražen umjetnički senzibilitet i kritičko promišljanje. Primjeri dobre prakse uključuju individualne i grupne aktivnosti nadahnute slikovnicom *The Dot* Petera H. Reynoldsa i umjetničkim izrazom Vasilija Kandinskog, kao i elemente pokreta, boravka na zraku i STEM područja. Ovakav interdisciplinarni pristup dodatno obogaćuje dječje iskustvo i omogućuje učenje umjetnošću na autentičan, cjelovit i kreativan način.

Ključne riječi: cjelovit razvoj, interdisciplinarni pristup, likovno izražavanje, točka, vizualno-prostorna inteligencija

Artistic expression through dots: encouraging the holistic development of a child

Ivana Sedak

DV Budućnost, Zagreb

Abstract

At first glance, the dot as a basic artistic element may seem simple and easy for children to master, but its simplicity opens up numerous possibilities for research, expression, and development of various aspects of a child's personality and skills. Artistic expression through the use of dots in a preschool group creates a stimulating environment that supports the holistic development of a child – emotional, cognitive, motoric, and social. Dot-based art activities stimulate imagination and individual expression of each child, while also fostering the development of cooperation, empathy, and joint creativity within the group. While working with dots of various sizes, colors, textures, and densities, children explore patterns, develop a sense of rhythm and harmony, experiment, and visually express emotions and experiences. By organizing dots in circles, lines, layers, or scattered patterns, children develop spatial perception, learn to distinguish between sizes, distances, and directions, and strengthen their visual-spatial intelligence. Experimenting with different artistic techniques such as watercolor, tempera, dry pastel, and collage encourages the development of fine motor skills, hand-eye coordination, concentration, and perseverance, while also providing space for free expression without strictly defined forms. Educator's competencies are crucial in this process – they must listen to children's interests, thoughtfully plan activities to meet the needs of each individual child, and be able to create their own didactics and a stimulating environment. At the same time, patience and flexibility are required, along with a strong artistic sensibility and critical thinking. Examples of good practice include individual and group activities inspired by the picture book *The Dot* by Peter H. Reynolds and the artistic expression of Wassily Kandinsky, as well as incorporating elements of movement, outdoor activities, and STEM areas. This interdisciplinary approach further enriches the children's experience and enables learning through art in an authentic, holistic, and creative way.

Keywords: holistic development, interdisciplinary approach, artistic expression, dot, visual-spatial intelligence

Equip – kako profesionalno rasti iz dana u dan

Darija Drviš¹ i Tijana Vidović²

DV Budućnost¹, Zagreb i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih²

Sažetak

Promatrajući profesionalni razvoj kao kontinuirani proces osobnog i profesionalnog napretka koji ne ovisi o financijama te je svakako dobrovoljan, a rezultira promjenom, svaki pojedinac određuje sam svoj ritam i sam je odgovoran koliko će i što mijenjati na svom profesionalnom putu. On utječe ne samo na promjenu znanja već i na promjene u djelovanju i uvjerenjima koja upravo filtriraju znanje i upravljaju ponašanjem odgojitelja. Implicitna pedagogija obuhvaća sustave vrijednosti i stavove u koje osoba duboko vjeruje te utječe na profesionalni razvoj odgojitelja. *Program usavršavanja za vodstvo – program evaluacije i poboljšanja kvalitete* (engl. Equip Leadership Training Program – Million Leaders Mandate) je trening kompetencija autora Johna C. Maxwella. Pretpostavka je da se mijenjanjem implicitne pedagogije odgojitelja utječe na donošenje prikladnih profesionalnih odluka u njegovom odgojno-obrazovnom radu. Primjenom edukacije “Equip - Današnji dan može biti remek-djelo” namijenjene razvijanju kompetencija osobnog i profesionalnog razvoja, polaznici u manjim skupinama (od 5 do 12 sudionika) metodom okruglog stola uvježbavaju vještine osobnog i profesionalnog razvoja. Teme o kojima se raspravlja su stav, prioriteti, zdravlje, obitelj, razmišljanje, obveze, financije, vjera/uvjerenja, odnosi, darežljivost, vrijednosti i razvoj. Sudjelovanjem u edukaciji odgojitelji su se razvijali osobno i profesionalno te su mijenjali svoju implicitnu pedagogiju.

Ključne riječi: implicitna pedagogija, osobne i profesionalne kompetencije, profesionalni razvoj

Equip - How to Grow Professionally Day by Day

Darija Drviš¹ i Tijana Vidović²

DV Budućnost¹, Zagreb i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih²

Abstract

Considering professional development as a continuous process of personal and professional progress that is not dependent on finances and is certainly voluntary, and results in change, each individual determines his own pace and is responsible for how much and what they will change on his professional path. It affects not only the change of knowledge but also the changes in actions and beliefs that precisely filter knowledge and govern the behavior of educators. Implicit pedagogy encompasses value systems and attitudes in which a person deeply believes in and affects the professional development of educators. Equip Leadership Training Program – Million Leaders Mandate is a competency training program by author John C. Maxwell. The assumption is that changing the implicit pedagogy of educators influences the making of appropriate professional decisions in their educational work. By implementing the training “Equip - Today can be a masterpiece” intended to develop personal and professional development competencies, participants in smaller groups (from 5 to 12 participants) practice personal and professional development skills using the round table method. Topics discussed include attitude, priorities, health, family, thinking, obligations, finances, faith/beliefs, relationships, generosity, values and development. By participating in the training, educators developed personally and professionally and changed their implicit pedagogy.

Keywords: implicit pedagogy, personal and professional competencies, professional development

Korištenje umjetne inteligencije kao didaktičkog sredstva u rješavanju izazova dječjeg ponašanja

Alen Ptičar

DV Petar Pan, Zagreb

Sažetak

U pedagoškoj praksi odgojitelji se često susreću s izazovima u dječjem ponašanju, poput griženja, koji zahtijevaju kreativne i cjelovite pristupe. Vođeni željom za stvaranjem inovativnog i djetetu bliskog alata, osmislili smo problemsku slikovnicu koristeći alate umjetne inteligencije (engl. artificial intelligence, AI). Slikovnica je temeljena na stvarnoj situaciji iz skupine i prilagođena je razumijevanju djece predškolske dobi, s ciljem poticanja empatije, prepoznavanja emocija i nenasilnog rješavanja sukoba. Uz slikovnicu je nastala i originalna pjesma *Mali medo uči dijeliti igračke*, koja glazbom dodatno osnažuje poruku priče i pruža djeci emocionalni oslonac kroz prepoznatljivu melodiju. Dodatno, razvijen je i glazbeni album koji prati ritmove dana u vrtiću – od dolaska djece, preko svakodnevnih aktivnosti, do rastanka. Album, nastao uz pomoć AI alata za glazbenu produkciju, osmišljen je kao emocionalna podrška djeci te pomoć u uspostavljanju osjećaja sigurnosti kroz prepoznatljiv dnevni ritam. Provedba ovakvih aktivnosti zahtijeva od odgojitelja razvijene digitalne kompetencije, kreativnost u integraciji novih tehnologija u odgojno-obrazovni proces te sposobnost kritičkog promišljanja o etičkim i pedagoškim aspektima primjene umjetne inteligencije. Odgojitelji pritom djeluju kao medijatori između tehnologije i djece, osiguravajući da digitalni alati budu prilagođeni dobi, interesima i potrebama djece, te da pridonose razvoju socijalno-emocionalnih vještina. Korištenjem umjetne inteligencije u svrhu razvoja pedagoških alata otvaramo prostor za novu dimenziju didaktičkog djelovanja u ranom i predškolskom odgoju, gdje tehnologija postaje saveznik u stvaranju kvalitetnijeg i poticajnijeg okruženja za rast i učenje djece.

Ključne riječi: glazba, kompetencije odgojitelja, ponašanje, predškolska dob, slikovnica, umjetna inteligencija

Using artificial intelligence as a didactic tool in addressing children's behavioural challenges

Alen Ptičar

DV Petar Pan, Zagreb

Abstract

In everyday pedagogical practice, early childhood educators often face behavioural challenges, such as biting, which call for creative and holistic approaches. Motivated by the desire to create an innovative and child-friendly tool, we designed a problem-solving picture book using artificial intelligence (AI) tools. The picture book is based on a real situation from the kindergarten group and is adapted to the understanding of preschool children, with the aim of fostering empathy, recognising emotions, and promoting non-violent conflict resolution. An original song, *Little Bear Learns to Share Toys*, was created to accompany the story, musically reinforcing its message and providing emotional support through a familiar melody. In addition, a music album was developed to reflect the daily rhythm in kindergarten – from the children's arrival, through everyday activities, to departure. Produced with the help of AI music tools, the album is designed to provide emotional support and help establish a sense of security through a familiar daily structure. Implementing such activities requires educators to possess well-developed digital competencies, creativity in integrating new technologies into the educational process, and the ability to critically reflect on the ethical and pedagogical aspects of using artificial intelligence. Educators act as mediators between technology and children, ensuring that digital tools are age-appropriate, engaging, and supportive of children's social-emotional skill development. By integrating artificial intelligence into the creation of pedagogical tools, we open up new opportunities for didactic practice in early childhood education, where technology becomes an ally in building a supportive and inspiring learning environment.

Keywords: artificial intelligence, behaviour, educator competencies, music, picture book, preschool age

Super moćni u nošenju s izazovima odrastanja

Ilka Dumbović i Nela Pezer

DV Petrinjčica, Petrinja

Sažetak

Socio-emocionalni razvoj djece ključan je aspekt njihovoga cjelokupnog rasta i odrastanja, a odnosi se na sposobnosti koje djeci omogućavaju razumijevanje vlastitih emocija, prepoznavanje i reagiranje na emocije drugih te razvijanje zdravih odnosa s ljudima oko sebe. Unatoč raznim izazovima s kojima se djeca suočavaju, razvoj i napredak omogućava im upravo njihova otpornost kao skup vještina i sposobnosti koje se razvijaju i unapređuju tijekom života. Psihološki otpornija djeca lakše se nose s neuspjesima, promjenama, traumama i svakodnevnim izazovima te su sposobna brže se oporaviti od poteškoća. Promatrajući igru četverogodišnjaka u odgojnoj skupini, uočeno je kako se djeca u određenim situacijama ne znaju zauzeti za sebe, često su emocionalno preosjetljiva, nedostaje im komunikacijskih modela rješavanja izazova, brzo odustaju, nedostaje im upornosti u postizanju većih ciljeva, stoga je odlučeno različitim aktivnostima i sadržajima poticati i jačati psihološku otpornost. Ova je tema prezentirana roditeljima na prvom roditeljskom sastanku. Predstavljen im je plan i program te dane smjernice kako i oni mogu kod kuće jačati i unapređivati psihološku otpornost djece. Povodom blagdana Sv. Nikole, zajedničkom akcijom roditelja i djece, formirana je *Naša mala knjižnica* i opremljena setom slikovnica o emocijama. Prepoznata je važnost emocionalne regulacije pa je formiran i kutić emocija opremljen emocijometrom, Kutijom punom osjećaja, lutkicama raznih emocionalnih stanja, društvenom igrom *Otporni od malena*, stolnim igrama na temu emocije. Uključeni su i studenti Učiteljskog fakulteta, Odsjek Petrinja, smjer Ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanje - projektnim radom na slikovnici *Emocijometar gospodina Kroka* iz metodičkih vježbi hrvatskoga jezika. Igre i aktivnosti omogućile su djeci da upoznaju sebe, svoja emocionalna stanja, imenovati ih i iskazivati te regulirati na prihvatljive načine. Potičući socijalnu interakciju djece tijekom kooperativne igre, tradicijske igre s pjevanjem i tjelesne aktivnosti, nastojala se razvijati empatičnost, socijalne vještine- odlaganja trenutne potrebe zadovoljavanja želje, dijeljenja, biranja, suradnje te pravila međuljudskih odnosa. Aktivnostima poput šetnja, posjeta, piknika i zajednička druženja djece i roditelja, nastojalo se što više otvoriti prema društvenoj zajednici. Svakodnevni mali uspjesi su dokumentirani u dječjim razvojnim mapama u kojima dijete vidi sebe, svoje mogućnosti, sposobnosti i vještine koje mu pružaju osjećaj samopouzdanja i samopoštovanja. Upravo iz toga i proizlazi naziv ovog projekta *Super moćni*. Promjene su sastavni dio života i stoga je vrlo važno djecu pripremati na njih.

Ključne riječi: emocionalna regulacija, psihološka otpornost, socijalna interakcija

Superpowers for Coping with the Challenges of Growing Up

Ilka Dumbović i Nela Pezer

DV Petrinjčica, Petrinja

Abstract

The socio-emotional development of children is a vital aspect of their overall growth and maturation. It encompasses the abilities that enable children to understand their own emotions, recognize and respond to the emotions of others, and develop healthy relationships with those around them. Despite the various challenges children may face, their progress and development are made possible through resilience—a set of skills and capacities that evolve and improve over the course of life. Psychologically resilient children are better equipped to handle failure, change, trauma, and everyday difficulties, and they are able to recover from setbacks more quickly. Observing the play of four-year-olds in the “Žabice” preschool group revealed that children in certain situations struggle to advocate for themselves, often display emotional hypersensitivity, lack communication models for resolving challenges, tend to give up quickly, and lack persistence in achieving long-term goals. As a result, a decision was made to foster and strengthen psychological resilience through various activities and content. This topic was presented to parents during the first parent-teacher meeting. The curriculum and program were outlined, along with guidelines for how parents can help strengthen and develop their children’s psychological resilience at home. In celebration of St. Nicholas Day, a joint initiative involving parents and children led to the creation of Our Little Library, which was stocked with picture books on emotions. Recognizing the importance of emotional regulation, an “Emotion Corner” was also established, equipped with an “emotimeter,” a “Box Full of Feelings,” dolls representing various emotional states, the board game Resilient from an Early Age, and other board games themed around emotions. Students from the Early Childhood and Preschool Education program at the Faculty of Teacher Education, Petrinja branch, also participated in the project by creating a picture book Mr. Krok’s Emotimeter as part of their Croatian language teaching methodology exercises. Through these games and activities, children had the opportunity to explore themselves, identify and express their emotional states, and learn to regulate them in acceptable ways. By encouraging social interaction through cooperative games, traditional singing games, and physical activities, efforts were made to develop empathy, social skills such as turn-taking, sharing, choosing, cooperation, and understanding the rules of interpersonal relationships. Through walks, visits, picnics, and shared activities with parents, the initiative also aimed to open the preschool further to the broader community. Children’s everyday achievements were documented in individual developmental portfolios, where each child could see their own abilities, skills, and accomplishments, fostering a sense of self-confidence and self-respect. It is precisely from this idea that the title of the project—Superpowers—was born. Change is an inherent part of life, and it is therefore essential to prepare children to face it with resilience and confidence.

Keywords: emotional regulation, psychological resilience, social interaction

Ritmom riječi i pjesme: tradicijske igre kao temelj rane pismenosti

Narcisa Jagnjić, Ljiljana Atlija i Katarina Šain

DV Grigora Viteza, Zagreb

Sažetak

Cilj ovog rada je prikazati dječje tradicijske pjesme i igre s pjevanjem kao vrijedan alat za poticanje rane pismenosti i izražavanja u Montessori okružju kojim čuvamo i njegujemo nacionalni identitet. Konkretno aktivnosti iz područja čitanja, pisanja i plesa, potiču djecu da razvijaju fonološku svjesnost, grafomotoriku, ritam, kulturnu povezanost i izražavanje pokretom. Montessori pedagogija omogućuje djeci slobodu izbora, uporabu osjetila i prirodno učenje putem vlastite aktivnosti. Tradicijska glazba, kao autentični i bogat jezični materijal, omogućuje djetetu cjelovito uranjanje u jezik i kulturu, potičući time cjelovit razvoj pismenosti na način koji je smislen, živ i radostan. Montessori metoda, sa svojim naglaskom na osjetilno učenje, samostalnost i iskustveno istraživanje, prirodno se nadopunjuje s ritmom, simbolikom i ponavljanjem prisutnim u glazbenoj baštini. Uključivanjem tradicijskih pjesama i igara dodatno se njeguje identitet, osjećaj pripadnosti i multikulturalna osviještenost kod djece. Potvrđuje se vrijednost povezivanja tradicionalnih kulturnih sadržaja s metodama suvremenog pristupa ranom učenju, stvarajući podlogu za emocionalno bogato i smisleno usvajanje prvih čitalačkih i pisanih vještina. Uspješna implementacija ovih sadržaja zahtijeva od odgojitelja visoku razinu stručne pripremljenosti, koja uključuje temeljito poznavanje Montessori pedagogije i razvojnih potreba djece, osjetljivost na kulturne i jezične posebnosti te sposobnost povezivanja tradicijskih pjesama i igara s ciljevima ranog opismenjavanja. Odgojitelj pritom mora znati oblikovati poticajno okružje, prilagoditi aktivnosti individualnim mogućnostima djece te stvarati atmosferu koja potiče suradnju, radost i osjećaj pripadnosti. Ovakav pristup potvrđuje vrijednost povezivanja tradicionalnih kulturnih sadržaja s metodama suvremenog ranog učenja, čime se stvara čvrsta podloga za emocionalno bogato i smisleno usvajanje prvih čitalačkih i pisanih vještina.

Ključne riječi: dječje tradicijske pjesme, igre s pjevanjem, kulturna baština, rana pismenost

The Rhythm of Words and Song: Traditional Games as a Basis for Early Literacy Development

Narcisa Jagnjić, Ljiljana Atljija i Katarina Šain

DV Grigora Viteza, Zagreb

Abstract

The aim of this paper is to present children's traditional songs and singing games as a valuable tool for fostering early literacy and expression within the Montessori environment, while preserving and nurturing national identity. Carefully selected activities in the areas of reading, writing, and dance encourage children to develop phonological awareness, graphomotor skills, a sense of rhythm, cultural connectedness, and expression through movement. Montessori pedagogy offers children the freedom of choice, the use of all senses, and natural learning through self-directed activity. Traditional music, as an authentic and rich linguistic resource, enables the child to fully immerse in language and culture, thereby promoting a holistic development of literacy in a way that is meaningful, lively, and joyful. The Montessori method, with its emphasis on sensory learning, independence, and experiential exploration, naturally complements the rhythm, symbolism, and repetition inherent in musical heritage. Integrating traditional songs and games further nurtures identity, a sense of belonging, and multicultural awareness in children. The successful implementation of these contents requires educators to possess a high level of professional competence, including thorough knowledge of Montessori pedagogy and children's developmental needs, sensitivity to cultural and linguistic specificities, and the ability to connect traditional songs and games with the objectives of early literacy. Educators must also be capable of creating a stimulating environment, adapting activities to the individual abilities of children, and fostering an atmosphere that encourages cooperation, joy, and a sense of belonging. Such an approach confirms the value of linking traditional cultural content with contemporary methods of early learning, thereby laying a solid foundation for an emotionally rich and meaningful acquisition of early reading and writing skills.

Keywords: children's traditional songs, singing games, cultural heritage, early literacy

Promišljanje kompetencija odgojitelja u praksi: integracija plesne umjetnosti u sportske aktivnosti djece u dječjem vrtiću

Vanja Šuško i Vlatka Novak

DV Sunčana, Zagreb

Sažetak

Integracija elemenata plesne umjetnosti u sportske aktivnosti koje se provode u suradnji sa sportskim trenerom zahtijeva od odgojitelja specifične profesionalne kompetencije koje uključuju znanja, vještine i stavove usmjerene na cjelovit razvoj djeteta. Kompetencije odgojitelja obuhvaćaju sposobnost planiranja, programiranja i provedbe plesnih i sportskih aktivnosti, pri čemu je nužno prepoznati razvojne potrebe djece, definirati odgovarajuće metode rada te osmisliti godišnje i tematske programe koji integriraju elemente plesa i sporta. Ples i sport kao estetske i kineziološke aktivnosti doprinose razvoju motoričkih sposobnosti od ravnoteže, snage, brzine, fleksibilnosti, koordinacije, preciznosti i agilnosti, ali i socijalnih, emocionalnih i kognitivnih kompetencija djece. Tijekom umjetničko-plesnih aktivnosti kod djece se potiče razvoj svijesti o vlastitom tijelu, osjećaj za ritam, kreativnost, empatija i samopouzdanje, dok sportske aktivnosti dodatno potiču timski rad, *fair play* i ustrajnost. Odgojitelj pritom mora biti sposoban prepoznati individualne potencijale i interese djece, motivirati ih, poticati na suradnju i međusobno uvažavanje te prevenirati eventualne oblike nepoželjnog ponašanja. Integracija plesa i sporta omogućuje povezivanje različitih odgojno-obrazovnih područja, potiče kreativno izražavanje, razvija estetsku kulturu pokreta i doprinosi zdravom razvoju djece. Odgojitelj mora kontinuirano razvijati vlastite kompetencije stručno se usavršavajući, uz neophodnu kontinuiranu (samo)refleksiju i prilagodbu suvremenim pedagoškim pristupima, čime doprinosi kvaliteti odgojno-obrazovnog procesa i stvaranju poticajnog okružja za rast i razvoj svakog djeteta. Kompetentan odgojitelj koji integrira ples i sport u svakodnevni rad doprinosi razvoju cjelovitih, samopouzdanih i kreativnih pojedinaca, spremnih na suradnju, izražavanje i zdrav način života.

Ključne riječi: djeca, odgojitelj, plesna umjetnost, sport

Reflecting on the Competencies of Preschool Teachers in Practice: Integrating Dance Art into Children`s Sports Activities in Kindergarten

Vanja Šuško i Vlatka Novak

DV Sunčana, Zagreb

Abstract

The integration of dance elements into sports activities carried out in collaboration with a sports coach requires specific professional competencies from preschool teachers that include knowledge, skills and attitudes aimed at the holistic development of the child. The competencies of preschool teachers include the ability to plan, program and implement dance and sports activities, whereby it is necessary to recognize the developmental needs of children, define appropriate work methods and design annual and thematic programs that integrate elements of dance and sports. Dance and sports as aesthetic and kinesiological activities contribute to the development of motor skills (balance, strength, speed, flexibility, coordination, precision and agility), but also social, emotional and cognitive competencies of children. During dance activities, children are encouraged to develop awareness of their own body, a sense of rhythm, creativity, empathy and self-confidence, while sports activities additionally encourage teamwork, fair play and perseverance. The preschool teacher must be able to recognize the individual potential and interests of children, motivate them, encourage cooperation and mutual respect and prevent possible forms of undesirable behavior. The integration of dance and sports enables the connection of different educational areas, encourages creative expression, develops the aesthetic culture of movement and contributes to the healthy development of children. The preschool teacher must continuously develop their own competencies through professional development, with the necessary continuous (self) reflection and adaptation to modern pedagogical approaches, which contributes to the quality of the educational process and the creation of a stimulating environment for the growth and development of each child. A competent preschool teacher who integrates dance and sports into everyday work contributes to the development of holistic, self-confident and creative individuals, ready for cooperation, expression and a healthy lifestyle.

Keywords: dance art, preschool children, preschool teacher, sport

Igra bez igračaka

Monika Javornik

DV Popovača, Popovača

Sažetak

Promatrajući dječju igru uočen je manjak dječjeg interesa za korištenjem industrijskih igračaka i izostanak dječje kreativnosti kod osmišljavanja samoinicirajućih aktivnosti. Projekt *Igra bez igračaka* usmjeren je na promicanje cjelovitog razvoja djece, osobito dječju kreativnost, razvoj ekološke svijesti kod djece, roditelja i odgojitelja, na razvoj socijalnih i intelektualnih vještina uporabom prirodno neoblikovanog materijala u dječjoj igri. Radeći na projektu djeca su razvijala maštu, suradničko učenje, logičko razmišljanje, zaključavanje i samostalno rješavanje problema. Projekt se ostvario kao produkt suradnje odgojitelja, djece, roditelja i ostalih članova kolektiva. Zajedničkim radom na projektu podigla se svijest o važnosti aktivnijih i zdravijih načina provođenja vremena, razumijevanja dječjih potreba i trenutačnih interesa djece. U projektu je sudjelovalo 20-ero djece u dobi od 4 do 5 godina. Projekt je trajao devet mjeseci. Temelj same ideje projekta *Igra bez igračaka* jest da djeca najbolje uče i razvijaju se tijekom samoorganizirajućih igara koja potiče njihovu maštu i kreativno razmišljanje. U okviru projekta djeci su se umjesto klasičnih igračaka nudili različiti prirodni materijali poput grančice, mahovine, kamenčića, kore drveta, recikliranog materijala od kartona, kartonske kutije, kartonski tuljci različitih debljina i dužina, a koji potiču djecu na osmišljavanje kreativnih igara i stvaranje vlastitih, originalnih poticaja za igru. Projektnim aktivnostima pokazalo se da djeca spontano razvijaju igru bogatiju vlastitim idejama kada im se omogući veća sloboda izražavanja, istraživanja i stvaranja. Projekt je dodatno osnažio suradnju s roditeljima, koji su aktivno sudjelovali u prikupljanju materijala i poticanju igre na novi način, a uvidjeli su vrijednosti kreativne i samoorganizirajuće dječje igre.

Ključne riječi: dijete, igra, recikliranje

Play without Toys

Monika Javornik

DV Popovača, Popovača

Abstract

Through the observation of children's play, a lack of interest in industrial toys was noted, as well as limited creativity in initiating self-directed activities. The project Play Without Toys aims to promote the holistic development of children—particularly their creativity—along with the development of ecological awareness among children, parents, and educators, and the enhancement of social and intellectual skills through the use of natural, unstructured materials in play. During the project, children developed their imagination, collaborative learning, logical thinking, reasoning, and independent problem-solving skills. The project was realized through cooperation between educators, children, parents, and other members of the kindergarten community. Collaborative work on the project increased awareness of the importance of healthier and more active ways of spending time, as well as a deeper understanding of children's needs and current interests. Twenty children, aged 4 to 5 years, participated in the project, which lasted nine months. The foundation of the Play Without Toys concept is the belief that children learn and develop best through free play that stimulates their imagination and creative thinking. Instead of conventional toys, children were provided with a variety of natural materials (twigs, moss, pebbles, bark) and recycled items (cardboard, boxes, tubes of various thicknesses and lengths), encouraging them to invent creative games and generate original play scenarios. The project demonstrated that when given more freedom to express themselves, explore, and create, children spontaneously engage in richer, more imaginative play. Additionally, the project strengthened cooperation with parents, who actively participated in collecting materials and promoting new forms of play. They also came to recognize the value of creative, self-directed play in their children's development.

Keywords: children, play, recycled materials

Aktivnosti koje doprinose preusmjeravanju nepoželjnih ponašanja djece

Valentina Opić, Ivona Bajsić i Laura Khera

DV Savica, Zagreb

Sažetak

Različiti oblici nepoželjnih ponašanja djece predstavljaju odgojiteljima sve učestaliji izazov i zahtijevaju promišljanje dodatnih strategija rada. Stoga je kao nikad dosad potrebno dodatno osnaživanje djece i odgojitelja. Aktivnosti prikazane u članku usmjerene su na jačanje elemenata socioemocionalnog razvoja te predstavljaju jedan od načina razvoja otpornosti kod djece. Djeca pod utjecajem neugodnih emocija, a naročito ljutnje s kojom se tek uče nositi, često ulaze u konflikte s drugom djecom, a ponekad i s odraslima. Također, upravo zbog nemogućnosti nošenja s vlastitim emocijama iskazuju ih u obliku različitih vrsta nepoželjnog ponašanja. Obično je posljedica takvog ponašanja da djeca budu isključena iz igre od strane druge djece, što kod njih može izazvati osjećaj neprihvaćenosti i frustracije. Opisna nepoželjna ponašanja djece utječu i na atmosferu čitave odgojne skupine, a pred odgojitelje i ostale stručnjake stavlja se dodatan izazov u nošenju s takvim situacijama. Sve veći broj takvih situacija dovodi i do povećanja osjećaja stresa, što je još jedan faktor koji utječe na koheziju skupine. S obzirom na navedeno potrebno je osnažiti odgojitelje u ovom području profesionalnog rasta. Jačajući vlastite kompetencije u području upravljanja i regulacije emocija te socioemocionalnog razvoja djece, odgojitelji stječu nove vještine i znanja kojima se mogu koristiti u neposrednom radu. Radi se o aktivnostima koje su usmjerene na samoregulaciju i prepoznavanje emocija kod djece te aktivnostima koje potiču osjećaj pripadnosti, mirnije ozračje unutar skupine i ojačavanje psihološke otpornosti djece i odraslih. Na temelju rada s djecom i znanja stečenih na dodatnim edukacijama u području osobnog i profesionalnog rasta, prikupljeno je nekoliko metoda i aktivnosti pomoću kojih se nastoji postići osjećaj pripadnosti kod svakog djeteta unutar skupine, bez obzira na njegova društveno neprihvatljiva ponašanja. Time želimo doprinijeti inkluziji djece koja se nalaze u riziku od socijalne isključenosti.

Ključne riječi: nove strategije rada, osnaživanje, socioemocionalno ojačavanje djece

Activities that contribute to strengthening children's' socio-emotional development

Valentina Opić, Ivona Bajsić i Laura Khera

DV Savica, Zagreb

Abstract

Various forms of children's undesirable behaviors are an increasingly frequent challenge for educators and require consideration of additional work strategies. Therefore, additional empowerment of children and educators is needed more than ever before. The activities presented in the article are aimed at strengthening elements of children's socio-emotional development and represent one of the ways to develop resilience in children. Children under the influence of unpleasant emotions, especially anger that they are just learning to deal with, often enter into conflicts with other children, and sometimes with adults. Also, precisely because of the inability to deal with their own emotions, they express them in the form of various types of undesirable behaviors. Usually, the consequence of such behavior is that children are unwanted and excluded from play by other children, which can cause them to feel unaccepted and frustrated. The described undesirable behaviors of children also affect the atmosphere of the entire educational group, and educators and other professionals are faced with an additional challenge in dealing with such situations. The increasing number of such situations also leads to an increase in feelings of stress, which is another factor that affects group cohesion. Given this, it is necessary to empower educators in this area of professional growth. By strengthening their own competencies in the area of managing and regulating emotions and the socio-emotional development of children in general, educators acquire new skills and knowledge that can be used in their direct work. It's about activities aimed at self-regulation and recognition of emotions in children, but also activities that encourage a sense of belonging, a calmer atmosphere within the group, and strengthening the psychological resilience of children and adults. Based on our work with children and the knowledge gained from additional education in the field of personal and professional growth, we have collected several methods/activities with which we strive to achieve a sense of belonging in each child within the group, regardless of their undesirable behaviors. In this way, we want to contribute to the inclusion of children at risk of social exclusion.

Keywords: new work strategies, empowerment, socio-emotional strengthening of children

Kompetencije odgojitelja i razvoj ustanove u kontekstu suvremenih izazova

Melita Jurić i Željka Požgaj

DV Mali princ, Zagreb

Sažetak

Suvremeni kontekst ranog i predškolskog odgoja obilježen je nizom promjena koje zahtijevaju redefiniranje kompetencija odgojitelja i sustavno promišljanje o razvoju ustanova. Odgojitelji danas djeluju u složenim uvjetima koji uključuju porast administrativnih zahtjeva, manjak stručnog kadra, promjene u strukturi obitelji i rad s djecom s kompleksnim potrebama te sve izraženije društvene i kulturne raznolikosti. Nove, pluralistički orijentirane i promjenjive pedagoške paradigme zahtijevaju redefiniranje profesionalne uloge i razvoj novih kompetencija. U tom se okviru ističe potreba za profesionalnom fleksibilnošću, visokom razinom refleksivne prakse i stalnim stručnim usavršavanjem. Kompetencije odgojitelja više se ne promatraju samo kao pedagoške i didaktičke vještine, već i kao sposobnosti za suradnju, komunikaciju, emocionalno razumijevanje i aktivno uključivanje u profesionalnu zajednicu. Paralelno, razvoj ustanove postaje dinamičan proces koji nadilazi organizacijsko upravljanje te uključuje strateško vođenje, razvoj zajedničkih vrijednosti, sustavno učenje i poticanje inovativnosti. Za postizanje kvalitete u sustavu ranog i predškolskog odgoja nužan je paralelni razvoj kompetencija odgojitelja i institucionalne podrške. Potrebna je strategija koja će istodobno razvijati profesionalnu autonomiju, stručnu kulturu i vodstvo koje osnažuje. U tom smislu, refleksivni alati, kontinuirano stručno usavršavanje i otvoreni timski procesi predstavljaju ključne resurse za odgovor na izazove suvremenog konteksta.

Ključne riječi: kultura ustanove, profesionalne kompetencije, stručno usavršavanje, suvremeni izazovi, timski procesi

Educators' competencies and institutional development in the context of contemporary challenges

Melita Jurič i Željka Požgaj

DV Mali princ, Zagreb

Abstract

The contemporary context of early childhood education is marked by a series of changes that require a redefinition of educators' competencies and systematic reflection on institutional development. Educators today operate in complex conditions that include an increase in administrative demands, a shortage of qualified staff, changes in family structures, working with children with complex needs, and growing social and cultural diversity. New, pluralistically oriented and ever-changing pedagogical paradigms call for a redefinition of the professional role and the development of new competencies. Within this framework, the need for professional flexibility, a high level of reflective practice, and ongoing professional development stands out. Educator competencies are no longer viewed solely as pedagogical and didactic skills, but also as abilities for collaboration, communication, emotional understanding, and active involvement in the professional community. At the same time, institutional development becomes a dynamic process that goes beyond organizational management, encompassing strategic leadership, the development of shared values, systematic learning, and the encouragement of innovation. To achieve quality in the early childhood education system, the parallel development of educator competencies and institutional support is essential. A strategy is needed that simultaneously fosters professional autonomy, a professional culture, and empowering leadership. In this regard, reflective tools, continuous professional development, and open team processes represent key resources for responding to the challenges of the contemporary context.

Keywords: institutional culture, professional competencies, professional development, contemporary challenges, team processes

Izazovi, prepreke i perspektiva razvoja matematičke kompetencije u odgojno-obrazovnoj skupini

Mirjana Lipić i Nataša Novak

Dječji vrtić Fijolica, Prelog

Sažetak

Matematička kompetencija jedna je od ključnih za cjeloživotno učenje jer ne podrazumijeva samo znanje brojeva, već i logičko razmišljanje, sposobnost uočavanja odnosa, rješavanje problema i snalaženje u svakodnevnim situacijama. Iako se matematiku često povezuje sa školom, važno je naglasiti da se temelji za nju postavljaju upravo u ranoj i predškolskoj dobi. Stoga je važno sagledati izazove, prepreke i moguće perspektive razvoja ove kompetencije u dječjem vrtiću. Rad je prikaz matematičkog pristupa, poticaja, igre i sadržaja, naglašavajući didaktiku, te načine kako djeca aktivno konstruiraju znanje. Na osnovu dječjeg interesa, osobnog angažmana, razvojnih mogućnosti, vlastitih iskustava i ciljeva, integracija matematike realizira se u igri i svakodnevnim aktivnostima. Naglašavajući izazove i prepreke, kao i načine rada koji su se u praksi pokazali nužni i kvalitetni za razvoj percepcije matematičkih pojmova, mijenja se i dosadašnja praksa. Uključujući u planiranje i realizaciju Zajednicu učenja, jačaju se odgojiteljeve kompetencije. Zaključno, razvoj matematičke kompetencije u dječjem vrtiću nije samo priprema za školu, već važan dio djetetovog cjelovitog razvoja. Izazovi i prepreke postoje, ali uz stručnost, kreativnost i suradnju s roditeljima i kolegama, matematiku možemo približiti djeci kao prirodan i zabavan dio života. Poticanjem pozitivnog stava prema matematici već u ranoj i predškolskoj dobi, djeca će u školi, a i kasnije u životu, biti spremna razmišljati, istraživati i rješavati probleme.

Ključne riječi: igra, matematički koncepti, perspektiva

Challenges, Obstacles and Perspectives for the Development of Mathematical Competence in the Educational Group

Mirjana Lipić i Nataša Novak

Dječji vrtić Fijolica, Prelog

Abstract

Mathematical competence is one of the key competencies for lifelong learning because not only does it involve knowledge of numbers, but also logical thinking, the ability to perceive relationships, solve problems and navigate everyday situations. Although mathematics is often associated with school, it is important to emphasize that the foundations for it are laid precisely in early and preschool age. Therefore, it is important to consider the challenges, obstacles and possible perspectives for the development of this competence in kindergarten. The paper is an overview of the mathematical approach, incentives, games and content, emphasizing didactics, and the ways in which children actively construct knowledge. Based on children's interests, personal engagement, developmental opportunities, their own experiences and goals, the integration of mathematics is realized in games and everyday activities. The current practice is also changing by emphasizing the challenges and obstacles, as well as implementing methods proven to be necessary and high-quality in practice for the development of the perception of mathematical concepts. By including the Learning Community in the planning and implementation, the educator's competencies are strengthened. In conclusion, the development of mathematical competence in kindergarten is not only a preparation for school, but an important part of a child's overall development. Challenges and obstacles exist, but with expertise, creativity and cooperation with parents and colleagues, we can bring mathematics closer to children as a natural and fun part of life. By encouraging a positive attitude towards mathematics at an early and preschool age, children will be ready to think, explore and solve problems in school and later in life.

Keywords: play, mathematical concepts, perspective

